

Gorenjski Glas

PETEK, 18. DECEMBRA 2009

Leto LXII, št. 100, cena 1,35 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Največji projekt za ravnanje z odpadki

Župani občin osrednje slovenske regije, med njimi tudi vseh občin od Medvoda do Lukovice, so podpisali pogodbo o sofinanciranju nadgradnje Regijskega centra za ravnanje z odpadki Ljubljana.

JASNA PALADIN

Križ pri Komendi - Občina Komenda je v torek gostila župane sedemnajstih občin osrednje slovenske regije, ki so po štirih letih usklajevanja podpisali pogodbo, ki omogoča gradnjo največjega centra za ravnanje z odpadki pri nas.

"Današnji podpis pogodbe je največji dosežek v Sloveniji na ravni lokalne skupnosti, saj se je za isti projekt uspelo dogovoriti kar sedemnajstim občinam. S tem dogovorom smo zmagovalci vsi podpisniki, saj

bomo dobili najboljšo predelavo odpadkov v Sloveniji, lastništvo v Javnem holdingu Ljubljana smo obdržali kot nedotakljivo, vpogled v poslovanje in enako ceno pa imajo tudi nove pristopnice," je povedal Zoran Jankovič, župan MOL, ki je nosilni investitor projekta, ki bo na daljši rok rešil sistem ravnanja odpadkov za kar 414 tisoč prebivalcev osrednje slovenske regije.

Projekt RCERO Ljubljana bo v 65,88-odstotno sofinanciran iz kohezijskega sklada. Zgrajeni objekti bodo omogočali okolju prijazno pre-

delavo odpadkov in dodatno pridobivanje energentov. Vseh 17 občin se je dogovorilo, da bodo k investiciji prispevale okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja, ustanovile pa bodo tudi skupni organ Svet RCERO Ljubljana.

Pogodbo so poleg MOL podpisali še župani občin Medvode, Brezovica, Dobrova-Polhov Gradec, Škofljica, Dol pri Ljubljani in Horjul ter desetih novih pristopnic: Iga, Velikih Lašč, Domžal, Kamnika, Mengša, Komende, Trzina, Lukovice, Moravč in Vodice.

Ob torkovem podpisu pogodbe na Križu pri Komendi

Minister naj jim pogleda v oči

Vodstvo kranjske občine in občinski svetniki želijo, da jim minister Karl Erjavec z argumenti pojasni, zakaj poslovna cona Exoterm ni več primerna lokacija kot regijski center za obdelavo odpadkov, prednost pa dobiva Mala Mežakla.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Na sredini seji kranjskega mestnega sveta je svetnike čakalo tudi poročilo o projektu CERO, ki zadnje mesece, predvsem pa v zadnjem tednu poraja nova vprašanja, kaj bo z gorenjskimi odpadki oziroma kje bo regijski center za njihovo obdelavo. Čeprav je vladni operativni program za regijski objekt MBO nedvoumno določil lokacijo na Polici pri Kranju oziroma v poslovni coni Exoterm in je to odločitev podprl tudi CERO, pa minister za oko-

Mestna občina Kranj je v poslovni coni Exoterm na Polici že kupila zemljišče, sedaj pa vse kaže, da naj bi bil regijski objekt MBO na Mali Mežakli. / Foto: Tina Dokl

lje in prostor Karl Erjavec zadnje čase javno izraža pomisleke o tej lokaciji, na sestanku na ministrstvu prejšnji teden pa je bilo to podkrepljeno s predlogom, da naj konzorcij CERO kot novo možno lokacijo sprejme Malo Mežaklo.

Na občini Kranj, kjer so že pridobili zemljišče za objekt, pripravili projektno dokumentacijo in večino potrebnega za kohezijsko vlogo, pa temu seveda nasprotujejo, saj so za to porabili tudi že precej denarja in energije.

▶ 3. stran

paket za mlade

Brezplačni paket za vodenje osebnih financ mladostnikov z darilom - 30 EUR za filmske predstave v Koloseju.

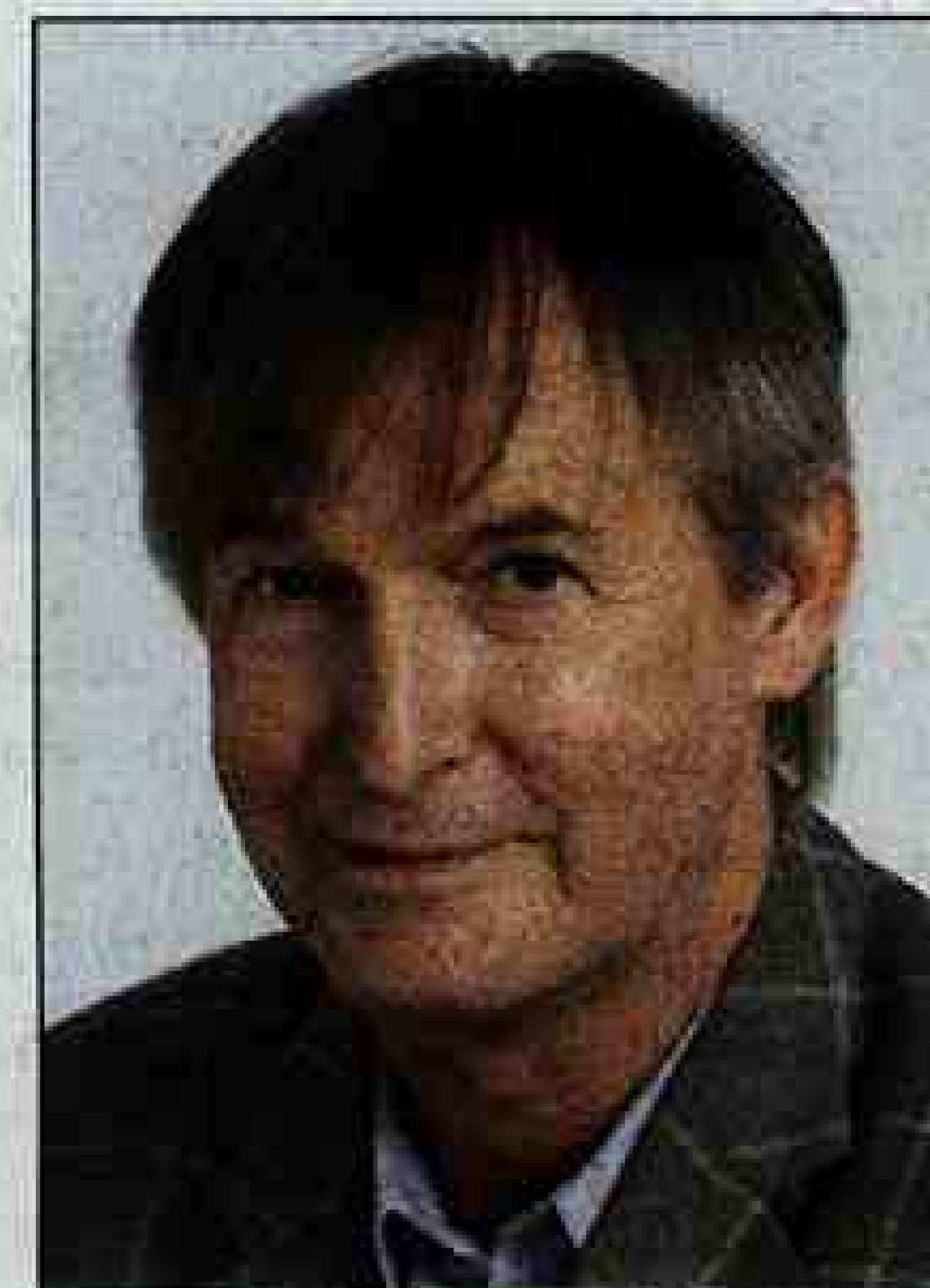
www.gbkr.si/mladi

Gorenjska Banka

Namesto Perneta Alojz Potočnik

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj - Po odstopu Damijana Perneta s poslanske funkcije je včeraj mandatno-volilna komisija določila kandidata, ki ga bo nadomestil. Za preostanek mandata je za poslanca potrdila Alojzija Potočnika. Alojz Potočnik, doslej zaposlen na davčnem uradu v Kranju, tudi član sveta Mestne občine Kranj, nam je včeraj potrdil, da mandat sprejema.

Alojz Potočnik

100 vsebina

AKTUALNO

Božičnice bodo, a skromnejše

Tudi letos bodo številna gorenjska podjetja izplačala zaposlenim božičnico ali trinajsto plačo. V Aerodromu Ljubljana so izplačali 250 evrov bruto, v Savini dejavnosti Gumarstvo 303,75 evra bruto, v dejavnosti Turizem 253,75 evra bruto ...

3

GG+

Iz sobe na strelišče

V teh dneh potekajo na Pokljuki tekme za svetovni pokal v biatlonu. Tekmovalci in spremljevalci so navdušeni nad novim športnim centrom, slovenska reprezentanca pa je edina, ki spi v novem Hotelu Center tik ob strelišču.

10

GG+

Tudi gorenjska klima se spreminja

"Podnebne spremembe ne pomenijo le skoka temperatur, ampak spremembo vremenskih vzorcev. Smreki na Pokljuki bosta že samo dve dodatni stopinji prinesli same težave," ugotavlja klimatologinja prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj.

11

ZADNJA

Novi upravnik Prešernove hiše

Zavod za turizem in kulturo Žirovnica bo z novim letom kot edini prijavljeni na razpis ministrstva za kulturo prevzel upravljanje rojstnih hiš Franceta Prešerna v Vrbi in Frana Saleškega Finžgarja v Doslovčah.

24

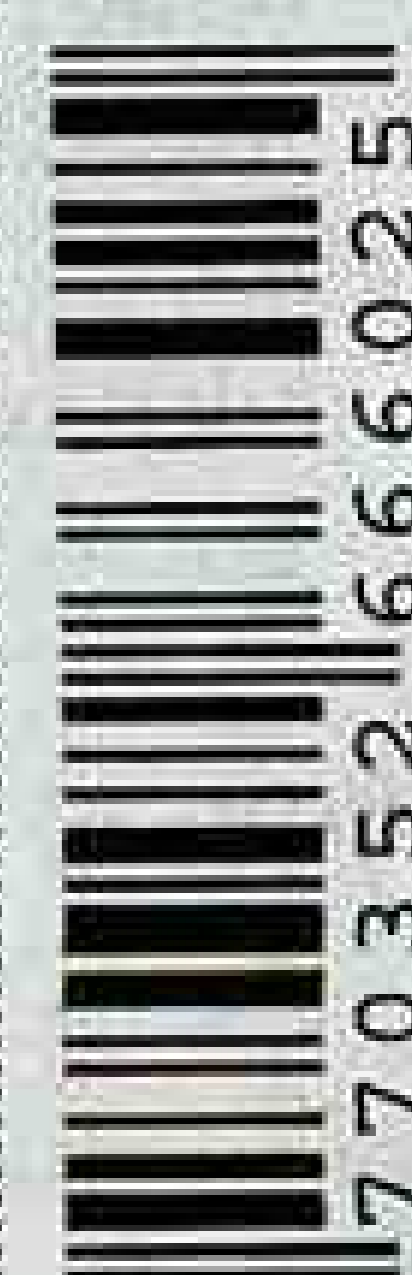
VREME

Danes bo delno jasno, v soboto pretežno oblačno z rahlim sneženjem, v nedeljo pa bo precej jasno in mrzlo.

-8/-6°C

jutri: pretežno oblačno

9 770352 666025

LJUBLJANA

Predsednik Türk znova o priznanju Ertlu

Potem ko se je del domače javnosti ostro odzval na odločitev predsednika države Danila Türka, da državno odlikovanje podeli Tomažu Ertlu, in je to dejanje obsodila tudi Evropska ljudska stranka (EPP), je predsednik o tem znova spregovoril v javnosti. V EPP so izjavili, da je bil Ertl nekoč vodja tajne komunistične policije Udba, slednjo pa primerjajo s Stasijem v Vzhodni Nemčiji in Securitate v Romuniji. Predsednik je dejal, da Ertla ni odlikoval zaradi "preteklih zaslug", pač pa zaradi zaslug pri akciji Sever leta 1989. Dejal je, da komunizma v Sloveniji že dolgo ni več, v letu 1989 ga že ni bilo, tedaj pa je policija v Sloveniji zavarovala deželo in njeno demokratično preoblikovanje brez prelivanja krvi. "Z akcijo se je Sloveniji uspelo zaščititi pred množičnim nasilnim zborovanjem srbskih nacionalističnih skrajnežev. S svojim posegom policija ni zaščitila le varnosti prebivalcev Slovenije, pač pa tudi njen prehod v demokracijo, ki je bila v tistem času še vedno krhka in nezmožna ubraniti se pred nasiljem," je predsednik utemeljil dejstvo, da je protagonist še danes podcenjene akcije Sever odlikoval z državnim priznanjem. Polemika o tem pa se še nadaljuje. Joseph Daub, predsednik največje poslanske skupine v Evropskem parlamentu, je dejal, da za izjavo o podelitvi priznanja Ertlu trdno stoji. Sam sebe in svoje skupine ne želi spustiti na raven prerekanja, ki podžiga čustva in ustvarja delitve. Simboli so v družbi pomembni in poslanski skupini ELS je jasno, da tisti, ki so bili na ključnih pozicijah v času komunističnega režima, ne morejo predstavljati simbola demokratizacije. **D. Ž.**

KRANJ

Poslanski večer s Samuelom Žbogarjem

Kranjski Socialni demokrati vabijo na poslanski večer, kjer bo poslanka **Darja Lavtižar Bebler** gostila ministra za zunanje zadeve **Samuela Žbogarja**. Beseda bo o sporazumu s Hrvaško. Srečanje bo v Galeriji Dali v Kranju v ponedeljek, 21. decembra, ob 18. uri. **D. Ž.**

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **JANA BERGANT** iz Kranjske Gore.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE**Še dva koncerta****Koncert Dan D in Šank Rock**

Koncert bo v petek, 25. decembra, ob 20. uri v Športni dvorani Medvode. Če se želite potegovati za par brezplačnih vstopnic, odgovorite na nagradno vprašanje, ki se glasi: Kako se je imenoval koncert, ki ga je Val 202 pripravil skupaj s skupino Dan D? Odgovor s svojimi podatki nam najkasneje do torka, 22. decembra, pošljite na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj ali na: koticek@g-glas.si.

Koncert Gibonni, Klapa Iskon in Neisha

Koncert bo v soboto, 26. decembra, ob 20. uri v Športni dvorani Medvode. Če si želite par vstopnic za ta koncert, nam napišite, če veste, kakšno je pravo ime pevke Neisha? Odgovore z vašimi podatki nam najkasneje do torka, 22. decembra, pošljite na zgornja dva naslova.

Praznični delovni čas na Gorenjskem glasu

V izogib morebitnim neprijetnostim vam sporočamo, da boste v zadnjih dveh tednih letošnjega leta morali malce bolj pohiteti pri oddaji malih oglasov, osmrtnic in zahval. Za objavo v četrtek, 24. in 31. decembra, jih bomo sprejemali v torek, 22. in 29. decembra, do 14. ure, za objavo v torek, 29. decembra, pa do četrтка, 24. decembra, do 11. ure. Delovni čas ta teden ostaja nespremenjen razen četrтка, 24. decembra, ko bomo tukaj za vas do 12. ure.

Darujmo igračel

Vsem, ki ste prinesli igrače, ki jih vaši otroci ne uporabljajo več, se iskreno zahvaljujemo. Hkrati vam sporočamo, da bomo igrače in šolske potrebščine v sodelovanju z Rdečim križem zbirali še naprej. **D. K.**

Obtožnica proti Erjavcu

Proti ministru Karlu Erjavcu in nekdanjemu načelniku generalštaba Albinu Gutmanu je skupina tožilcev za pregon organiziranega kriminala zaradi afere Patria vložila obtožni predlog.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana - Tega vlagajo v zvezi s podpisano pogodbo za nakup oklepnikov Patria decembra 2006, in sicer po delno zaključenem predkazenskem postopku "zaradi kaznivnega dejanja nevestnega dela v službi po 262. členu kazenskega zakonika". Po starem zakoniku je za nevestno delo v službi zagrožena denarna kazen ali zapor do enega leta.

Z afero Patria se preiskovalci, politika in javnost že dolgo ukvarjajo. Nakup osemkolesnih oklepnikov je vzelo pod drobnogled računsko sodišče, ki je ugotovilo, da bi bil lahko opravljen manj tvegano. Z njim se je ukvarjala protikorupcijska komisija, ki je ocenila, da pogodba med obrambnim ministrstvom in podjetjem Rotis, ki je zanj izvedlo nakup, ni upoštevala načel smotnosti, gospodarnosti in transparentnosti, poleg tega pa ministrstvo z nakupom ne bi

Karl Erjavec / Foto: Gorazd Kavčič

bilo zmožno zadostiti sprejetim ciljem Nata. Z osemkolesniki se zaradi suma korupcije, v katero naj bi bili vpleteni tudi politiki, ukvarjajo slovenski in finski kriminalisti. Pred lanskim volitvami v državni zbor se je z njimi veliko ukvarjala tudi politika. Stranka SDS, ki je na volitvah izgubila, je tedaj levico obtožila, da je afera na-

meščena tik pred volitvami z namenom, da diskreditira takratno vlado Janeza Janše.

Nekdanji minister za obrambo Karl Erjavec je za javnost že komentiral informacijo o obtožnem predlogu. Dejal je, da je prav, da stvar pride pred sodišče, da bo lahko dokazal svojo nedolžnost, zdi pa se mu nenavadno, da naj bi posebna to-

žilska skupina proti njemu vložila obtožni predlog. Pričakoval bi namreč, da bo skupina tožilcev za pregon organiziranega kriminala vlagala obtožnice zoper storilce, ki naj bi prejeli podkupnine in si s kaznivimi dejanji pridobivali premoženjsko korist. Obtožbi o prekoračitvi pooblastil in nevestnem delu v službi pa zanika, češ da je tako kot minister za obrambo kot zdaj v vlogi ministra za okolje svoje delo opravljal vestno in v skladu s predpisi. Pri pripravi posla za nakup osemkolesnikov, ki je bil sklenjen s finskim proizvajalcem orožja, je po njegovih besedah sodelovalo več kot šestdeset ljudi z ministrstva za obrambo, ki so pogodbo pripravili strokovno ter v skladu s pravili stroke in predpisi. Karl Erjavec, sedaj minister za okolje, sicer pa tudi predsednik stranke DeSUS, ob vsem tem tudi meni, da gre za nadaljevanje političnih pritiskov nanj.

Gorenjski borci z Janezom Stanovnikom

KRISTINA DŽELILOVIĆ

Kranj - V polni dvorani mestne občine Kranj so se minuli teden srečali predstavniki Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije, razprava pa je bila o krizi, njenih posledicah in možnih rešitvah. Prisotne na najprej nagovoril predsednik zveze Janez Stanovnik. Predstavil je predvsem pogled na to, kaj se dogaja danes in kaj naj bi se dogajalo v prihodnjih petdesetih letih. "Ne zavedamo se dobro, kako globoka in usodna je kriza," je dejal Stanovnik in izrazil globoko skrb nad današnjim stanjem, predvsem zaradi tega, ker je Slovenija integrirana v Evropo in evropsko gospodarstvo.

V Kranju so gorenjski borci gostili predsednika slovenske borčevske organizacije Janeza Stanovnika. / Foto: Matic Zorman

"Naša država nima vpliva na svojo valuto. Edina stvar, na katero vlada še lahko vpliva,

je fiskalna politika," je zatrdil Stanovnik. Namenil je tudi nekaj besed brezposelnosti

in predvsem težavam, ki pestijo mlajše generacije. "Mlada generacija je danes univerzitetno izobražena, službe pa po končani šoli ne dobijo. Zato je problem brezposelnosti zame osrednji problem." Na mlado generacijo se je navezal tudi podpredsednik Slavko Grčar, ki je poudaril, da sta glavna naloga in cilj Zveze, da dobijo podmladek. "Postavlja se vprašanje, kako se ohraniti. Mi se moramo obnavljati z novimi člani." Poleg vsega je podpredsednik predstavil tudi cilje za leto 2010, med katerimi je bil osnovni sprejem novih članov, obnovitev kadrovske sestave in praznovanje 65. obletnice konca 2. svetovne vojne.

V državnem zboru o podnebnih spremembah

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana - V državnem zboru je v torek pred začetkom nadaljevanja redne decembrske seje potekalo deseto javno predavanje v okviru projekta Znanje žanje. Občinstvo je prisluhnilo predavanju Podnebne spremembe med znanostjo in politi-

ko priznane slovenske klimatologinje in redne profesorice na Biotehniški fakulteti v Ljubljani **Lučke Kajfež Bogataj**. Tema je zelo aktualna, saj ravno ta čas v Kopenhagenu poteka svetovna podnebna konferenca, kjer politiki iščejo globalno pot, kako podnebne spremembe omiliti do še varne ravni.

Govornica je menila, da je skrajni čas za določitev in upoštevanje kritičnih mej planeta, ki jih zaradi naše varnosti in še zlasti prihodnjih generacij ni varno prestopiti. Omenila je pet nevarnosti, ki nam grozijo, in sicer zmanjšanje preskrbe z vodo, več ekstremnega vremena, zmanjšanje kmetij-

ske pridelave, kolaps ekosistemov in povečana zdravstvena tveganja. Postaviti si je treba jasne cilje in strategije glede reševanja podnebnega problema, je še dejala in zaključila, da bi bila vesela že, če bi svojim otrokom zagotovili podobne življenjske razmere, kot smo jih imeli mi.

Več pristojnosti upravi parka

Po oceni direktorja javnega zavoda Triglavski narodni park Martina Šolarja bi za izvajanje nalog, ki jih prinaša novi zakon, potrebovali vsaj deset novih zaposlitev.

MATEJA RANT

Bled - "Park zakon potrebuje. Dokler ga kritizirajo nevladne okoljske organizacije, da je premehak, lokalni prebivalci pa, da je prestrog, pomeni, da je zakon kar v redu," je poudaril direktor javnega zavoda Triglavski narodni park (TNP) **Martin Šolar**, ki je v sredo predstavil tudi program dela javnega zavoda za prihodnje leto. Ob tem se je še pohvalil, da jim je Svet Evrope diplomu za zavarovana območja, ki velja za najprestižnejše evropsko priznanje na tem področju, podaljšal do leta 2019.

V pogojih in priporočilih ob podaljšanju diplome, je dodal Šolar, so tudi navedli, da je potreben čim prejšnji sprejem ustreznega zakona o TNP, ki mu mora slediti še priprava in sprejem načrta upravljanja za območje TNP. Zakon, je spomnil Šolar, je ta čas v parlamentarni proceduri. "Naš zavod je pripravil obširno analizo, ki

Martin Šolar

smo jo posredovali odboru za okolje v državnem zboru. Upam, da bodo nekatere stvari, ki jih je mogoče še izboljšati, tudi upoštevali," je

dejal Šolar in dodal, da je treba zagotoviti, da bodo predvsem na prvem območju z najstrožjim varstvom ohranili izrazito naravovarstvene

cilje. "S tem se bližamo res pravim mednarodnim standardom za park." Veseli ga, da jim novi zakon prinaša več pristojnosti, saj se je nabor prekrškov, pri katerih bo lahko ukrepala njihova naravovarstvena nadzorna služba, s šestih razširil na okrog 35 prekrškov. Obenem pa so v zakonu natančneje določili pristojnosti posameznih inšpekcijskih služb. Tako po Šolarjevih besedah ne bo več mogoče zgolj prelagati odgovornosti. Za izvajanje vseh nalog, ki jih prinaša novi zakon, bi v zavodu s petdesetimi zaposlenimi potrebovali vsaj deset novih ljudi.

Med prednostnimi nalogami v prihodnjem letu je Šolar poleg sodelovanja pri pripravi novega zakona o TNP izpostavil še določitev programa priprave in postopka sprejemanja načrta upravljanja, notranjo reorganizacijo ter nadgradnjo in izvajanje strategije informacijskih mest.

Božičnice bodo, a skromnejše

Tudi letos bo večina podjetij zaposlenim ob koncu leta izplačala priboljšek.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - V nekaj bolj znanih gorenjskih podjetij (ti so ali v razpršeni domači ali tuji ali lasti države) smo vprašali, ali bodo letos svojim zaposlenim izplačali božičnico, 13. plačo ali kako drugo nagrado za njihovo prizadevno delo skozi vse leto. Zanimalo nas je tudi, koliko bo podjetje skupaj stalo izplačilo nagrad in kdaj jih bodo izplačali. Iz Acronija oziroma krovnega podjetja Slovenska industrija jekla so nam sporočili, da na vprašanja ne bodo odgovorili, iz Elektro Gorenjske pa, da razprava o izplačilu nagrade ob zaključku leta še ni zaključena, zato končnih odločitev ne morejo posredovati.

V Aerodromu Ljubljana je uprava, ki jo vodi Zmago Skobir, na podlagi letošnjega poslovanja sprejela sklep o izplačilu nagrade zaposlenim za njihov prispevek k poslovanju družbe. "Kljub težkim gospodarskim razmeram kaže, da bomo dosegli načrtovane rezultate za leto 2009, kar je posledica dobrega dela vseh zaposlenih," pojasnjujejo v Aerodromu. Zaposlenim so izplačali 250 evrov bruto, kar je manj kot lani, skupno pa bo to podjetje stalo sto tisoč evrov. V Poslovni skupini Sava so v

dejavnosti Gumarstvo izplačali božičnico v višini 303,75 evra bruto, v dejavnosti Turizem pa 253,75 evra bruto. Znesek je nekoliko nižji kot lani, izplačali so ga decembra. Iz Save, kjer je predsednik uprave Janez Bohorič, so sporočili še, da so s oktobrom dvignili najnižje neto plače, in sicer v Turizmu na 550 evrov neto in v Gumarstvu na šeststo evrov neto.

"Vsi zaposleni so 4. decembra prejeli dodatno izplačilo v višini od tristo do štiristo evrov neto (nekateri tudi več ali manj), odvisno od prisotnosti na delu, od tega del v gotovini, del pa v obliki Merkurjeve darilne kartice," so nam sporočili iz Merkurja, ki ga vodi Bine Kordež. Znesek je podoben lanskemu, ko so se nagrade gibale okoli štiristo evrov. Gregor Benčina, predsednik upravnega odbora Skupine Jelovica, nam je povedal, da se zavedajo ključnega pomena zaposlenih in njihovega znanja, zato bodo zaposlene nagradili z božičnico oziroma božičnim dodatkom: "V preteklih letih takšnih nagrad ni bilo, zneski pa bodo glede na postavljene kriterije za posameznike različni." Izplačali jih bodo pred božičem, skupaj z božičnim obdarovanjem otrok zaposlenih v Jelovici.

Minister naj jim pogleda v oči

1. stran

Prav tako se zavedajo, da bi bila selitev regijskega objekta kam dlje še nov dodaten strošek na položnicah Kranjčanov in okoličanov.

"Gre za to, da je projekt CERO, vsaj glede centralnega objekta za predelavo odpadkov MBO, pripravljen do te mere, da bi bila lahko v nekaj mesecih oddana vloga za kohezivna sredstva. Za to, da lahko oddamo vlogo, pa moramo imeti podpisano po-

Na sredini seji so kranjski svetniki po drugi obravnavi potrdili proračun za prihodnje leto, prav tako pa so potrdili tudi pravilnik o sprejemu otrok v vrtec in petodstotno zvišanje cen javnih vrtcev za starše.

godbo med vsemi gorenjskimi občinami. Do sedaj smo predvidevali, da s tem ne bi smelo biti težav, saj so gorenjske občine na CERO potrdile tako zasnovo projekta in so potrjevale tudi projektno dokumentacijo. Na žalost pa se je pojavil resen pro-

blem, kajti minister Karl Erjavec javno nasprotuje temu in tako zavira projekt, ki je tik pred oddajo vloge za evropska sredstva. To je ravno nasprotno temu, kar bi kot minister moral početi," poudarja kranjski podžupan **Stane Štravs**, ki skupaj s

kranjskimi svetniki in županom **Damijanom Pernetom** želi, da minister Karl Erjavec argumentirano pove, zakaj nasprotuje regijskem objektu na Polici, saj do sedaj, razen da se z objektom ne strinja civilna iniciativa, ni omenjal drugega vzroka. Zato so občinski svetniki, ki so ministra Erjavca pozivali tudi k odstopu, menili, da jim je dolžan pogledati v oči in se udeležiti januarske izredne seje, na katero ga bodo povabili.

Krajani pripravljene na kompromis

Na okrogli mizi o južni razbremenilni cesti so poskušali najti rešitev za krožišče v Betinu, ki bi bila sprejemljiva za vse.

MATEJA RANT

Bled - Na okrogli mizi, ki so jo pripravili na pobudo občinskih svetnikov **Sreča Verniga** in **Davorine Pirc**, so svoje poglede na betinsko krožišče predstavili tako predstavniki stroke, občine in direkcije za ceste kot tudi krajani. Slednji so podali presenetljiv predlog, naj direkcija za ceste razmisli o odkupu še nekaj dodatnih hiš najbolj prizadetih kraja-

nov. Njihovo pripravljenost, da se preselijo, je poslanec državnega zbora **Borut Sajovic** označil za potezo dobre volje. Pozval je še k čimprejšnji odstranitvi administrativnih ovir, da bi se gradnja južne obvoznice lahko začela.

Omenjeno spremembo, je opozorila predstavnica direkcije za ceste **Karmen Dežman**, je namreč potrebno vključiti tudi v občinske prostorske akte, sicer nimajo prav-

ne podlage za odkup. Direktor občinske uprave **Boris Malej** je zatrdil, da bodo to rešili s občinskim prostorskim načrtom, če bo potrebno. "Občina bo zagotovila vse pogoje, da se gradnja lahko začne." **Karmen Dežman** je ob tem predlagala, naj preko občine združijo nove ponudbe za odkup zemljišč, pri direkciji pa bodo proučili, ali je to možno izvesti. **Srečo Vernig** pa je tudi predlagal,

da bi preverili možnost, da bi z gradnjo začeli najprej tam, kjer ni pričakovati prevelikih zapletov. Etapno gradnjo je podprl tudi **Borut Sajovic**, saj meni, da bo tako lažje zagotoviti sredstva v rebalansu proračuna. **Davorino Pirc** pa je še zanimalo, kdaj je skrajni rok, da ne bi bili ob evropski denar za obvoznico. **Karmen Dežman** je pojasnila, da mora biti pogodba podpisana najkasneje do leta 2013.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNICA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič,
Urša Petermel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic,
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Štefan Žargi;

stični sodelavci:

Marijana Ahačič, Maja Bertoncelj, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košnjek,
Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Marjeta Smolnikar, Ana Volčjak

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilovar Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Volžič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 17. ure, sredo od 8. do 18. ure, petek od 8. do 14. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,35 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

BEGUNJE

Zvezde dobrote žarele v Begunjah

Pri Avseniku v Begunjah je bil v nedeljo že šesti glasbeni humanitarni koncert Zvezde na nebu žare, ki jih organizira Ingrid Antolin iz Lesc s sodelavci. V kulturnem in zabavnem programu so poleg Božička in organizatorice Ingrid, ki ji je pri vodenju prireditve pomagal Marsel Gomboc, sodelovali še sekstet klarinetov No limits, ansambla Vagabundi in Saša Avsenika, skupina Cvetje v jeseni, humoristična skupina Smeh iz Tržiča, Jure in Lana Valjavec, Ajda Kajdiž, Klemen Torkar, Grega Antolin in Mici z vici. Letos so podelili tri božične škorenjčke dobrote. Prvega so podarili Kriznemu centru za mlade Kresnička iz Lesc, drugega dekletu, ki ji je umrla mama, tretjega pa fantu, ki živi skupaj z očetom, vendar je ta ostal brez dela in dohodkov. Dekletu je slikarka Vida Soklič podarila tudi sliko. J. K.

Tretji božični škorenjček je v imenu prejemnika sprejela direktorica Centra za socialno delo Radovljica Miloša Kos Ovsenik (prva z desne). Ob njej organizatorica prireditve Ingrid Antolin.

JESENICE

Najstarejša Jeseničanka ima sto let

V sredo je stoti rojstni dan praznovala Kristina Tarman z Jesenic. "Kar za dobro je treba vzeti vse, kar ti prinese življenje," je o tem, kakšen je njen "recept" za dolgo življenje, povedala najstarejša Jeseničanka, ki je rodila pet otrok, ima šest vnukov, štiri pravnukne in tri prapravnukinje. Najstarejšo krajanke so počastili v Krajevni skupnosti Podmežakla, posebno slavje pa so ji pripravili pri Društvu upokojencev Jesenice, kjer je najstarejša članica. Voščil ji je predsednik društva in jeseniški podžupan Boris Bregant. U. P.

ŽIROVNICA

Dvig božičnega drevesca iz jezera v Završnici

Zavod za turizem in kulturo Žirovnica bo skupaj z Društvom za podvodne dejavnosti Octopus z Jesenic to soboto ob 19. uri znova organiziral dvig božičnega drevesca iz jezera v Završnici. Prireditev bosta z nastopi popestrili Mešana pevka skupina Kulturnega društva dr. France Prešeren Žirovnica - Breznica in godba na pihala Gorje, nebo nad jezerom bo razsvetlil ognjemet, otroci pa se bodo razveselili prihoda Božička. Letošnja novost bo tudi pohod z baklami iz Žirovnice do Završnice. Pohodniki se bodo pred Čopovo hišo zbrali ob 17.45. Bakle bo možno dobiti na zbornem mestu. A. H.

Dvigalo za pomoč invalidom

VILMA STANOVNIK

Kranj - Od tega tedna je v kranjskem olimpijskem bazenu nova pridobitev, bazensko dvigalo, ki je namenjeno invalidom in osebam s motnjami v motoričnem razvoju. Največ denarja zanj je prispevala Nova KBM, pet tisoč evrov, preostalih dva tisoč štiristo evrov pa je dodal Zavod za šport Kranj. "Na občini skušamo poskrbeti za čim boljše razmere tako za športne aktivnosti kot za vse druge, vendar ponavadi denarja zmanjka in brez različnih pomoči bi bilo težko slediti vsem potrebam. Zato se Novi KBM zahvaljujem za to donacijo, ki je tudi zgleden primer in odsev dobrega sodelovanja med gospodarstvom in občino," je ob torkovem prikazu delovanja bazenskega dvigala poudaril kranjski župan Damijan

Bazensko dvigalo je pri vstopanju v vodo in iz vode v veliko pomoč invalidom in osebam s motnjami v motoričnem razvoju, pa tudi njihovim spremljevalcem. / Foto: Tina Dokl

Perne. Direktor Zavoda za šport Branko Fartek je povedal, da je dvigalo pomembna pridobitev za uporabnike in

njihove spremljevalce, saj je vstopanje v vodo ter izstopanje iz nje z dvigalom hitro in enostavno, rokovanje z njim

pa preprosto. Ker je dvigalo premično, ga bodo poleti uporabljali tudi na letnem kopališču.

Občina ni več solastnica družbe Predence

MARJANA AHAČIČ

Radovljica - Radovljiški župan Janko Sebastijan Stushek je na zadnji seji občinskega sveta svetnike obvestil, da od prejšnjega tedna Občina Radovljica ni več solastnica družbe Predence, ki je pred nedavnim odprla turistični kompleks Drnča v Dvorski vasi. Obči-

na je v družbo vložila stvarni vložek v skupni vrednosti nekaj manj kot pol milijona evrov v obliki nepremičnin, ki ga je postopoma odprodajala. Ko je bil opravljen tehnični pregled obnovljenih in dograjenih nepremičnin, je bil izpolnjen tudi pogoj za prodajo preostalega poslovnega deleža občine v Predence.

Zato je občina prejšnji teden prodala še svoj zadnji delež v višini 56.276 evrov, kar je sicer predstavljalo tri odstotke celotnega osnovnega kapitala družbe Predence. Družba Izolacije Kopic je tako postala edini lastnik Predence, ki je bil ustanovljen leta 2005 v javno zasebnem partnerstvu Občine Radovljica in Izola-

cije Kopic prav z namenom gradnje omenjenega kompleksa. Ta je konec prejšnjega tedna dobil odločbo o poskusnem obratovanju in je od ponedeljka dalje tudi uradno odprt, a ne s prvotnim imenom - Renesansa - ki ga že nosi uveljavljena veriga hotelov v zahodni Evropi, temveč z imenom Občina Radovljica in Izola-

TRŽIČ

Božični sejem v Tržiču

Turistično društvo Tržič in Občina Tržič sta pripravila pred prazniki prireditve s skupnim naslovom Veseli december v Tržiču. V občinskem atriju se danes ob 10. uri začne Božični sejem, ki bo potekal tudi jutri ter 21., 23. in 24. decembra. Na petnajstih stojnicah bo bogata ponudba darilnega programa, izdelkov domače in umetnostne obrti ter prazničnih dobrot. Danes ob 17. uri bo tam nastopil z božičnimi napevi Moški pevski zbor Društva upokojencev Tržič, v ponedeljek ob 17. uri pa bo adventne pesmi prepeval Mešani pevski zbor Ignacij Hladnik Tržič. V sredo ob 15. uri bo tekmovanje ekip javnih zavodov v okraševanju božičnih drevesc. Ob 17. uri bo prišel dedek Mraz s spremstvom in obdaril otroke, program pa pripravljajo šolarji in člani KUD Podljubelj. V četrtek bo od 10. ure dalje zabaval otroke klovn Žare. Med sejmom se bodo lahko otroci popeljali z vlakcem, odrasli pa si bodo privoščili kulinarčne dobrote. Za konec bo 31. decembra ob 21. uri silvestrovanje z ansamblom Maj. S. S.

GORJE

Janez Mežan odslej samostojni svetnik

Občinski svetnik Janez Mežan, ki je bil izvoljen na listi SDS, je župana in druge svetnike na zadnji seji obvestil, da bo svojo funkcijo odslej opravljal kot samostojni svetnik. To je zaznamoval s simbolično gesto, ko je s črno krpico prekril tablico s svojim imenom, na kateri je tudi znak SDS. Za to se je odločil, je pojasnil, ker ga nova predsednica lokalnega odbora SDS ne vabi več na sestanke omenjenega odbora. "Zaradi tega kot svetnik ne morem uresničevati politike in sklepov lokalnega odbora SDS Gorje, saj z njimi nisem seznanjen," je poudaril Mežan. Ob tem občanom obljublja, da se bo do konca mandata kot samostojni svetnik zavzemal za enake vrednote kot doslej. M. R.

Podrti oporni zid bodo popravili do ponedeljka

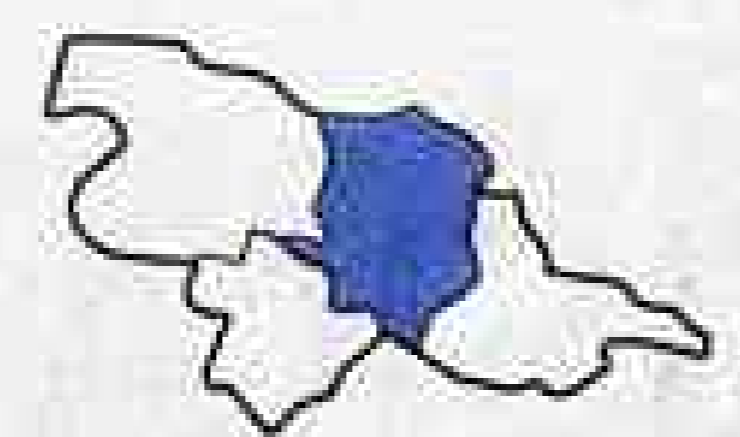
MARJANA AHAČIČ

Rateče - Dvajset metrov novega opornega zidu, ki se je podrl pretekli petek, bodo znova zgradili že do ponedeljka, so zagotovili na občini Kranjska Gora. Konec prejšnjega tedna se je na-

mreč v Ratečah podrl del približno 150 metrov dolgega opornega zidu, ki ga v središču vasi gradi Gradbeno podjetje Tržič. Zid se je podrl na cesto, zato k sreči ni bilo ranjenih. Gradnjo zidu s približno sto tisoč evri financira Občina Kranjska Gora.

Podrti del zidu bo izvajalec na novo zgradil že do ponedeljka. /Foto: Gorazd Kavčič

Znova hoteli braniti drevesa

Nasprotniki poseka dreves zaradi rekonstrukcije Kidričeve ceste v Škofji Loki so protestirali že tretjič.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - A tudi ta torek, ko so znova že ob sedmih zjutraj nameravali s svojimi telesi braniti mestno drevje, se je izkazalo, da je šlo za lažni alarm in da do sekanja ni prišlo. Združenje civilnih iniciativ Škofja Loka, ki je nosilec protesta, pa je ponovilo svoje nasprotovanje posegu, ki bi ogrozil trideset dreves. Vendar ne gre le za drevesa, poudarjajo protestniki, pač pa za celostno urbanistično ureditev Kapucinskega predmestja, za katero je občina leta 2003 naročila urbanistično delavnico, vendar njenih izhodišč sploh ne upošteva. Zatrjujejo še, da se pod rekonstrukcijo cestnega odseka Petrol-Poden skriva financiranje gradnje križišča za dovoz do načrtovanega nakupovalnega centra Era Velenje d. d., da gre za nesprejemljivo financiranje koristi zasebne družbe na škodo državnega proračuna, da je župan občine Škofja Loka

Foto: Gorazd Kavčič

Igor Draksler zemljišče za trgovski center, ki naj bi proti volji prebivalcev Škofje Loke stal na mestu današnje tržnice, prodal investitorju v še neraziskanih okoliščinah. Poleg tega menijo, da ne gre za rekonstrukcijo ceste (na občini jim zagotavljajo, da zanje ni potrebno gradbeno dovoljenje), pač pa kar novogradnjo, češ da se trasa ceste spreminja. Člani civilnega združenja so se obrnili tudi

na varuhinjo človekovih pravic Zdenko Čebašek Travnik, da podpre zahteve prebivalcev Škofje Loke in ugotovi, da so bile v upravnem postopku grobo kršene ustavne pravice pri sprejemanju odloka o občinskem lokacijskem načrtu Kapucinskega predmestja. Ministra za okolje in prostor Karla Erjavca pozivajo, da začne postopek razveljavitve gradbenega dovoljenja za trgovski center

na mestu škofjeloške tržnice podjetja Era in razveljavitev gradbenega dovoljenja, če je sploh izdano za gradnjo nepotrebne ceste. Civilno združenje, ki ga podpira več okoljskih organizacij (sobotna demonstracija je potekala pod zastavo Alpe Adria Green), bo ves čas budna, in če se razmere ne bodo spremenile, bodo pritisk na oblasti stopnjevale, napovedujejo celo splošne demonstracije.

KRANJ

Danes odprtje Eurospina v Centru Gorenjska

V stavbi nekdanjih Gorenjskih oblačil v Kranju, v katero je podjetje Monsun le za v teh dneh zaključeno obnovo investiralo dva milijona evrov, bo Eurospin danes odprl novo, že drugo trgovino v Kranju. Celoten objekt so sicer temeljito prenovili pod nadzorom prvotnega avtorja, arhitekta Cirila Oblaka, ki je Gorenjska oblačila, danes Center Gorenjska postavil leta 1973. Investitor Milan Markovič nam je povedal, da se poleg Eurospina v center seli še eno podjetje, že januarja bo objekt bolj poln, dokončna vsebina pa naj bi bila znana do konca prihodnjega meseca. **B. B.**

Foto: G. K.

ŠKOFJA LOKA

Dva nova občinska svetnika

Na zadnji seji občinskega sveta v Škofji Loki sta že sodelovala dva nova svetnika. Namesto Tinke Teržan, ki je oktobra postala državna sekretarka na ministrstvu za javno upravo, je svetniški stol zasedel **Domen Žepič**. Pred tremi leti je namreč kandidiral na listi LDS in takoj za Teržanovo dobil največje število glasov. Drugi novi občinski svetnik pa je **Aleš Habjan** iz stranke SDS. V občinskem svetu bo nadomestil Blaža Kujundžiča, ki je s tega položaja odstopil, na lokalnih volitvah je bil izvoljen na listi SDS, pozneje pa je iz te stranke izstopil in se pridružil LDS. **D. Ž.**

Proračun bo kmalu nižji

Proračun občine Cerklje bo prihodnje leto presegel enajst milijonov evrov, a že v nekaj letih naj bi se znatno znižal.

SIMON ŠUBIC

Cerklje - Občinski svet v Cerkljah je v torek potrdil občinski proračun za leto 2010. Gospodarska recesija se Cerklj očitno še ni dotaknila, saj bo naslednji proračun največji doslej, saj načrtujejo za 11,2 milijona evrov porabe, medtem ko naj bi bilo prihodkov za 7,8 milijona evrov. Razliko v višini 3,4 milijona evrov bodo pokrili s presežki iz zadnjih let.

Župan **Franc Čebulj** je pojasnil, da bodo v prihodnjem letu nadaljevali že začete investicije: "To pomeni

nadaljevanje gradnje rondoja in pločnika na Spodnjem Brniku, kanalizacijskega sistema Vopovlje-Lahovče, kanalizacije Pšata-Šmartno-Zalog, vrtca v Cerkljah in nogometnega centra Velesovo. Gre za velike investicije, ki presegajo štiri milijone evrov." Poleg tega načrtujejo izdelavo preostale projektne dokumentacije za kanalizacijo in vodovodno omrežje v nižinskem delu, pridobiti namestavajo gradbeno dovoljenje za medobčinski vodovodni sistem Krvavec, s katerim bodo kandidirali za evropska kohezijska sredstva.

"Da imamo tako visok proračun, je zasluga uspešnega gospodarjenja v preteklosti, tu mislim predvsem na prodajo nepremičnin na Celovski cesti v Ljubljani in zemljišča v Šmartnem, s katerim smo nato zgradili približno 80 odstotkov šole, nekaj pa smo privarčevali z racionalno porabo v preteklih letih. Naša realnost je sicer okoli šest milijonov evrov letnega proračuna. Dobro je tudi, da se doslej nismo zadolževali, posebnih potreb za zadolževanje pa tudi v prihodnje ne vidim, saj smo večino pomembnih investicij že zaključili," je še dejal župan.

Statut prestal prvo obravnavo

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - Po treh letih je občinski svet v Škofji Loki dobil na mizo predlog novega statuta. Predsednica statutarne komisije **Špela Marija Šifrar** je zamudo utemeljila z dejstvom, da se je njihova komisija od vseh ustanovila zadnja, poleg tega pa je med pripravo statuta kar trikrat prišlo do zamenjave strokovnih sode-

lavk. Predlog je predstavila od poglavja do poglavja, svetniki pa so k vsakemu dodali svoje pripombe. Za tokratno razpravo so se dogovorili, da statutarnih določil ne komentirajo, saj bo za to še priložnost. Predlog so podprli, svetnik **Anton Peršin** (SDS) pa je menil, da bi morali hkrati s statutom obravnavati tudi poslovnik občinskega sveta, in sicer naj bi tega za prvo ob-

ravnavo pripravili do druge obravnave statuta. Župan **Igor Draksler** je menil, da tega ni smiselno pogojevati, da je dovolj dela že s statutom, zato komisiji ne gre nalagati dodatnih nalog. Delo s poslovníkom naj se začne, ko bo statut sprejet, je predlagal svetnik **Franc Feltrin** (LBL), njegov predlog so svetniki na glasovanju podprli, Peršinov pa ni dobil dovolj glasov.

SILVESTER 2009/10

Celovec ob Vrbskem jezeru
ALTER PLATZ 10.00 - 15.00 ure
PFARRPLATZ ob 14.00 uri
ob 18.30 uri sledi ● **Živa glasba - THE GANG** na odru Kleine Zeitung
ob 23.40 uri S pihalno godbo v 2010
ob 0.00 uri Dunajski valček
DOMPLATZ ob 17.00 uri **Zaključna maša v cerkvi Dom**, škof Dr. Alois Schwarz
NEUER PLATZ ob 20.00 uri Živa glasba do polnoči
MESTNI TEATER ob 19.30 uri Komedija „Ganze Kerle“

Klagenfurt am Wörthersee
„Otroški silvester“ Zabavni program, Rico in Rocky, nagradna igra, kovač s podkvicami, dimnikar
ob 20.00 uri Silvestrska zabava, Live-DJ, video šov, svetlobni šov
ob 18.30 uri Novoletni tek „Stadtpfarrrturmlauf“
Silvestrska maša v mestni cerkvi
ob 23.40 uri S pihalno godbo v 2010
ob 0.00 uri Dunajski valček
DOMPLATZ ob 17.00 uri **Zaključna maša v cerkvi Dom**, škof Dr. Alois Schwarz
NEUER PLATZ ob 20.00 uri Živa glasba do polnoči
MESTNI TEATER ob 19.30 uri Komedija „Ganze Kerle“

ORF K KLEINE ZEITUNG
KÄRNTEN www.kleinezeitung.at
Tourismus.Klagenfurt am Wörthersee
www.klagenfurt-tourismus.at

Jubilej rokometna v Selški dolini

V športni dvorani v Železnikih bodo jutri pripravili rokometno tekmovanje in slavnostno akademijo, z obema dogodkoma pa se bodo spomnili pol stoletja igranja rokometna v Selški dolini.

VILMA STANOVNIK

Železniki - Ljubitelji športa dobro vedo, da je Selška dolina že dolgo časa znana tudi po igranju rokometna, ki pa je postal popularen zlasti zaradi velikih uspehov deklet, ki so nekoč igrala celo v 1. B zvezni jugoslovanski ligi. Čeprav danes dekleta ne nastopajo več, pa se razvoj nadaljuje z uspehi moške ekipe Alples, ki igra v 1. B slovenski ligi.

Igranje rokometna v Železnikih pa se je začelo že leta 1959, ko je tedanji učitelj telesne vzgoje **Marko Erznovnik** v šolski program vključil tudi rokomet. Ob lepem vremenu je učence učil rokometnih veščin na igrišču pri šoli, ob slabem pa kar na šolskem hodniku. Ko je leta 1960 delo učitelja telesne vzgoje prevzel **Jože Cuderman**, je rokomet postajal vse popularnejši, igrali pa so ga začeli tako fantje kot dekleta. Tako so rokometišči, zbrani v ekipi TVD Partizana Selc, spomladi leta 1962 odigrali prvo tekmo zunaj konkurence v gorenjski rokometni ligi, člani te lige pa so postali v sezoni 1962/63. Moški rokomet v Selški dolini je iz leta v leto napredoval, leta 1971 pa so rokometišči Alples postali gorenjski prvaki ter nato igrali tudi v ljubljanski conski rokometni ligi. Po tako imenovanih portoroških sklepkih,

Po dograditvi športne dvorane v Železnikih je rokomet v Selški dolini dobil nov polet, rokometišči Alples pa zadnji dve sezoni nastopajo v 1. B slovenski ligi. / Foto: Tina Doki

ki je po regijah določil centre za posamezne igre pa je moški rokomet v selški dolini skorajda propadel, rokometišči iz Selške doline pa so se pridružili Rokometnemu klubu Jelovica v Škofji Loki. Je pa zato še naprej živel ženski rokomet, ki je beležil lepe uspehe že vse od leta 1965, ko se je ekipa Selc uvrstila v republiško ligo. V sezoni leta 1972/73 so dekleta postala prvačkinje Slovenije in v naslednji sezoni prvič zaigrala v jugoslovanski zvezni ligi. V sezoni 1979/80 so v 2. zvezni ligi osvojila 4. mesto, leto kasneje pa so prvič zaigrala v 1. B zvezni ligi. Ko so to ligo ukinili, so

dekleta znova igrala v 2. zvezni ligi, zagnanost za igranje pa je po izpadu popustila in od sezone 1985/86 se je kriza stopnjevala, saj v Železnikih ni bilo športne dvorane. Zagnanost deklet je popustila in danes dekleta ne tekmujejo več. Vse boljši pa so fantje, saj članska ekipa Alples od dograditve nove dvorane v Železnikih leta 2002 uspešno tekmuje, v letošnji sezoni pa že drugo leto nastopa v 1. B slovenski državni ligi.

Jutri, v soboto, bodo vse generacije rokometištev in rokometiščice Selške doline proslavile jubilej, saj se bo ob 14. uri v dvorani v Železnikih

začelo tekmovanje, na katerem se bodo najprej pomerili mlajši dečki Alples in Radovljice, nato bo tekma med starejšimi dečki Alples in ekipo Aleša Praznika, sledila bo tekma mlajših veteranov Alples in Šeširja, nato bodo tekmovali veteranke Alples in Olimpije, za konec ob 18. uri pa bodo moči pomerili še veterani Alples in Šeširja. Ob 19. uri bo slavnostna akademija, na njej pa bodo podelili tudi priznanja najzaslužnejšim akterjem rokometna v Selški dolini in nagrade najboljšim likovnim ustvarjalcem, ki so sodelovali v natečaju na temo rokometna.

KRANJ

Prednovoletni turnir v vodni košarki

V olimpijskem bazenu v Kranju bo jutri, v soboto, potekal mednarodni turnir v vodni košarki. Tradicionalni prednovoletni turnir se bo začel ob 13. uri in bo trajal predvidoma do 20. ure, organizira pa ga vodnokošarkarska ekipa Kluba študentov Kranj. Turnirja v športu, ki se je rodil pred trinajstimi leti ravno v Kranju in se razširil v vsa večja slovenska mesta ter v madžarski Pecs, se bodo udeležile ekipe: DVK Maribor, Pecs, UDVA Ljubljana, Aktivna Kamnik, Limitid Talents Koper, IPAK Velenje in ekipa Kluba študentov Kranj. Organizatorji vabijo tudi gledalce. V. S.

KRANJ

Prvi božično novoletni rokometni turnir

V organizaciji Ženskega rokometnega kluba Kranj bo to nedeljo, 20. decembra, od 9.30 dalje na Osnovni šoli Matije Čopa v Kranju potekal prvi ekipe sodelovale še ekipe Rokometnega kluba CELEIA iz Žalca, Osnovne šole Jakoba Aljaža in Osnovne šole Matije Čopa iz Kranja, je namenjen kategorijam deklic letnik 1997 in mlajšim. Odmor med tekma mi pa bodo popestrile plesalke skupine Kokon. V. S.

RADOVLJICA

Turnir mini rokometna

Radovljiški rokometišči bodo letošnje leto sklenili s turnirjem za najmlajše v mini rokometu. V telovadnici Osnovne šole Antona Tomaža Linhartar ga bodo pripravili to nedeljo, začel pa se bo ob 9. uri dopoldne. Kot poudarja predsednik ŠD RK Radovljica Primož Jeglič v klubu veliko pozornost namenja tudi najmlajšim, s katerimi uspešno nastopajo na državnih prvenstvih. V Lescah, Radovljici, na Bledu, Lipnici in Koroški Beli imajo tudi šole mini rokometna, vseh pet ekip pa se bo predstavilo na nedeljskem turnirju. V. S.

KRANJ

Našim košarkarjem atraktivna skupina

Ta teden smo nestrno čakali, katere nasprotnike bo naša košarkarska reprezentanca dobila na žrebu za nastop na svetovnem prvenstvu prihodnje leto v Turčiji. Žreb skupin pa je nato določil, da se bo Slovenija v Istanbulu pomerila s Hrvaško, Brazilijo, Tunizijo, Iranom in ekipo ZDA. Tekmovanje se začne 28. avgusta, naša izbrana vrsta pa se bo najprej pomerila s Tunizijci. "Dobili smo skupino, ki je atraktivna in tudi takšna, da se iz nje da izvleči dober rezultat za nadaljevanje. Nerad govorim, ali je vse skupaj ugodno ali ne, moramo pa biti zadovoljni, saj smo dobili atraktivno ZDA, dobro ekipo Brazilije, stare znance Hrvatov, s katerimi bomo spet šli na nož, in malce manj znane, a vseeno dobre Irance in Tunizijce," je povedal **Boštjan Nachbar**, ki se je skupaj z generalnim sekretarjem KZS Iztokom Remsom udeležil žreba. V. S.

KRANJ

Borčnik in Kavčič balinarja leta

Vodičan **Aleš Borčnik**, igralec Trio Buzeta je v sredo na priložnostni slovesnosti v Ljubljani iz rok predsednika Balinarske zveze Slovenije **Jožeta Rebca** že drugo leto zapored prejel priznanje za balinarja leta. Med mladinci je enako priznanje prejel 16-letni **Matej Kavčič** iz Trziča. Borčnik je letos postal svetovni prvak v hitrostnem zbijanju in bil na svetovnem prvenstvu tudi tretji v štafeti, poleg tega je postal prvak svetovnih iger, podprvak sredozemskih iger, s svojim klubom Triom Buzet pa je osvojil tudi naslov evropskega klubskega prvaka. Po točkah sta se za njim v članski konkurenci zvrstila še dva Gorenjca: **Dejan Tonejc** (Radovljica Alpetour) in **Uroš Vehar** (Lokateks Trata), Trzičan **Primož Majc** pa je bil drugi najuspešnejši mladinec. Balinarka leta je tudi letos postala **Tadeja Sodec** iz ljubljanskega Krima. S. Š.

Blejci nadigrali nemočne Parižane

Odbojkarji ACH Vollyja so v tretjem krogu lige prvakov gostovali v Parizu, kjer so dosegli zgodovinsko zmago, saj so prvič v tem tekmovanju nasprotnike premagali brez izgubljenega niza.

VILMA STANOVNIK

Bled - Naši državni in pokalni prvaki so pred potjo na drugo letošnje gostovanje v ligi prvakov sicer napovedovali težko tekmo za vsako točko, očitno pa jim je zmaga prejšnji teden doma proti močni ekipi Istanbul dala dodatnih moči in motivacije, tako da so bili Parižani v s svoji dvorani iz niza v niz le nemočni opazovalci razporeženih blejskih odbojkarjev. Ekipa Paris Volleyja, za katero igra tudi nekdanji član

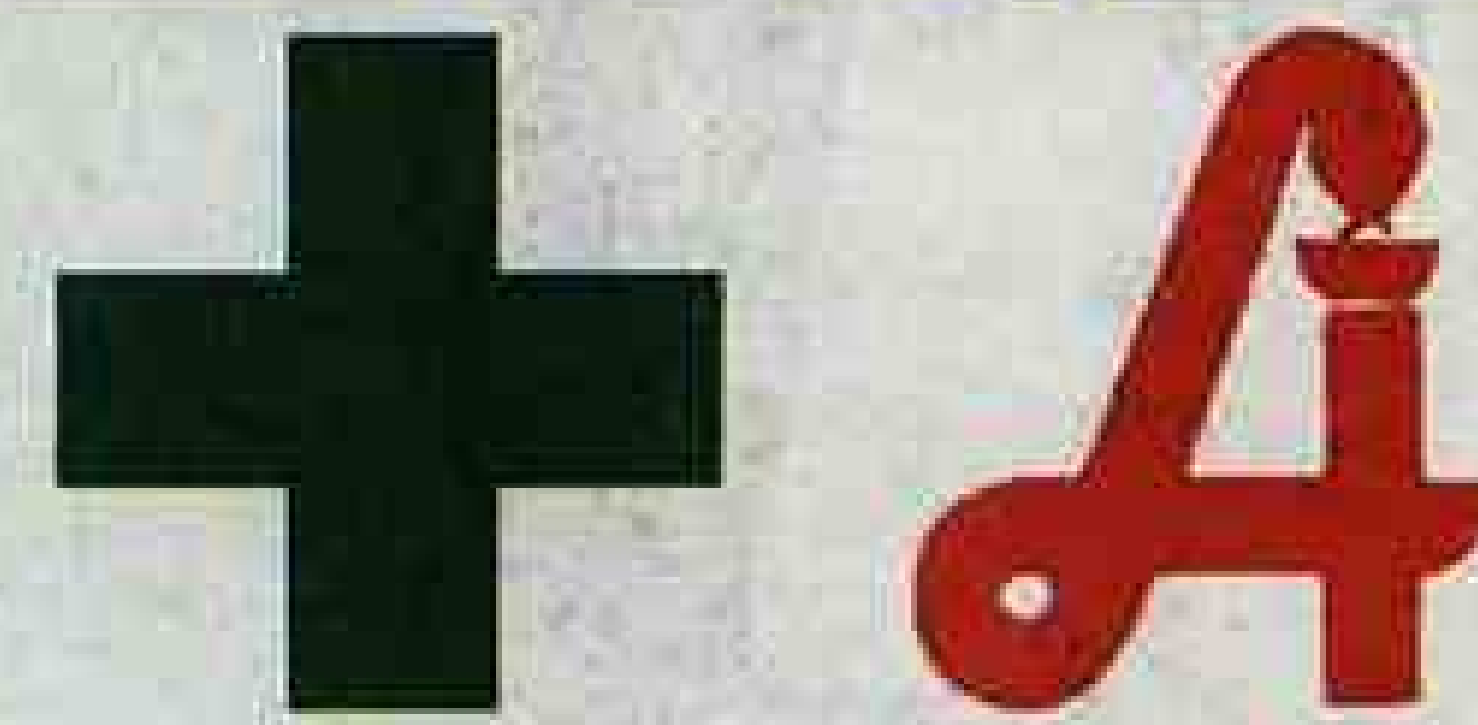
ACH Volleyja Sebastijan Škorc, je srečanje sicer dobro začela in povedla, toda blejski odbojkarji so izenačili že na četrto točko ter nato uspešno pripeljali do konca prvi niz. V nadaljevanju je nato vse potekalo po željah blejskih odbojkarjev in njihovih navijačev, saj je odbojkarjem ACH Volleyja uspelo prav vse, Parižani pa so ob koncu niza ostali zgolj pri 13 točkah. Podobna igra se je nadaljevala tudi v tretjem nizu, ki so ga Blejci zanesljivo dobili ter domov prinesli najpreprič-

ljivejšo zmago v ligi prvakov z 0:3 (-22, -13, -16).

"Fantje so se držali moje filozofije, da je v odbojki treba igrati točko za točko. Uspešni smo bili v blokih, odlično je delovala obramba, napak pa smo naredili zelo malo. Zagotovo je bila to naša najboljša predstava," je po vrnitvi na Gorenjsko povedal glavni trener **Glenn Hoag**, ki je prepričan, da ekipa napreduje iz tekme v tekmo.

Čeprav bodo blejski odbojkarji igranje v ligi prvakov nadaljevali šele po novem letu, pa se bodo že to nedeljo znova predstavili domačim navijačem v radovljiški dvorani. V srednjeevropski ligi bodo namreč ob 18. uri gostili moštvo Chemes Hummene. Nato jih do novega leta čakajo tekme v finalu slovenskega pokalnega tekmovanja.

LEKARNA V BOROVLJAH

LEKARNA ADLER APOTHEKE

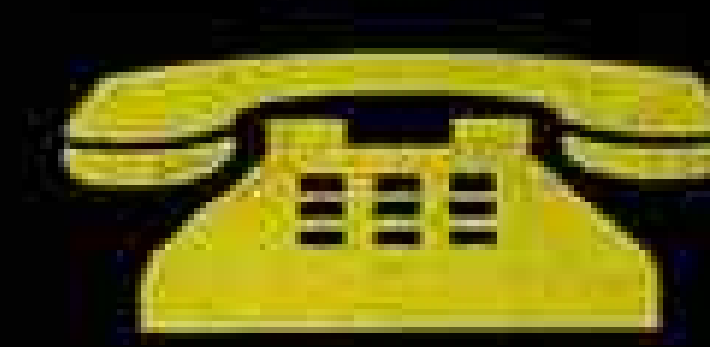
MAG. PHARM. JUTTA ROSIAN

BOROVLJE - FERLACH, Hauptplatz 16
tel. 0043/4227/2225, faks 0043/4227/2572
e-pošta: adler@apothekerferlach.at
www.apothekerferlach.at

*Lahvaljajemo se vam za vaše zaupanje!
Tudi v letu 2010 vam želimo obilico
sreče, zadovoljstva in svedra zdravja!*

Naročila za zdravila sprejemamo tudi po telefonu in faksu!

Zdravila iz NEMČIJE vam bomo preskrbeli v roku enega dneva!

**POKLIČITE NAS,
GOVORIMO SLOVENSKO!**

KRIMINAL

JESENICE

Lažni bombni preplah na šoli

Policisti so v sredo nekaj pred 11. uro prejeli anonimen klic, da je na Srednji šoli Jesenice nastavljen bomba. Kot so sporočili z Operativno komunikacijskega centra Kranj, jih je neznan na številko 113 poklical kar iz telefonske govorilnice na omenjeni šoli. Grožnja so policisti vzeli resno in se hitro odzvali. Skupaj z vodstvom šole so poskrbeli za evakuacijo učencev in učiteljev, nato pa pregledali vse prostore, vendar niso našli ničesar nevarnega. Policisti bodo zoper neznanega storilca zaradi zlorabe znamenja za pomoč in nevarnost kazensko ovadili na Okrožno državno tožilstvo Kranj. Za klicateljem še poizvedujejo, najbrž pa bodo med možne osumljence uvrstili predvsem tiste, ki so imeli v sredo po 11. uri napovedan šolski test ali pa bi morali biti izprašani.

LESCE

Izpraznil šank

V noči na sredo je neznan storilec vlomil v gostinski lokal v Lescah. Zapustil ga je s polnim žakljem gotovine, cigaret in alkoholne pijače. Lastnika je tat oškodoval za približno osemsto evrov.

KAMNIK

Vzeli vrtalne stroje

Nekaj noči nazaj so neznan storilci vlomili v podjetje v okolici Kamnika, iz katerega so ukradli vrtalne stroje. Lastnika so nepridipravi oškodovali za okoli 200 evrov.

MORAVČE

Iskali nakit

Neznani storilci so vlomili v stanovanjsko hišo v okolici Moravč in odnesli nakit. Lastnika so oškodovali za okoli tisoč evrov.

MENGEŠ

Denar in gotovina

Pred dnevi so nepridipravi vlomili v stanovanjsko hišo v Mengšu, v njej pa našli gotovino in nakit. Lastnika so oškodovali za okoli 1500 evrov. S. Š.

ROKOMET
PRVENSTVENA TEKMA
RD MERKUR : RK CIMOS
Športna dvorana Poden **MERKUR**
NEDELJA, 20. 12. 2009, ob 16. uri

Alenka Bole Vrabc
Kaj je v loncib
Pametno s Pametnim
od Danike do Toskane

Potopisna kuharica Alenke Bole Vrabc, ki je prepotovala Evropo od Severnega morja do juga Toskane in zapisala več kot sedemdeset receptov, ki se prepletajo z obopnimi doživetji. Zanimivo in uporabno!

240 strani, 75 barvnih fotografij. Redna cena: 29,50 EUR.
Cena za naročnike: 25,10 EUR. Ceni knjige priložimo še poštnino.

Knjigo lahko kupite na sedežu Gorenjskega glasa, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas

Prazniki naj bodo mirni

Če boste za božično-novoletne praznike že uporabljali pirotehniko, potem jo vsaj uporabljajte varno in čim manj moteče za druge.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Kljub načrtnim aktivnostim policije in drugih državnih organov se pri uporabi pirotehničnih izdelkov, predvsem petard, vsako leto telesno poškoduje nekaj ljudi, ugotavlja policija. "Naše glavno sporočilo je, če se le da, ne uporabljajte pirotehničnih izdelkov. Če jih že uporabljate, potem pa jih uporabljajte tako, da jih boste uporabljali varno in boste čim manj motili druge," je tako opozoril Janez Vidovič iz uprave uniformirane policije Generalne policijske uprave. Ob tem je opozoril, da so v preteklih letih skoraj vse rane nastale z uporabo petard, ki so bile kupljene na črnem trgu.

Lani spremenjen zakon o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih prodajo, posest in uporabo petard in drugih pirotehničnih izdelkov 2. in 3. kategorije, katerih glavni učinek je pok, povsem prepoveduje. Pred bližajočimi božično-novoletnimi prazni-

Konec meseca se bo znova povečala prodaja pirotehničnih izdelkov.

ki je treba tudi opozoriti, da je prodaja ognjemetnih izdelkov kategorije 1, katerih glavni učinek je pok, dovoljena samo od 19. do 31. decembra, njihova uporaba pa je dovoljena šele od 26. decembra naprej in vse do 2. januarja. Kršitve zakona se kaznujejo s 400 do 1200 evri, prepovedane izdelke pa se zaseže, čeprav niso last kršitelja. Učinki novega zakona so bili vidni že prvo leto. Ob lanskih praznikih se je namreč število ukre-

pov v primerjavi z letom 2007 zmanjšalo za približno 42 odstotkov, za 45 odstotkov je bilo manj ranjenih, tudi otrok. Po drugi strani se je povečal zaspeg pirotehničnih izdelkov, predvsem na račun prepovedi petard.

Kot je povedal Viktor Strauch iz Inšpektorata RS za notranje zadeve, so pri prodajalcih letos opravili že več kot petdeset nadzorov ter ugotovili, da nekateri niso imeli ustreznih prostorov, v

posameznih enotah ni bilo odgovorne osebe ali je potekel certifikat za prodajo pirotehniko, nekateri trgovci pa so imeli na prodajnih mestih preveliko količino pirotehničnih izdelkov. Tržni inšpektorji so s ciljem odkrivanja trgovine na črno poostri-li nadzor na različnih prireditvah, pozorno pa si ogledujejo tudi oglase in spletne strani, cariniki pa so seveda povečali nadzor na mejnih prehodih.

KRANJ

Previdno pri okrasitvi

Številni za okrasitev novoletnih jelk, prostorov, stavb uporabijo t. i. novoletne lučke, zato ni odveč opozorilo, da je treba pri njihovem nakupu preveriti, ali ustrezajo vsem varnostnim standardom. Nekaj informacij je mogoče pridobiti preko svetovnega spleta (npr. na strani Zveze potrošnikov Slovenije ...). Pri notranji uporabi je priporočljivo, da so svetlobni okraski vklopljeni le takrat, ko se odrasle osebe nahajajo doma. Za vklop in izklop uporabljajte časovna stikala, ki bodo naprave izklopila po določenem času obratovanja. Pretvorniki napetosti, krmilni mehanizmi za efekte, ki so običajno sestavni del sistema lučk, naj bodo na zračnem delu prostora (ne pokriti ali skriti za škatlami, papirjem, oblačili, zavesami ...), saj se segrevajo in v primeru kakršneoli napake, ki bi segrevanje pospešila, lahko pride do požara. Podobno velja tudi za sveče (adventni venčki, na novoletnih jelkah, dekoracija ...), ki naj gorijo le, kadar so prisotne odrasle osebe. S. Š.

ŠKOFJA LOKA

Skupina fantov pretepla dva moška

Skupina podivjanih mladeničev je konec novembra pred Mercatorjevo trgovino v Podlubniku grdo pretepla dva domačina, enega celo pred očmi njegovih otrok, poroča časnik Dnevnik. O dogodku smo včeraj povprašali tudi Policijsko upravo Kranj, vendar nam do oddaje časopisa v tisk niso odgovorili na zastavljena vprašanja. Po poročanju časnika pa naj bi približno deset mladeničev, nekateri naj bi bili policiji že znani po nasilništvu, na parkirišču pred trgovino popivalo in se "zakajalo". Brez povoda naj bi tako napadli 31-letnega Škofjeločana, ki je prišel mimo, ga zbili na tla, brcali in topli po glavi, pri tem pa ga hudo ranili. Podobno usodo naj bi tik pred svojim domom doživel tudi 38-letni Škofjeločan, ki se je tedaj z otrokoma vračal iz cerkve. Slednji jo je k sreči odnesel brez resnejših poškodb, zato pa njegovega brata, ki je želel umiriti strasti, na pretep spominjata odkrušen zob in poškodovana ličnica. Razgrete fante so umirili šele policisti, ki naj bi šesterico ovadili zaradi nasilništva. S. Š.

Super ideja za darilo!

OB DARUJTE SVOJE NAJDRAŽJE Z NAROČNINO NA GORENJSKI GLAS!

Ličen darilni bon lahko prevzimate na Gorenjskem glasu, Blejweisova cesta 4 v Kračju (nasproti glavne avtobusne postaje), ga naročite po telefonu ali e-pošti.

Naročnino lahko podarite v vrednosti, ki jo sami določite. Če se boste odločili za celoletno naročnino, vam bomo priznali še kup ugodnosti. Za več informacij nas, prosimo, pokličite, nam pišite ali se pri nas ogledite osebno!

Podarite nekaj lepega. Podarite naročnino na Gorenjski glas, ki za vas izhaja vsak torek in petek.

Za naročnino pokličite **04 2014241** ali pišite na e-naslov narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas

ZA VAS BELEŽIMO ČAS

GGG +

REPORTAŽA
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
KNJIGE IN LJUDJE
RAZGLED

Iz sobe na strelišče

V teh dneh je na Pokljuki tekma za svetovni pokal v biatlonu. Športniki in njihovi spremljevalci so navdušeni nad novim športnim centrom. Foto: Tina Dolž

Pogovor

Prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj:
"Tudi gorenjska klima se spreminja." **Stran 11**

Zanimivosti

Mladi hokejist Gašper Kopitar
gre po stopinjah svojega
starejšega brata Anžeta. **Stran 12**

Zanimivosti

V obnovljeni Drnči v Dvorski
vasi so v torek odprli vrata
obiskovalcem. **Stran 12**

Reportaža

Sven Fischer je po končani karieri v vlogi TV-komentatorja. Snemalno ekipo je na smučeh in s puško na rami, še vedno brez rokavic, popeljal po novi progi.

Na najhitrejšem spustu, ki so se ga bala predvsem dekleta, fantje dosežejo hitrost med 60 in 70 kilometrov na uro.

Borut Nunar, direktor OK Pokljuka, v enem izmed podzemnih hodnikov, ki jih je skupaj več kot 130 metrov.

Tadeja Brankovič Likozar med obešanjem puške na posebno držalo, ki ga imajo v omari sobe v novem hotelu.

Iz sobe na strelišče

Slovenska biatlonska reprezentanca je edina, ki v teh dneh, ko na Pokljuki poteka svetovni pokal v biatlonu, spi v novem Hotelu Center, iz katerega stopijo neposredno na strelišče.

MAJA BERTONCELJ

"Odlično je. Stopim iz hotela in sem na strelišču, takoj po koncu treninga si na toplem, ni nobene vožnje," je nekaj prednosti, ki jih imajo slovenski biatlonci v teh dneh, ko Pokljuka gosti najboljše biatlonce na svetu, opisala Tadeja Brankovič Likozar. Tako kot drugi iz slovenske reprezentance je nastanjena v zgornjem, drugem nadstropju hotela, medtem ko so druge ekipe na Bledu. Na Pokljuko je prišla v sredo dopoldne, ko je bil v novem Športnem centru uradni trening. S seboj ima tudi hčerko Mašo. Ko sva povratnico v biatlon s fotografino Tino obiskali v sobi, je mala Maša pridno spala. Pogovor je tekkel o različnih temah, tudi o Tadejinem 30. rojstnem dnevu, ki ga bo praznovala v nedeljo. Pokazala je še nekaj detajlov, ki jih imajo sobe v novem hotelu. Najbolj posebno je verjetno držalo za puško, ki ga, kot pravi, ni videla še nikjer.

Že pred tem je nekaj podatkov o "prebivalcih" novega hotela v teh dneh in o posebnostih spregovoril Borut Nunar, direktor OK Pokljuka: "Poleg držala za puško je v sobah veliko različnih odlagalnih površin za sušenje perila. Športniki imajo na tekmah bolj cigansko življenje in dobro je, da so v sobah možnosti, da lahko kam odložijo mokro perilo. Poleg tega so prostori v hotelu takšni, da jih lahko hitro prilagodimo potrebam tekmovanja. Balkon se kar naenkrat spremeni v komentatorska mesta, soba v policijsko sobo za kontrolo, kakšen apartma je za kontrolo dopinga. Je pa to še vedno hotel, kar pomeni, da imamo v njem nastanjenih okrog 40 ljudi, ki imajo normalen servis kot v vsakem hotelu." Kot smo izvedeli, ima najboljši apartma na vrhu z balkonom, s katerega je odličen razgled na celotno tekmovališče, direktor tekmovanja Franz Berger. V hotelu so nastanjeni še vsi mednarodni sodniki in delegat, časomerilci in upravljavci tarč, skratka večinoma ljudje, ki na tekmovanju delajo.

Medtem ko so dekleta že počivala po uradnem treningu, so zunaj, na kar nekaj stopinjah pod ničlo, v rahlem naletavanju snežink, trenirali fantje. Najbolj so se

Slovenski biatlonci (z leve Peter Dokl, Klemen Bauer, Janez Marič) so bili na uradnem treningu dobro razpoloženi. FOTO: TINA DOKL

posvečali streljanju, ki jih je na uvodnih tekmah oddaljilo od vidnejših uvrstitev. Janez Marič si je vzel nekaj časa in spregovoril o novi progi. Pokljuka je z novo podobo namreč dobila tudi nove, spremenjene proge z enim hudim spustom, ki so se ga bale predvsem tekmovalke. Kot je bilo slišati, je bil v fazi planiranja videti še precej hujši, kot pa je sedaj, pripravljen za tekmovanja. "Na progi je veliko ravnine, vzponi so precej lažji kot na stari progi, ki je bila bolj "razbijaška". Spust, o katerem je bilo toliko govora, je dobro pripravljen, tako da ni problema. Večji problem bi bil, če bi bilo malo snega, če

bi bile grbine. Upam, da ne bo kakšnih ledenih ploskev, ki te lahko presenetijo. S tem spustom se ne bom obremenjeval. Je pa res, da kar leti," je nasmejan pojasnil Janez Marič, o hitrosti, ki jo biatlonci s puško na rami dosežejo na njem, pa se je posvetoval še z Jakom (Jakov Fak) in Vasotom (Vasja Rupnik). Vsi trije so bili enotni, da se fantje na tem spustu peljejo s hitrostjo nekje med 60 in 70 kilometrov na uro. Tudi s Tino sva bili tam. Na oko niti ni videti tako hud, so pa biatlonci kar švignili mimo naju. Nekateri so se ga lotili bolj pogumno, drugi malo manj. Kar nekajkrat se je po njem, tudi s kamero,

peljal nekdanji odličen nemški biatlonec Sven Fischer. Je v vlogi komentatorja na eni izmed nemških televizijskih postaj. Posneli so cel krog, Sven kljub mrazu tradicionalno brez rokavic in še vedno s puško na rami. Nad novim centrom je bil navdušen: "Vse je odlično. Tudi nov krog mi je všeč, je bolj harmoničen. Spust ne bo problem. Res je, da leti, a ni Kranjska Gora." Nove proge za slovenske biatlonce tokrat niso prednost, saj so na njih prvič trenirali šele v torek na neuradnem treningu.

V sredo so organizatorji odpravljali še zadnje pomanjkljivosti, prvi predstavniki medijev pa smo se spoznali z novimi potmi pod zemljo, ki vodijo do strelišča, mešane cone, do starta in cilja. Hodniki pod zemljo so dolgi več kot 130 metrov. Veliko sprememb pa ni za gledalce, ki si jih tudi jutri in v nedeljo na Pokljuki želijo čim več. Dostop ostaja isti, tribune so na istem mestu. Do Rudnega polja tudi letos z Bleda vozi brezplačen avtobus. Kot je bilo slišati, so vsako leto na njem tudi takšni, ki pridejo na Pokljuko le na izlet, morda na sprehod do Uskovnice, ali pa imajo, "oboroženi" s turnimi smučmi, za cilj Viševnik. Organizatorjev vsi ti prav nič ne motijo, nove proge pa so speljane tako, da ne bodo motili niti tekmovalcev. Športni center Pokljuka v novi podobi je torej navdušil. Pri gradnji so morali upoštevati tudi okoljevarstvene zahteve, saj center leži na obrobju Triglavskega narodnega parka.

Najboljši apartma z balkonom, s katerega je odličen razgled na celotno tekmovališče, ima direktor tekmovanja Franz Berger. V hotelu so nastanjeni še vsi mednarodni sodniki in delegat, časomerilci in upravljavci tarč, skratka večinoma ljudje, ki na tekmovanju delajo.

Trener Tomaš Kos je budno spremljal strele Klemena Bauerja.

Pogovor

Tudi gorenjska klima se spreminja

Prof. dr.
Lučka
Kajfež
Bogataj

Prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj, klimatologinja in z Mednarodno skupino za podnebne spremembe (IPCC) sodobitnica Nobelove nagrade za mir

BOŠTJAN BOGATAJ

Zadnja dva tedna so se v danskem Københavnu zbrani voditelji sveta, ki naj bi danes določili novo politiko ukrepanja v spopadu z globalnim ogrevanjem. Nihče si ne želi ne suš ne poplav ne ekstremnih vremenskih pojavov, pred veliko podnebno konferenco Združenih narodov pa so se pojavili tudi glasni dvomljivci, ki ne verjamejo, da na spremembe podnebja vpliva človek, še več, teh naj ne bi bilo ali pa so nekaj povsem naravnega.

Minula dva tedna so Københaven zasedli politiki, ki naj bi sprejeli nov svetovni podnebni sporazum. Je ta sploh potreben, če vemo, da niti Kjota svetovni voditelji niso upoštevali v celoti? Bodo politiki rešili Zemljo?

"Seveda je sporazum potreben. A brez fige v žepu. Okrog Kjota je bilo ogromno sprenevanja in malo politične volje. Večina je zanj slišala šele po več letih, javnih kampanj in ozaveščanja ni bilo. Do leta 2003 podnebne spremembe v Evropi niso bile prvorazredna tema. Najprej je moralo v vročinskem valu umreti 40 tisoč Evropejcev in v najhujši suši v zgodovini skoraj bankrotirati kmetijstvo, da so se zavedeli resnosti podnebnih sprememb. Danes morajo politiki narediti odločnejši korak, saj je javno mnenje drugačno, pa tudi številne industrije in dejavnosti v nizkoogljični družbi že vidi nove posle. Seveda politiki ne bodo rešili podnebja, ampak mi sami. Od politike pa morajo priti jasni davčni, cenovni in tudi spodbujevalni, subvencijski signali kako naprej."

V kolikšni meri in kako se je podnebje in okolje v zadnjih 50 letih spremenilo pri nas?

"Podobno kot na globalni ravni tudi v Sloveniji opažamo, da je sredi osemdesetih let prejšnjega stoletja temperatura zraka začela hitro naraščati. Od leta 1954 do 2008 se je povprečna letna temperatura na Kredarici zvišala za 1,4 stopinja Celzija. V Ratečah je bil dvig povprečne letne temperature nekoliko nižji: od leta 1951 do 2008 se je ogrelo za 1,3 stopinje Celzija, najbolj pa se je ogrelo v Ljubljani, od leta 1951 do 2008 za točno dve stopinji Celzija."

Marsikomu bi bil skok temperatur za stopinjo, dve povsem všeč, saj bi, na primer, Gorenjsko bolj približalo obmorskim krajem, ki smo jih vajeni s poletnih dopustov. Kaj pa skok temperature konkretno pomeni za naše okolje?

"Podnebne spremembe ne pomenijo le skoka temperature, ampak spremembo vremenskih vzorcev - od količine padavin, vlažnosti, oblačnosti pa do bolj uničujočih ujm. Smreki na Pokljuki bosta že samo dve dodatni stopinji prinesli same težave, še več podlubnikov ali vetrolovov. Smučarski delavci bodo soočeni z zelenimi zimami, energetika pa s povečanjem rabe energije, če bomo vsi vključili klimatske naprave. Zavarovalničarjem tudi ne bo zmanjkalo dela, saj bo zaradi vremena več škod. Alergije pomladi bodo zgodnejše in množičnejše, pa tudi novi insekti se bodo pojavili. Jeseni nas morda čakajo intenzivnejši nalivi in hudourniške poplave ter plazenje tal. Seveda pa bodo tudi pozitivne spremembe, manj kurjave pozimi, daljša rastna doba in pašno obdobje, pa toplo Bohinjsko in Blejsko jezero."

Kaj lahko storimo mi, Gorenjci v mali Sloveniji v primerjavi s svetom? Ali lahko vplivamo?

"Najboljši nasvet je, da skušajmo poenostaviti življenje. To dosežemo, da kupujemo tisto, kar rabimo, in ne, kar hočemo. Da imamo bolj zdrav življenjski slog, pa naj gre za več pešačenja, manj mesne prehrane ali za več kakovostnega prostega časa. Tudi za ceno malo manjšega zaslužka. Vse to dobro dene tudi okolju in našim financam. V prenesenem pomenu pa bomo imeli Gorenjci na okolje kmalu veliko več vpliva, saj imamo novega evropskega komisarja za okolje, Janeza Potočnika."

Kako zelo onesnažujemo Slovenci v primerjavi z drugimi deželami? Marsikdo pri nas je prepričan, da smo čisti in za okolje dobro skrbimo?

"Če bi vsi na Zemlji živeli tako kot mi, bi potrebovali dve Zemlji. To je dejstvo. Torej smo do globalnega okolja, s stališča potratnosti z energijo, zelo neprijazni. Priznajmo si že enkrat, da smo energijsko neučinkoviti. Naši izpusti so zlasti v pro-

Prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj | FOTO: GORAZD KAVČIČ

metu in zaradi kurjenja premoga preveliki. Pa naj gre za toplogredne pline ali trdne delce. Poleti imamo zelo onesnažen zrak z ozonom, kar se na lokalni skali niti ne odraža, saj nas še vedno rešuje gozd in obilica vode. V Sloveniji zaenkrat tudi nimamo učinkovitega modela strategije blaženja podnebnih sprememb. Nimamo jasnih količinskih ciljev za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov, nimamo celovitih ekonomskih izračunov, ali se nam bo prehod na nizkoogljično družbo gospodarsko izplačal. Manjka razvojno naravnana politika države in dosledno izvajanje že obstoječe in morebitne nove zakonodaje. Do sedaj smo samo sprejemali programe in pravilnike, uresničevali pa jih nismo in zato imamo večne zaostanke pri implementaciji okoljsko naravnanih politik in izvedbenih mehanizmov. Hkrati pa izpuščamo priložnost za nove posle in zaposlitve. To zanesljivo velja za ukrepe pri rabi energije v stavbah. Zaposlitveni potencial energetske učinkovitosti je namreč zelo velik: na vsak milijon ton ekvivalenta privarčevane energije je možno ustvariti več kot dva tisoč delovnih mest na področju energetske učinkovitosti!"

Večkrat smo že pisali o črnih napovedih, pred katerimi svarite klimatologi, če se življenje ljudi ne bo spremenilo.

"Optimistična napoved je, da se bo planet do konca sto-

letja ogrel za dve stopinji Celzija in se bomo temu lahko vsi prilagodili, tako ekosistemi kot naša civilizacija. Najbolj črn scenarij pa je, da so bile napovedi IPCC iz leta 2007 v marsičem preblage. Tako lahko potencialen dvig morske gladine po novem znaša od enega do 1,5 metra v najslabšem primeru in ne 60 centimetrov. Ob dvigu morske gladine do 1,2 metra bomo imeli 200 milijonov klimatskih beguncev, ljudi na vodi. Lahko, da se bodo iz talečega se permafrosta sprostile velike dodatne količine toplogrednih plinov, recimo metana, ali da bodo vse pogostejši gozdni požari zaradi suš prispevali vsako let več CO₂ v ozračje. Skratka, črna napoved je, da bi nam podnebni sistem ušel iz nadzora. Zelo konkretno pa nas je lahko strah globalnega vodnega bankrota, kot temu rečem. Do leta 2030 se bo z resno krizo pri dostopu do vode soočalo štiri milijarde ljudi. To pomeni velike selitve, mednarodne krize in verjetno tudi vojaške spopade. Precej podobno utegne biti s prehransko varnostjo."

Se te napovedi že izpolnjujejo?

"Seveda, saj nam vreme že zdaj odnese desetkrat več življenj kot vse vojne in stokrat več kot terorizem. V zadnjih petdesetih letih je bilo naravnih nesreč pogojenih z vremenom petkrat več, kar pomeni 500 odstotkov več škod v samo v pol stoletja. Za povrhu pa je globalna temperatura morske površine v ju-

niju, juliju in avgustu letos dosegla najvišje vrednosti. In oceani imajo ogromen vpliv na podnebje."

Koliko časa imamo?

"Ne veliko. Če želimo omejiti dvig temperature na še varno raven, torej pod dve stopinji Celzija, je jasno, da morajo emisije CO₂ doseči vrh leta 2015 in da so po tem nujna letna zmanjševanja od treh do šest odstotkov na leto. Če pa čakamo z ukrepi do leta 2025, potem bomo morali na leto zniževati emisije toplogrednih plinov od pet do šest odstotkov. To je na meji izvedljivoga."

Pred kratkim je Mišo Alkalaj v eni od televizijskih oddaj povedal, da so raziskave, ki dokazujejo ogrevanje Zemlje, prirejene, ponarejene, ... in da naj bi v resnici prehajali v ledeno dobo. Kako odgovarjate?

"Če ne verjamemo globalnim podatkom, pa poglejmo naše - slovenske in v sosesčini. Slovenija je v 50-tih letih za več kot stopinjo toplejša, triglavski ledenik izginja pred našimi očmi, snega v nižinah je manj, rastline cvetijo pomladi tudi več kot teden prej, neurja so silovitejša, temperatura Jadranskega morja narašča ... Povsem enako se dogaja na Hrvaškem in v Avstriji ali Italiji. Na ledeno dobo bo pa treba še krepko čakati, recimo 40 tisoč let."

Po drugi strani so angleški člani Podnebnega foruma, s katerim ste tudi vi prejeli Nobelovo nagrado za mir, ponarejali podatke. So vam s tem pred podnebno konferenco vzeli moč, verodostojnost?

"Ukradeno, zasebno pošto lahko vsak interpretira na svoj način. Dejstvo je, da so podatkovni nizi javno dostopni, enako vsa uporabljena in citirana literatura v poročilih. Nasploh pa je Anglija le eden od treh neodvisnih centrov (dva sta še v ZDA), kjer delajo podobne izračune, da ne omenjam, da klimo modelirajo v vsaj desetih drugih državah. Zato globalnih zarot ni, saj si tudi znanstveniki med seboj gledamo pod prste. Očitki tik pred københavensko konferenco pa so bili pričakovani. Bolj ko je konferenca pomembna, nižji so udarci tistih, ki bi želeli, da se na tem svetu nič ne spremeni."

"Slovenija je v 50-tih letih za več kot stopinjo toplejša, triglavski ledenik izginja pred našimi očmi, snega v nižinah je manj, rastline cvetijo pomladi tudi več kot teden prej, neurja so silovitejša, temperatura Jadranskega morja narašča ..."

Zanimivosti

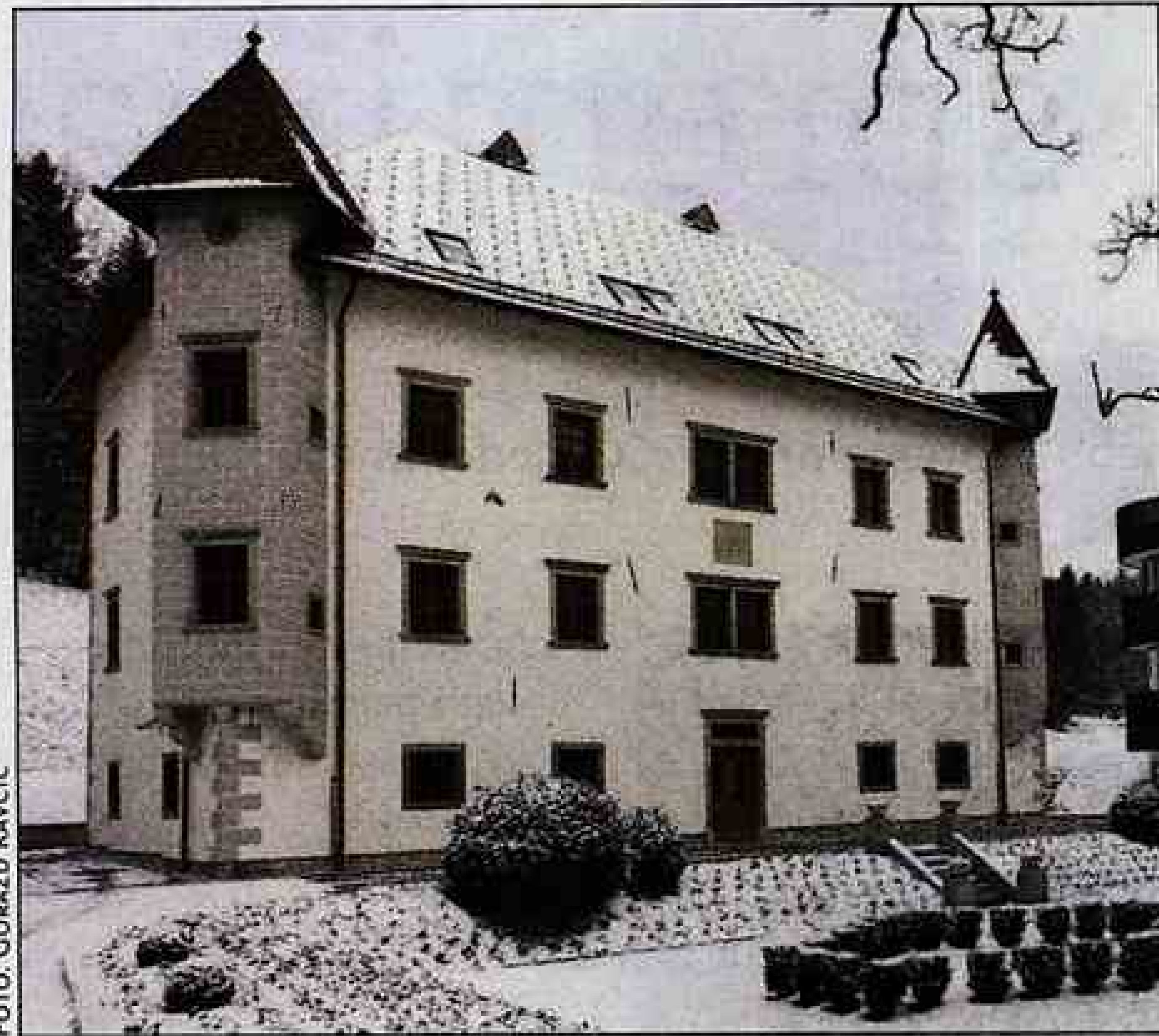

FOTO: GORAZD KAVČIČ

Stari, popolnoma obnovljeni dvorec bo namenjen zahtevnejšim gostom. V velikih sobah jih bodo čakale postelje z baldahinom in velike, udobne kopalnice.

FOTO: GORAZD KAVČIČ

Prvi obiskovalci so z zanimanjem pokukali v sobe novozgrajenega hotela v Dvorski vasi. Namesto igralnega salona bodo v njem prostori za kongrese in seminarje.

Drugo rojstvo nove Renesanse

Še pred prihodom prvih gostov so novemu turistično-zdraviliškemu kompleksu v Dvorski vasi nadeli staro ime.

MARJANA AHAČIČ

Dvorska vas - Renesansa, turistično zdraviliški kompleks, ki so ga vse leto gradili v Dvorski vasi, je tik pred koncem leta vendarle odprla vrata gostom in obiskovalcem. Potem ko je ekipa tridesetih zaposlenih skoraj dva meseca čakala na uporabno dovoljenje in zeleno luč za obratovanje, se je v ponedeljek začelo zares. Pogrnjene mize, prijazen sprejem, pozdrav vodje kompleksa Rada Urevca, ki je vodenje novega objekta prevzel tik pred odprtjem. Prav tako v zadnjem hipu je bilo spremenjeno tudi ime Renesansa, saj ga že nosi uveljavljena evropska veriga hotelov. Kompleks se zdaj imenuje tako, kot so domačini imenovali stari dvorec v Dvorski vasi - Dmčca.

Pa vendar so v tork v novem, hotelskem delu, optimistično pozdravili prve goste. Kot je povedal Rado Urevc, so na ogled najprej povabili domačine, ki so povečini ves čas z zanimanjem spremljali obnovo starega dvorca, v katerem so bili še do pred nekaj leti prostori begunjske psihiatrične bolnišnice. Gradnja sosednjega novega hotela je spremljala predvsem veliko nezaupanje domačinov in okoličanov, saj se je investitor v začetku leta nenadoma odločil, da kletne prostore nameni za igralni salon.

"No, kje je zdaj igralnica?" je bilo tudi najpogostejše vprašanje obiskovalcev, ki so si v tork prišli ogledat, kaj je zraslo na robu Dvorske vasi. Urevc je večino osebno popeljal po kompleksu: prijetna restavracija, pripravljena na prvo silvestrovanje, sodobno opre-

Vrt, kakršne so poznali nekoč, je pomemben del podobe stare in nove Drnče. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

mljene sobe, udoben wellness center. Zdravniške ordinacije še čakajo tako na osebje kot na uporabnike, stari dvorec je popolnoma obnovljen, a še ne opremljen. Kot pravi Urevc, se bo to zgodilo v kratkem, saj bodo v romantičnem okolju stare graščine že pomladi pripravili prve poroke.

Igralnega salona obiskovalci niso videli: kletne prostore novega hotela so namreč zdaj opremlili s pisalnimi mizami in stoli ter tehničnimi pripomočki, tako da so pripravljene na seminarske in kongresne goste. Prav teh naj bi bilo za začetek v Dvorski vasi največ.

Sedemnajstletni Hrušičan Gašper Kopitar hokejsko znanje zadnja leta nabira v Ameriki, ponosen pa je tudi, da je član naše mlade reprezentance. / FOTO: TINA DOKL

Amerikan'c med slovenskimi risi

Gašper Kopitar je mlajši sin nekoč hokejista in trenerja Matjaža Kopitarja ter brat enega najboljših hokejistov lige NHL in reprezentanta Anžeta Kopitarja, zato ni čudno, da se razvija v odličnega hokejista, ki te dni prvič nastopa tudi za slovensko mladinsko reprezentanco.

VILMA STANOVNIK

Za Gašperja Kopitarja bi prav lahko zapisala, da mu je bila hokejska palica položena v zibelko. Ko se je rodil, je bil oče Matjaž še aktiven igralec in reprezentant, brat Anže pa se je že učil prvih hokejskih skrivnosti. Tako si nikoli ni postavljala vprašanj, kaj je njegov prvi šport, in ko je Anže odhajal v Los Angeles, da igra v najmočnejših hokejski ligi na svetu, so domači, ki so se z njim odpravljali v Ameriko, vedeli povedati, da je bil nad tem najbolj navdušen prav najstnik Gašper. Kajti tudi on je želel spoznati deželo, v kateri se zbirajo in igrajo najboljši hokejisti sveta. V zadnjih treh letih pa je tudi Gašper zrasel, prek luže dobil veliko življenjskih in hokejskih izkušenj in se pred kratkim za nekaj dni vrnil na Gorenjsko, kjer se je na povabilo selektorja Danyja Galinasa in trenerja Gorazda Drinovca pridružil naši reprezentanci do dvajset let.

"Letos avgusta sem zapustil družino v Los Angelesu in se

preselil Portland, kjer igram WHL ligo, kar je najmočnejša mladinska hokejska liga v Ameriki. Vendar svojih domačih ne pogrešam preveč, saj so mi pri klubu poiskali družino, pri kateri živim. Zelo mi pomagajo, prav tako pa mi je v veliko pomoč soigralec iz kluba, s katerim sva sostanovalec," pravi Gašper, ki časa za domotožje res nima veliko, saj ima dolg in naporen delovnik. "Že zjutraj po zajtrku grem v hokejsko garderobo, katere del je spremenjen v nekakšno učilnico, k nam pa prihajajo tudi učitelji, da nam pomagajo. Tam imamo pouk od devete do enajste ure, šolo pa delam prek interneta iz Los Angelesa. To je sicer nekakšna splošna gimnazija, vendar pa imam na urniku le tri predmete, tako da ni pretirano težko. Tudi mi ne vzame preveč časa in lahko se osredotočim predvsem na hokej. Po pouku se ob 11. uri preoblečemo in odidemo na suhi trening. Kondicijskemu treningu sledi kosilo, nato pa se začne trening na ledu. Domov nato pridem okoli

petih," o svojem običajnem dnevu pravi Gašper, ki pa ga, skupaj z ekipo Portland Winterhawksov, v vsej sezoni čaka ogromno tekem, na katerih dobiva dragocene izkušnje. "V vsej sezoni imamo na sporedu kar 72 tekem, kar pomeni, da imamo včasih kar tri tekme zaporedoma v treh dneh, ali štiri tekme v šestih dneh. To je pogosto zelo naporno, saj na vse tekme potujemo z avtobusom, razdalje med kraji pa so velike, saj se večkrat na tekmo vozimo po osem, devet ur," svoje novo življenje, ki se ga je že dobro privadil, opisuje Gašper.

"Lahko rečem, da sem se nekako 'zvil' z novim okoljem, domači me kličejo kar Amerikan'c. Očitno so hitro opazili, da sem se hitreje in bolje navadil na Ameriko in na vse pač, kar me je čakalo, kot ostali člani družine. Morda zato, ker sem mlajši, ker sem hitro dobil prijatelje," pravi Gašper, ki pa se vseeno vsako leto rad vrača domov, kjer ima sorodnike pa tudi prijatelje iz osnovnošolskih let. "Sorodnike res malo pogrešam, vendar

pa se praktično vsak dan drug drugemu odlašamo prek interneta. Vsaj enkrat na leto nas obiščejo v Los Angelesu, mi poleti pridemo domov na Gorenjsko. Seveda pa vedno rad pridem domov, tukaj imam še vedno prijatelje," dodaja Gašper, ki si želi uspešne kariere, te dni pa na svetovnem prvenstvu prvič igra za slovensko mladinsko reprezentanco. S sedemnajstim leti (dopolnil jih je avgusta) je tudi najmlajši član našega mladinskega moštva, le vratar Luka Gračnar je še dobro leto dni mlajši od njega.

"V Ameriki in Kanadi zelo cenijo, če igraš za svojo reprezentanco, in moji trenerji so bili, ko so izvedeli, da sem dobil povabilo v slovensko mladinsko reprezentanco, zelo veseli. Tako nisem imel nobenih težav in z očetom sva najprej prišla na priprave na Bled, sedaj pa igram na prvenstvu v Franciji. Zelo sem presenečen, ker je naša reprezentanca res dobra," tudi pravi zgovorni Gašper, ki mu hokejski strokovnjaki napovedujejo lepo bodočnost.

LTH ŠKOFJA LOKA D.D. - v stečaju
Kidričeva cesta 66, 4220 Škofja Loka

Objavlja na podlagi pravno močnega sklepa Okrožnega sodišča v Kranju št. 371/2009 z dne 05. 11. 2009

I. JAVNO DRAŽBO ZA PRODAJO NEPREMIČNIN IN PREMIČNIN STEČAJNEGA DOLŽNIKA

Javna dražba bo dne 11. 01. 2010 ob 11.00 uri v II. nadstropju upravne stavbe v sobi št. 2207 na sedežu dolžnika na naslovu Kidričeva 66, Škofja Loka.

Predmet prodaje so:

A/1: premoženje stečajnega dolžnika kot funkcionalna celota - nepremičnine v tovarniškem kompleksu vpisane pri ZK Vložkih 495 in 891 k.o. Suha, oprema, zaloge, tehnična dokumentacija ter pravice in dovoljenja (brez opreme in zalog, ki so neposredno povezane s proizvodnjo linijo zamrzovalnih skrinj - ZS, brez blagovne znamke, poslovnih deležev in pravic industrijske lastnine in brez nepremičnin vpisanih v vl. št. 443 k.o. Suha s par. št. 557/17). Izklicna cena za prodajno enoto je **20.200,034,14 EUR**. Pogoj za pristop na dražbo je vplačana varščina v višini 5 % izklicne cene, t.j. 1.010.001,71 EUR.

A/2: Del linije za proizvodnjo ZS - oprema, zaloge in tehnična dokumentacija po seznamu. Izklicna cena za prodajno enoto je **225.000,00 EUR**. Pogoj za pristop na dražbo je vplačana varščina v višini 5 % izklicne cene, t.j. 12.500,00 EUR.

B: V primeru neuspešne javne dražbe premoženja, ki sestavlja funkcionalno celoto (A/1), se izvede dražba naslednjih prodajnih enot:

1. motorna vozila, po seznamu in izklicni ceni **15.730,00 EUR**. Pogoj za pristop na dražbo je vplačana varščina v višini 10 % izklicne cene t.j. 1.573,00 EUR.

V primeru neuspešne prodaje celotnega sklopa se opravi prodaja posameznih motornih vozil.

2. gotovi izdelki iz SKL 62, po seznamu, z izklicno ceno **340.000,00 EUR**. Pogoj za pristop na dražbo je vplačana varščina v višini 5 % izklicne cene t.j. 17.000,00 EUR.

V primeru neuspešne prodaje celotnega sklopa se opravi prodaja posameznih artiklov po izklicnih cenah - PICSU podanih v predlogu upravitelja z dne 26.08.2009 (predmeti in izklicne cene so na vpogled na spletni strani www.lth.si).

Pogoj za pristop na dražbo je vplačana varščina v višini 10 % izklicne cene

3. Oprečni izdelki iz SKL 65, po seznamu, z izklicno ceno **15.000,00 EUR**. Pogoj za pristop na dražbo je vplačana varščina v višini 10 % izklicne cene t.j. 1.500,00 EUR.

V primeru neuspešne prodaje celotnega sklopa se opravi prodaja posameznih artiklov po izklicnih cenah - PICSU podanih v predlogu prodaje upravitelja z dne 26.08.2009 (predmeti in izklicne cene so na vpogled na spletni strani www.lth.si).

Pogoj za pristop na dražbo je vplačana varščina v višini 10 % izklicne cene posameznega artikla.

4. LTH eksponati iz SKL 69, po seznamu, z izklicno ceno **15.000,00 EUR**. Pogoj za pristop na dražbo je vplačana varščina v višini 10 % izklicne cene t.j. 1.500,00 EUR.

V primeru neuspešne prodaje celotnega sklopa se opravi prodaja posameznih artiklov po izklicnih cenah - PICSU podanih v predlogu prodaje upravitelja z dne 26.08.2009 (predmeti in izklicne cene so na vpogled na spletni strani www.lth.si).

Pogoj za pristop na dražbo je vplačana varščina v višini 10 % izklicne cene

5. rezervni deli - izvoz iz SKL 68, po seznamu, z izklicno ceno **3.800,00 EUR**. Pogoj za pristop na dražbo je vplačana varščina v višini 10 % izklicne cene t.j. 380,00 EUR.

6. rezervni deli iz SKL 71, po seznamu z izklicno ceno **76.000,00 EUR**. Pogoj za pristop na dražbo je vplačana varščina v višini 10 % izklicne cene t.j. 7.600,00 EUR.

7. oprema v VI. nadstropju poslovne stavbe po seznamu, z izklicno ceno **27.000,00 EUR**.

Pogoj za pristop na dražbo je vplačana varščina v višini 10 % izklicne cene t.j. 2.700,00 EUR.

Premičnine se nahajajo v poslovnih in proizvodnih prostorih stečajnega dolžnika na naslovu Kidričeva ulica 66, Škofja Loka. Natančnejši podatki o predmetih prodaje in pogojih prodaje so dosegljivi na spletni strani www.ajpes.si (eOBJAVE - opravila št. 371/2009).

Upravitelj, Dušan Taljat

Mega priložnost za nove naročnike SiOL!

Naročite se na SiOL in igralna konzola Nintendo Wii s petimi igrami je lahko vaša za samo 49 EUR! Ob tem pa boste lahko kar 2 meseca brezplačno preizkušali SiOL TV.

2 meseca brezplačno preizkušanje SiOL TV**

Super novoletno darilo, ki zabava vso družino!

~~199 €~~
samo **49 €**

Pokličite **080 8000** še danes!

www.siol.net 080 8000

Vesolje veselja

* Ponudba velja od 16. 11. 2009 do 31. 1. 2010 ob sklenitvi novega naročniškega razmerja na SiOL internet ali paket, ki vsebuje SiOL internet, ter ob vezavi za 24 mesecev. Priporočena maloprodajna cena izdelka je 199 EUR. Naročeni izdelek bodo naročniki prejeli po pošti na dom. Količine so omejene.
** Za 2-mesečno brezplačno preizkušanje SiOL TV je pogoj uporaba ali naročilo storitve SiOL internet.

Telekom Slovenije, d.o.o., Cigaretova 15, 1000 Ljubljana.

www.grozd.eu

Vstopimo v svet **GROZD-a**

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Delavnica za nevladne organizacije

Fundacija Vincenca Draklerja v okviru projekta GROZD vabi predstavnike NVO na brezplačno delavnico z naslovom Pridobitna in nepridobitna dejavnost. Delavnica bo potekala v torek, 22. decembra, od 16. ure dalje na Jesenicah, v prostorih nove info točke GROZD, v Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske, Spodnji Plavž 24e. Prijave na delavnico zbiramo na telefonu: 04/23 61 346.

Pohod z baklami

Zavod za turizem in kulturo Žirovnica in potapljaško društvo Octopus Jesenice vabita na pohod z baklami do jezera v dolini Završnice. Pohod bo v soboto, 19. decembra 2009, ob 17.45. Zbor bo pred rojstno hišo Matije Čopa v Žirovnici. Info: Janez Dolžan 040/201 929

Žive jaslice v ledenih slapovih

Športno društvo ledenih plezalcev vabi na gledališko predstavo z naslovom Žive jaslice v ledenih slapovih. Predstava bo v soteski Mlačca - Mojstrana na ogled 25., 26. in 27. decembra 2009 ter 1., 2. in 3. januarja 2010 ob 16., 17., in 18. uri. Informacije: Nataša Cotman, 041/948 486 in Pavel Skumavc, 031/677 203.

Božična pravljica v Preddvoru

Turistično društvo Preddvor v sodelovanju z Občino Preddvor in hotelom Bor prireja tradicionalni potop božičnega drevesca v jezero Črnava, ki bo v petek, 25. decembra 2009, ob 17. uri. Potopitev drevesca, ki potem v jezeru sveti do 6. januarja 2010, bo izvedlo potapljaško društvo SOM iz Kranja. Po potopu bo ob 18. uri v hotelu Bor še koncert božičnih pesmi v izvedbi Čite in Jožeta Galiča. Več informacij: Turistično društvo Preddvor, tel. št.: 04/255 10 23; gsm: 041/351 234.

Društvo ledvičnih bolnikov Gorenjske se predstavi

Društvo ledvičnih bolnikov Gorenjske pokriva dva dializna centra, Jesenice in Nefrodial Naklo. Bolniki prihajajo iz celotne gorenjske regije. V društvu med drugim pomagamo socialno šibkim bolnikom, saj jim z našim socialnim programom omogočamo, da lahko letujejo na morju ali toplicah, kar pozitivno vpliva na bolnike na dializi, seveda pa je vse pogojeno z možnostjo dialize v krajih, kjer letujejo.

V društvu skrbimo za rekreacijo, športno kreativno dejavnost, da se bolniki z okvaro ledvic gibajo in so aktivni, in kot omenjeno socialno pomoči za letovanje v Hotelu Artus v Medulinu, kjer imajo na voljo v sklopu hotela tudi dializo, kar naši bolniki tudi s pridom uporabljajo. Nadalje pripravljamo razne izlete in lažje pohoode, ki jih planiramo vsako leto, saj s tem pripomorejo k svojemu zdravju in boljši psihofizični kondiciji naših bolnikov. Zlasti tistim, ki čakajo

na transplantacijo, da so boljše fizično in psihično pripravljene. V sklopu društva tudi subvencioniramo razne aktivnosti, kot so: kopanje, masaže, teniška igrišča, bowling in kolesarjenje. Pripravljamo tudi razne stojnice ob dnevu ledvičnih bolnikov in dnevu transplantiranih bolnikov.

kov, razna predavanja o poznavanju bolezni ledvic in o dietni prehrani ledvičnih bolnikov.

Ne smemo tudi pozabiti naše revije Ledvica, ki izhaja tri- do štirikrat na leto v okviru zveze. V tej reviji objavljamo razne strokovne članke o bolezni ledvic, naše aktivnosti in reportaže.

Izlet Društva ledvičnih bolnikov na Dolenjsko

Predstavitve projekta GROZD za NVO

Svetovanja, usposabljanja, predstavitve v medijih, izdelava spletnih strani, info točke, ...

Bi želeli izvedeti kaj vse vam omogoča Fundacija Vincenca Draklerja? Ste že stihali za projekt GROZD, pa ne veste kaj vse vam lahko ponudi? Individualne predstavitve projekta za nevladne organizacije - za termin nas pokličite: 04 23 61 346 ali pišite na info@grozd.eu. Predstavitve so možne na sedežu vaše NVO ali v prostorih Fundacije Vincenca Draklerja v Kranju.

www.grozd.eu

Predstavnikom in članom nevladnih organizacij ter bralcem Gorenjskega glasa želimo vesel Božič in srečno novo leto.

Kolektiv Fundacije Vincenca Draklerja www.grozd.eu

Na robu

SAMOTA NI TUDI OSAMLJENOST

Živeti tako, kot si želim

MILENA MIKLAČIČ

usode

O svojih potovanjih je naredila serijo fotografij in jih razstavljala po študentskih klubih. Zelo jo je zanimal človek in njegova zadnja plat. Ugotovila je namreč, da dve nista enaki. Privlačili so jo gibi ritnic, njihova obilnost ali koščnost. Žal se je teh posnetkov do danes

ohranilo le peščica, saj je bila večina njenega bogastva uničenega v poplavi izpred nekaj let. Voda je zalila prostore, ko je ni bilo doma, in marsikatera dragocenost je zatem neuporabna, da jo je morala zavreči.

"Privlačeval me je muslimanski svet, predvsem so me zanimale ženske usode. Pred več kot tremi desetletji je bilo vseeno lažje vstopiti v njihove domove kot danes. Vsaj v Belgiji, kjer sem to poskušala, je bilo tako. Imela sem svojevrstno priložnost, da je bila družina, ki mi je odprla vrata, zelo izobražena, gospa L. je recimo dokončala univerzitetni študij od doma, ne da bi obiskovala predavanja. Na izpite jo je spremljal sopro, kar je zadoščalo strogim verskim pogojem. Odločno je bila proti obrezovanju deklic, žal pa ni imela večjega vpliva, tako da so njeni sorodniki svoje otroke še zmeraj pošiljali v matično domovino, kjer so v krutih pogojih opravljali te posege. Veliko sva se pogovarjali tudi o spolnosti, bila je zelo po žensko radovedna. Nekoč sem ji prinesla slovensko izdajo Kamasutre, vendar mi jo je ob naslednjem obisku brez komentarja vrnila. Na smrt se je bala staranja, ker je to pomenilo, da si bo njen mož takrat omissil ljubico, ki bo mlada, sveža in lepa. Ker je imela denar, ga je največ trošila za osebno nego, spodnje perilo, za dobro telesno kondicijo. Pred nekaj leti so ji v nekih nereditih ubili sina, od takrat naprej se mi ne oglašja več. Zaradi česar mi je hudo, saj sva bili, vsaj tako mislim, dobri prijatelji. Ker je bila zelo vernena ženska, mi je na dokaj prijeten način približala tudi

muslimansko vero, brala mi je literarizirane odlomke iz Korana, tako me je kdaj pa kdaj zamikalo, da bi to vero celo bolj spoznala," razkriva Zdenka.

Bližala se je že tridesetemu letu, ko so jo doma postavili na realna tla in ji povedali, da je ne bodo več podpirali in naj si že končno poišče službo. Sprva je mislila, da ne sliši prav. Čeprav se je s starši po hudih nasprotovanjih v mladostnih letih dobro razumela, so imeli, sem in tja, tudi kreganja. Oče in mama sta imela dva obraza: enega za okolico, drugega za domače razmere. Kot partnerja že dolgo nista več funkcionirala, zunanji videz je bil potreben le zaradi okolja, ker sta sodila med bolj "znane Slovence".

"Povedala sem že, da je imela sestra psihične težave, globoko depresijo pravzaprav, zato sta bila do mene in brata relativno prizanesljiva. Mama se je zgodaj zaradi sestre upokojila in to je bil tudi eden od razlogov, da mojih izletov po svetu ni več mogla financirati. Sicer sem relativno dobro obvladala več evropskih jezikov, tudi flamščino, vendar premalo, da bi me kjerkoli sprejeli v službo, primerno moji izobrazbi. Očetova poznanstva so mi odprla marsikatera vrata, tako da sem lahko izbirala. Plača, od katere sem morala živeti, ni bila velika, zato pa sem lahko sama razpolagala s svojim delovnim časom. Takrat kakšnih posebnih služb za "stike z javnostmi" še ni bilo, vendar mi je uspelo, da sem tudi jaz dodala nekaj kamenčkov k izgradnji te, danes nepogrešljive službe tako v gospodarstvu kot negospodarstvu. Omogočila sem, da so

se iz podjetja, kjer sem delala, delavci izobraževali v tujini. Spominjam se, kako je bilo prvim težko dobiti devize, saj je bilo cel kup administrativnih preprek in zadržkov. Izpolniti smo morali na tone obrazcev in potrdil, včasih se mi je zdelo, kot da nas bodo zaradi nekaj sto mark zaprli in nikoli več izpustili iz ječe. Mimogrede: oče mi je pred kratkim povedal, da je imela menda celo Udba o meni dosje. Zaradi potepanja po tujini v komunističnih časih sem jim bila sumljiva. Ob teh bedastostih, ki so jih počeli v prejšnjem režimu, le zamahnem z roko, vsaj za dva iz moje generacije, za katera so rekli, da sta delala v tajni policiji, vem, da še pismena nista bila. Kaj šele kaj drugega ..."

Mimogrede so minila leta, ko bi si lahko ustvarila družino, a nekako ni srečala pravega moškega. Pravzaprav ga ni niti iskala. Starša ji nista bila kakšen svetel zgled, bila je priča vedno bolj bolečemu sestrinemu propadanju in na srečo se je vsaj brat poročil z normalno žensko, rodili so se jima povsem normalni otroci, ki sta jih normalno vzgajala. "Svakinjo sem občudovala že od prvega dne, ko jo je brat predstavil družini. Bila je zelo prijazna do vseh, zlasti do moje mame, ki ji je že prvi dan natresla cel kup nasvetov. Kimala ji je in pritrjevala, a naredila je zmeraj po svoje. Že zaradi tega, ker se je na tako prijazen in nekonflikten način uprla taščinemu verbalnemu nasilju, jo vsakič, ko se vidiva, od srca rada objamem," reče nagajivo in potem gre že v tretje v kuhinjo skuhati čaj. (se nadaljuje)

SODNA KRONIKA TEDNA

PIŠE: SIMON ŠUBIC

Zaslišali psihiatra domnevne morilke otrok

Na okrožnem sodišču v Kopru so nadaljevali sojenje Kristini Mislej, obtoženi umora svojih dveh otrok. Sodišče je zaslišalo tudi njenega psihiatra Gorazda Mrevljeta, ki je obtoženko opisal kot negotovo, samokritično in impulzivno osebo. Ni je imel za agresivno, se je pa nekajkrat zbal, da bi v situacijah, ki jih je doživljala kot brezizhodne, pomislila na samomor. Psihiater je povedal, da je bila Mislejeva na terapijah večkrat obupana, da ji bodo odvzeli skrbništvo nad otrokoma. Bipolarne motnje ni zasledil, je pa opazil, da je obtožena razvila specifično osebnostno strukturo. Po njegovih ugotovitvah se je k pitju alkohola zatekala ob stiskah, sicer pa ni pila, zato po njegovem ni odvisna od alkohola. Podobno je bilo tudi z uživanjem pomirjeval, je dejal psihiater. Spregovoril je tudi kriminalist, ki si je ogledal prizorišče umora, in povedal, da ga je enkrat poklical oče Mislejeve, ki je kot potencialnega storilca umora navedel soseda, a policisti niso ugotovili, da bi bil ta povezan z obravnavanim kaznivim dejanjem.

Višji sodniki o brutalnem umoru

Senat višjega sodišča v Ljubljani je po poročanju časnikov obravnaval sodbo prvostopenjskega sodišča o primeru umora 19-letne Nine Dobrič iz Zagorja. Obtoženca sta bila aprila letos spoznava za kriva, sodišče pa je tedaj 30-letnega Boštjana Koprivnikarja obsodilo na trideset let zapora, dve leti mlajšega Simona Trančarja pa na polovico nižjo kazen. Dobričeva se je v noči na 15. september 2002 zabavala v litijskem motorističnem klubu. Ob odhodu se je odpeljala z obtoženima, sicer njenima zancema, ki pa sta jo odpeljala na neko jaso, kjer sta jo na različne načine mučila. Nazadnje sta jo privezala na vlečno kljuko in jo vozila po travniku, nato pa odvrгла v Savo. Odločitev višjega sodišča naj bi bila znana v mesecu dni.

Čas + razumevanje = dober odnos (3)

DAMJANA ŠMID

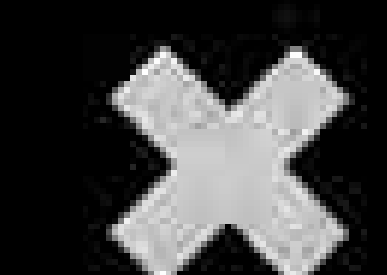
moj pogled

Ob napisani formuli nam je lahko hitro jasno, zakaj imamo odrasli boljši odnos z mlajšimi otroki kot s pubertetniki. Mlajši kot so otroci, več časa preživimo z njimi in lažje jih razumemo. S svojimi malimi zahtevami nas ne ogrožajo tako zelo kot odrasla mladina, za katero se nam zdi, kot da je prišla z drugega planeta. Vendarle podoba ni tako zelo črno-bela, kot se zdi na prvi vtis. Če kot starši sledimo otroku v njegovem razvoju vsa leta odrasčanja, pomeni, da smo imeli veliko časa za spoznavanje otroka. Vse to pa vpliva na razumevanje. Kajti dalj časa, ko smo s človekom, bolje ga lahko razumemo. Seveda

tu nastopi naša največja pomanjkljivost, ki nam pogosto uničuje razumevanje. Dalj časa, ko smo z nekom, bolj ga želimo spremeniti in oblikovati po svojih merilih, v imenu dobrega in ljubezni. Pri mlajših otrocih nam to bolj uspeva kot pri mladostnikih in odraslih. Spreminjanje človeka po svoji podobi je strup za dobre odnose. Sploh je spreminjanje človeka postalo zelo dober posel in zato je čedalje več nezadovoljnih ljudi. Vendarle se vrnimo k pubertetnikom. Zakaj je z njimi težje imeti dober odnos? Če želimo nekoga razumeti, moramo pri tem uporabiti veliko empatije in se zares znati vživeti vanj. Tako bi bila vsa-

kodnevna naloga staršev, da se sprašujemo, kako se naš mladostnik počuti v svoji koži, kako mu je, ko se prebudi poln hormonov, ki divjajo v njem, kako je biti še napol otrok in si želeči odrasti? Kako biti priljubljen med vrstniki, največja "faca" ter ostati pri tem samosvoj, imeti svoja načela? Kako se upreti nadzoru odraslih in pokazati, da je tvoje vedenje vredno zaupanja? Predvsem pa je veliko vprašanje, kako pretrgati popkovo s preveč zaščitniškimi starši in se postaviti na svoje noge, narediti samostojne korake, padati, se pobirati in iti naprej? Saj se še spominimo, kako je bilo nam, ko so nam rasli mozolji?

CRNA KRONIKA TEDNA

Minuli teden en mrtev

Minuli teden (od 7. do 13. decembra) je minil brez prometnih nesreč, ki bi imele tragične posledice, je pa v tem tednu umrla oseba, ki se je ponesrečila že novembra, so sporočili z Generalne policijske uprave. Na Gorenjskem so policisti prejšnji teden obravnavali petindvajset prometnih nesreč, večinoma le z materialno škodo, v njih pa se je pet oseb lažje in ena huje ranilo. Osem voznikov so zaradi prevelike vinjenosti do streznitve pridržali v prostorih za pridržanje na policijski postaji. Do nedelje je na slovenskih cestah sicer umrlo 165 ljudi (lani 206), na Gorenjskem pa 22 (lani 15).

Knjige in ljudje

Knjige in knjigoljubi (25)

99 % opica

MIHA NAGLIČ

"Najpomembnejši namen naše založbe je, da bi Slovenecem približala kakovostno naravoslovno literaturo, ki bo vsakomur dostopna po zmernih 'ljudskih' cenah." Gotovo vas zanima, katera založba ima tako dober namen? To je Založba Narava iz Kranja, ki jo vodi Peter Virnik, in nas na spletni strani <http://www.narava.si/> pod geslom "S knjigo v naravo" povabi, naj vstopimo v njen knjižni program. V njem je dejansko kar nekaj knjig z naravoslovno vsebino, zlasti vodnikov. Posebej pa v njihovem letošnjem programu izstopa knjiga, ki v Darwinovem letu nadvse sodobno spregovori o Darwinu in aktualnih nasledkih njegove revolucionarne teorije. "Večina sodobnikov se je Darwinu posmehovala ali ga je zagrizeno napadala, ker je človeka uvrstil med živali in dejal, da so bili naši davni predniki tudi predniki velikih človeku podobnih opic. V 150 letih po objavi Darwinovih spoznanj so raziskave z vseh znanstvenih področij potrdile obstoj evolucije bioloških vrst. V knjigi 99 % opica: Kako evolucija sešteva več vrhunskih strokovnjakov pojasnjuje osnovne, a zelo zapletene evolucijske procese in bralcu predstavi več najnovejših dokazov o evolu-

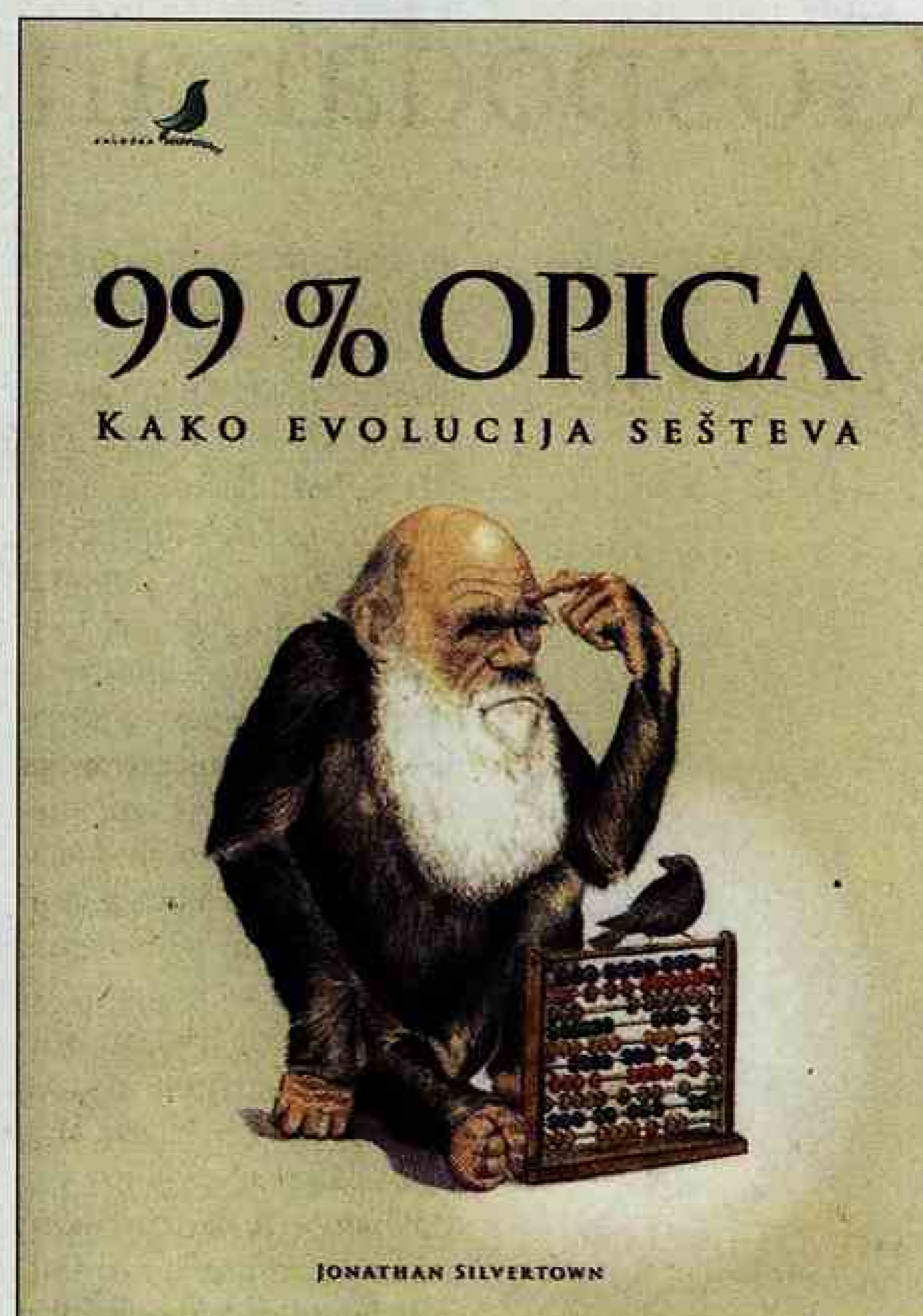
cijskem razvoju različnih skupin organizmov. Razkrievajo zanimivosti o izvoru naše vrste ter o razvoju rastlinskih in živalskih vrst, poleg tega pa osvetljujejo nekatera ključna obdobja evolucijske preteklosti. Knjiga opisuje novejša spoznanja o Darwinovih ščinkavcih in o speciaciji (razvoju novih vrst) ter razgali vsa napačna izhodišča hipoteze o 'inteligentnem načrtu'. Posebno poglavje je posvečeno psihološkim raziskavam evolucije, razvoju človeškega uma ter pojavom moralnosti in njenemu smislu. Nazadnje se skupaj z bralci sprašujejo: ali človeška evolucija še poteka in v katero smer vodi? Zakaj "99 % opica"? "Kaj pomeni, če pravimo, da so si ljudje in človeku podobne opice ali natančneje šimpanzi, na genetski ravni 99-odstotno podobni? Kako lahko samo z 1 odstotkom razlikosti med šimpanzom in človekom razložimo očitno velike razlike med vrstama Pan troglodytes (šimpanz) in Homo sapiens (mi)? Odgovor je skrit v genskih sestavi ljudi in šimpanzov ter v približno treh milijardah enot, ki kot nekakšne črke sestavljajo genski zapis ene in druge vrste. Črke so nanizane druga za drugo in sestavljajo neznansko dolgo sekvenco - recept, po katerem so zgrajeni in delujejo šimpanzi in ki

99 % opica, Kako evolucija sešteva, uredil Jonathan Silvertown, prevedel dr. Milan Lovka, Založba Narava, Kranj (Britof-Olševak), 2009, 224 strani, 24,50 evra.

je skoraj enak kot pri ljudeh. Genska zapisa se namreč razlikujeta le za 1,06 odstotka. Seveda pa to ni tako nepomemben delček genske sekvence, kot je videti na prvi pogled. Celotno 1 odstotek od treh milijard je 30 milijonov, kar je kar veliko število. Torej, kako lahko 30 milijonov genskih črk izoblikuje velike razlike med šimpanzom in človekom? Za odgovor na to vprašanje moramo vedeti, kolikšno število črk lahko spremeni pomen besed v receptu in koliko izmed spremenjenih besed lahko resnično spremeni vsebino celotnega recepta. Strokovnjaki so izračunali, da 1,06 odstotka razlike v sestavi genske sekvence med šimpanzom in človekom povzroči precej pomembno, 6-odstotno spremembo genov v genskem receptu prvakov. Številni izmed teh genov delujejo kot nekakšna stikala, ki vključujejo ali izključujejo delovanje drugih pomembnih genov in

imajo zato večji učinek, kot bi jim ga prisodili zaradi njihovega majhnega števila. Z vse boljšim poznavanjem načinov delovanja genov si vse lažje predstavljamo, kako lahko majhni delci dednega zapisa prispevajo k obsežnim spremembam telesne oblike ter obnašanja in razuma. Vse te spremembe so se nakopičile v razmeroma kratkem, približno 6 milijonov let dolgem obdobju - od takrat, ko so se začeli šimpanzi in predniki človeka ločevati od skupnega prednika. Kako evolucija z majhnimi koraki vodi do velikih sprememb, pa je bila Darwinova briljantna zamisel."

Majhni koraki, ki v svojem seštevku pripeljejo do velike spremembe - v dialektiki se temu reče preskok kvantitete v kvaliteto - so vsak zase zelo enostavni, cela reč pa je kljub temu zelo zapletena. A v naši knjigi dovolj poljudno in aktualno pojasnjena. V gornjih odstavkih je za pokušino le ena od razlag. Kdor jih želi več, jih bo našel v knjigi. Ko sem sredi septembra v tem feljtonu pisal o Darwinovi temeljni knjigi iz leta 1859, mi je pogled v Cobiss ob vpisu njegovega imena pokazal komaj kak zadetek v slovenščini v letu, ko mineva dvesto let od avtorjevega rojstva. Zdaj jih je kar nekaj, med njimi tudi nov prevod glavne pod naslovom: **O nastanku vrst** (z delovanjem naravnega odbiranja ali ohranjanje prednostnih ras v boju za preživetje). Knjiga "99 % opica" pa je gotovo ena najboljših aktualizacij te velike zadeve - evolucije in njene "matematike".

Naslovnica knjige

Darwinove jubilejne znamke

Slovinci v zamejstvu (173)

Oskrunjena cerkev v Brodeh

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Znani koroški slovenski novinar **Franc Wakounig iz Borovelj** je v prvi decembrski številki Novic, slovenskega tednika za Koroško, objavil članek o odstranitvi slovenskega križevega pota, nebesa za procesije s slovenskim napisom in slovenskega napisa nad prižnico v cerkvi v Brodeh na koroški strani Ljubelja, ki stoji na vzpetini nad cesto takoj za nekdanjo gostilno in trgovino Malle. Ker je bila letošnjo jesen v Brodeh birma, so želeli pred njo obnoviti notranjščino in zunanost cerkve. Obnova se je spremenila tudi v "bildersturm" z ostrimi protislovenskimi in nekulturnimi toni. Za tako dejanje se je odločil tako imenovani "farni krožek" pod vodstvom

neke gospe iz Borovelj, ki si je prilastil pravice farnega sveta in odločil, da mora biti odslej slovensko bogoslužje dvojezično, temu primerni pa morata biti tudi notranjščina in zunanost cerkvice, čeprav je večina faranov slovensko govorečih. Skupina je odstranila križev pot s slovenskimi napismi, ker naj bi bil star le petindvajset let in nima umetniške vrednosti. Domačini pa pravijo, da je starejši, saj so ga pred dobrimi sedemdesetimi leti obnovili v Sloveniji. Odstranjen in očitno uničen je bil napis "Kdor je z Bogom, poslušaj božjo besedo" na prtju na prižnici, faranom pa tudi ni znano, kje sta nebo za procesije in kupola krstnega kamna. Laterni za procesijo

in kupolo krstnega kamna so našli v smetnjaku, klopi iz cerkve pa so bile po pisanju Novic več mesecev prislone na zid cerkve in izpostavljene dežju in soncu. "Niti Hitler in nacisti se niso dotaknili slovenskih napisov v cerkvi, ta skupina pa jih je odstranila in do danes ne vemo, kje so," je avtorju članka v Novicah povedal **Stanko Čašl**, nekdanji član župnijskega sveta. V začetku tedna je bil na obisku v Avstriji slovenski minister za šolstvo in šport **Igor Lukšič**. Z avstrijsko šolsko ministrico **Claudio Schmied** se je pogovarjal tudi o delovanju slovenskih srednjih šol na Koroškem, ki predlagajo povečanje števila asistentov za slovenščino s tri na šest. Avstrijsko ministrstvo bo

V številnih koroških cerkvah, med drugim tudi v cerkvi v Štebnu/St.Stefan pri Bekštajnu/Finkenstein (na sliki), so na križevih potih slovenski napis, ki za razliko od brodeških niso moteči.

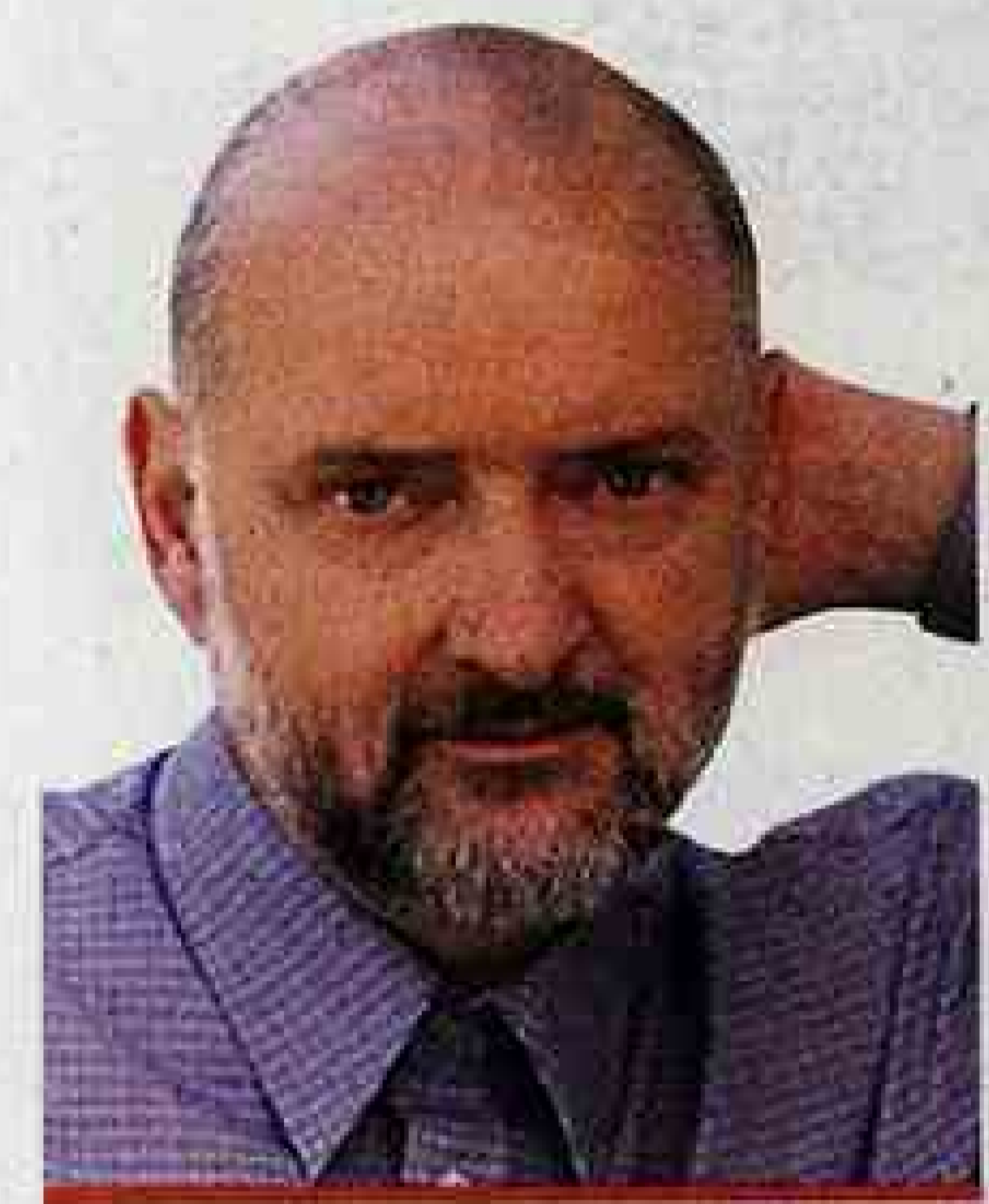
predlog proučilo. Po sedanjih pogodbah plačuje Avstrija tri slovenske asistente v Avstriji, slovenska pa tri avstrijske asistente v Sloveniji. Slovenski minister se je med obis-

kom seznanjal tudi z delovanjem otroških vrtcev, ki so večinoma brezplačni in stariši plačujejo le hrano. V vrtcih naj bi namenjali več pozornosti tudi jezikovni kulturi.

Gospodar ali varuh

MIHA NAGLIČ

Mihovanja

Konferenca Združenih narodov o podnebnih spremembah v Københavnu se mi zdi kot veliko zborovanje plemenskih vračev z vsega sveta. Zbrali so se, da bi skušali s skupnimi molitvami, zagovori in daritvami vplivati na vreme. Čeprav je dobro in pri vseh ljudstvih pregovorno znano dejstvo, da je vreme ena tistih reči, na katere človek ne more kaj dosti vplivati; še na vsakdanje vreme ne, kaj šele na podnebje. Vreme in njegov podnebni kontekst že od nekdaj bolj v božjih kot v človeških rokah. Ko je Bog ustvaril moškega in žensko, ju je blagoslovil in jima rekel: "Bodita rodovitna in množita se, napolnita zemljo in si jo podvrzita;

gospodujta ribam v morju in pticam na nebu ter vsem živalim, ki se gibljejo po zemlji!" (1 Mz 1,28) Grešni človek, ki se ni zmeraj ravnal po Božji besedi, je navedeno ubogal do zadnje črke: namnožil se je in napolnil zemljo, si jo podvrzel in ji gospodoval. Posebno učinkovito je to gospostvo postalo v drugi polovici drugega tisočletja, ko se je izpolnjevanje starega judovskega naročila oprlo na novo evropsko znanost in tehnologijo. Proti koncu tisočletja pa se je narava takemu načinu ravnanja z njo uprla in svoje nasprotovanje izkazala v ekološki krizi.

Zdaj smo vsi na tem, da se moramo za hip ustaviti ali vsaj zmanjšati tempo podrejanja in gospodovanja in se vprašati, kako naprej. Podnebne vrače, ki zborujejo v danski prestolnici in tudi vse druge, ki o vsem tem nič ne vedo in slej ko prej ravnajo do okolja nemarno, kaže opozoriti, da je tudi iztočnica za spremenjeno ravnanje v Svetem pismu. Zapisano je namreč: "Gospod Bog je vzel človeka in ga postavil v edenski vrt, da bi ga obdeloval in varoval." (1 Mz 2,15) Ampak to je bilo, še preden je človek grešil, ko je bil še v raju. Ko je bil iz njega izgnan, se je moral ravnati po prvotnem naročilu; če je hotel preživeti, si je moral vse živo in neživo podrejati in mu gospodovati.

Je torej prvi in zadnji krivec za podnebne spremembe Bog sam? Saj je on naročil, kar naj se zgodi in tudi sicer je vse v njegovih rokah. Sodeč po njegovih lastnih besedah, je imel takrat, ko je ustvarjal ta svet, dober na-

men. Človek ga je poslušal, vzel stvari v svoje roke in zdaj žanjemo, kar smo sejali. Če kaj ne gre tako, kot bi hoteli, pa se obrnemo na plemenske vrače, naj pri Bogu in bogovih posredujejo, da bo boljše ali vsaj slabše ne. A bojim se, da po 18. decembru 2009, ko se bo zborovanje v Københavnu sklenilo in bo nanj prišel celo vrhovni vrač Obama, ne bo na tem svetu nič drugače. Sledili bodo božični in novoletni prazniki, najlepši v letu, drugo leto bo pa vse še bolj tako, kot je že zadnja leta bilo: nepredvidljivo. Kot vreme.

No, da mi ne bo kdo očital, da razmišljam fatalistično, kot da se ne da nič narediti. Sprememba našega odnosa do okolja je vrednota sama po sebi. Najprej se mora zgoditi v glavah, v mnogih se je že, več je takih, v katerih se še ni. Te bi bilo treba v to prisiliti, ker so tako ali tako pripravljeni ubogati le na ta način. Vrnitev od etike gospodovanja k etiki varovanja je zgodovinski projekt, morda bo eden glavnih naporov prve polovice 21. stoletja. Ker nam je vsem dobro znano, da pri ljudeh ne gre le zlepa, ampak jih je treba pritisniti zgrda, tudi ukrepi, sprejeti na svetovni ravni ter s politično in finančno podporo največjih držav, ne bodo odveč. Poskusiti je vsekakor treba. Me prav zanima - tako kot me zanima vreme - ali bo kaj iz teh naporov? Časov, v katerih bi se izkazalo, da je bilo vse zaman in da gre vse navzdol, v katastrofo globalnih razsežnosti, ko naj bi živi zavidali mrtvim, pa raje ne bi doživel ...

Vaš razgled

"Vrni denar" sporoča transparent na balkonu stanovanjskega bloka nekje na Gorenjskem. Je bila mar obnova oken tako nesramno draga, da naročnik in plačnik to sporoča izvajalcu del in ob tem vsem nastopajočim? Gre mogoče za dejanje obupa ob tako ali tako izgubljenem denarju? Kdo bi vedel? Drži le eno. Dolžnik naj denar nemudoma vrne nazaj. I. K., foto: Gorazd Kavčič

V razkopenem Kranju so v zadnjem obdobju takšni prizori, kot smo ga v fotografski objektiv ujeli v križišču Oldhamske ceste in Zoisove ulice, zelo pogosti. Zaradi velike prometne gneče se namreč pogosto zgodi, da kljub prižgani zeleni luči ne morete zapeljati v križišče, ker v njem še vedno stojijo avtomobili. V prazničnih dneh pa se bo pločevina na štirih kolesih samo še množila ... S. Š., foto: Gorazd Kavčič

Po Dopustu in Vrnitvi vrnitev

MARJETA SMOLNIKAR

sedmica

"Podelitev odlikovanja nekdanjemu načelniku tajne službe v Sloveniji je podobno, kot če bi odkrivali nekdanjega vodjo Stasija v Vzhodni Nemčiji." S temi besedami in z ugotovitvijo: "Gre za sistematično spodbujanje promocije komunističnih simbolov in diktatorjev v nekaterih državah članicah," je Joseph Daul, vodja poslanske skupine Evropske ljudske stranke, komentiral odločitev predsednika države Danila Türka, da s srebrnim redom za zasluge odlikuje Tomaža Ertla, vodjo nekdanje Službe državne varnosti. Ta je pod njegovo komando med drugim izpeljala akcije Vrnitev, Dopust in tako imenovani Miting res-

nice. Se pravi, po komunistični akciji Vrnitev in Dopust je z visokim državnim odlikovanjem nekdanji prvi republiški špicelj za potrebe totalitarnega režima doživel demokratično življenjsko in družbeno rehabilitacijo oziroma reinkarnacijo. Glede na to, da je bilo odlikovanje Tomaža Ertla politično enostransko dejanje, je med politiki in v narodu povzročilo razkol. Približno polovica državljanov se je postavila na stran odlikovanca in njegovega občudovalca, za katerima stoji nekdanji komunistični režim, druga polovica na stran od samega začetka zaslužnih za samostojno in suvereno državo. Slovenijo (ki sega naravnost v

Rim). Kar še najbolj spominja na čas druge svetovne vojne in po njej, ko so najvišje politične in gospodarske položaje zasedli tisti, ki so bili za načrtovanje tisočletnega komunističnega raj(h)a najbolj zaslužni. Pa čeprav z umori. Mimogrede. Po trditvah Grega Viranta, ministra za javno upravo v vladi Janeza Janše, obstaja magnetogram vrha slovenskih represivnih organov z dne 15. april 1988, ko se je Tomaž Ertl, sporni odlikovanelec, zavzel za "usklajeno energično akcijo vseh represivnih organov proti tendencam, ki ogrožajo ustavno ureditev Jugoslavije in pridobitve revolucije". In dodaja, da je njegovo

odlikovanje v skladu s tem, da v državnem zboru še vedno ni bila sprejeta resolucija o obsodbi totalitarizmov. Kakršno je, navsezadnje, tudi moje razumevanje slovenske politične resničnosti vse od naše osamosvojitve do danes. Pri čemer izhajam tudi iz dejstva, da ni nobena demokratično izvoljena politična kombinacija v slovenskem parlamentu sprejela zakonskega besedila, s katerim bi za aktualne razmere in v imenu zgodovine obsodila več kot polstoletni komunistični totalitarizem, ki ga je - med drugim - ohranjala in podžigala zloglasna slovenska Stasi. Ampak. Nobena dosedanja demokratično izvoljena slo-

venska vlada po koncu druge svetovne vojne, ni rehabilitirala niti takratnega škofa Gregorija Rožmana. Kar je resda druga tema, a iz iste vsebine. V to isto, pomeni sodobno slovensko komunistično resnico na oblasti, spada tudi imenovanje ene od ljubljanskih ulic po nekdanjem jugoslovanskem diktatorju - da ne rečem česa hujšega - Josipu Brozu alias Titu. Pa tudi razglasitev ljubljanske filozofske fakultete za prvo fakulteto Univerze v Ljubljani. Pomota. Kajpada, namerna. Prvo ustanovljena fakulteta znotraj te univerze je bila namreč teološka. Tako pač je, pa je to komu vseč ali ne.

Kriza je zahtevala spremembe

V jeseniškem Acroniju so ti novoletni prazniki še posebej praznični, saj zaključujejo velike uspešne letošnje investicije. Prihodnje leto bodo iskali naročila tudi na trgih Amerike in Azije.

ŠTEFAN ŽARGI

Jesenice - Izteka se krizno leto 2009, v katerem je gospodarska kriza močno vplivala tudi na poslovanje Acronija, ene največjih družb na Gorenjskem. K pogovoru smo povabili generalnega direktorja Slavka Kanalca.

Letos je tudi Acroni prizadel precejšen padec naročil. Se je to že popravilo?

"Letošnje leto smo kar zadeva naročil začeli dokaj slabo, saj so bila v prvem polletju glede na leto poprej praktično prepolovljena. V drugi polovici leta je bilo že opazno izboljšanje, čeprav smo še daleč od naročil, ki bi zapolnila naše kapacitete. Te so zasedene od 70- do 80-odstotno.

So pa razmere po posameznih programih različne. Pri nerjavnih pločevinah, ki so naš udarni program, smo letos dosegli naš cilj, da namreč na evropskih trgih dosežemo celo 30-odstotni delež, kar nas postavlja na drugo mesto, večjega upada tudi ni bilo pri elektro jeklih, kar je posel bolj regionalnega tipa in kjer ohranjamo svoje pozicije. Najslabše je pri konstrukcijskih jeklih, kjer naši večji kupci, kot so na primer proizvajalci dvigal, rudniške opreme, delajo z manj kot polovičnimi zmogljivostmi. Naj še dodam, da je pri nerjavnih jeklih potrošnja v Evropi močno padla, zato bo ohraniti doseženo v tem programu v prihodnje velik izziv. Položaj nas sili v širitve na nove trge - ameriške in azijske trge, ki pa so dolarski trgi, tu pa je problem konkurenčnosti že zaradi samega tečaja dolarja."

Občuten padec naročil vas je prisilil k ukrepanju, zmanjševanju stroškov. Za zmanjšanje stroškov delovne sile ste med prvimi uvedli skrajšan delovni čas, napovedali ste tudi čakanje na delo. Kako je bilo s tem?

"Res smo že s samim začetkom leta med prvimi v državi skrajšali delovni čas na 36 ur, kasneje še na 32 ur, saj smo dogovor o tem z delavci dosegli že konec lanskega leta. Resnično smo tudi v avgustu načrtovali čakanje na delo, vendar so se razmere na naročilih toliko izboljšale, da tega nismo uresničili, skrajšani delovni čas pa smo septembra ukinili tudi v režiji. Vendar vse to še zdaleč niso bili vsi ukrepi. Lotili smo se temeljite optimizacije porabe surovin, energije,

Slavko Kanalec

delovnega časa, storitev, pri čemer smo veliko servisnih storitev, ki smo jih naročevali zunaj, delali sami. Kriza je torej pokazatelj, da je treba marsikaj spremeniti. Ocenjujemo, da smo izpolnili načrt o tem, da bomo z ukrepi prihranili osem milijonov evrov."

Z začetkom krize so se ocenile tudi surovine in energija. Koliko je to vplivalo na vaše poslovanje?

"Kar zadeva energijo, imamo dolgoročne pogodbe in zato večjih sprememb cen ni bilo, pri plinu, ki je sledil velikim spremembam cen nafte, pa ugotovljamo, da je letošnje povprečje cen približno enako lanskemu. Pri energiji torej ni bilo prihrankov, saj je treba upoštevati, da je bila specifična poraba energije ob manjši proizvodnji celo višja.

Kar zadeva surovine, so bile cene lansko jesen nenormalno visoke, nato pa so v prvi polovici leta nenormalno padle. V drugem polletju letos so se zopet dvignile ne normalno sprejemljivo raven. Treba je opozoriti, da se v naši panogi cenam surovin in energije zelo sproti prilagajajo naše cene, kar zelo vpliva na naročila. Nestabilne razmere so vplivale na to, da naročila niso več kvartalna ali celo polletna kot pred krizo, pač pa se o naročenih količinah in cenah pogovarjamo mesečno. Vsi smo postali bolj previdni.

Ocenim lahko, da so se naše cene, če smo hoteli ohraniti količine, zmanjšale bolj kot cene surovin in energije, saj je v svetu prišlo do ve-

likega padca povpraševanja. Prodaja jekla je v svetu padla z 1,4 na eno milijardo ton, rast je le še na Kitajskem."

Kot velik problem se v našem gospodarstvu omenja nelikvidnost. Imate tudi vi s tem težave?

"K sreči za zdaj ne. Smo reden plačnik, ki poravnava vse svoje obveznosti, opažamo pa, da pri izterjavi obveznosti naših kupcev to postaja problem. Tudi limiti zavarovanj plačil se znižujejo."

Pri nas je veliko polemik o učinkovitosti vladnih protikriznih ukrepov. Kako jih vidite vi?

"Najlažje je kričati, kako slabi so ukrepi. Vsak mora najprej sam ukreniti, kar je mogoče, in seveda izkoristiti, kar mu ponujajo vladni ukrepi. Možnost subvencioniranja skrajšanega delovnega časa smo dobro izkoristili. Sicer pa je treba upoštevati možnosti, ki ji ima vlada. Naš državni proračun je veliko manjši od proračunov mnogih velikih podjetij v tujini. Čarobnih paličic pač ni."

Kljub krizi pa je bilo leto 2009 za Acroni leto precejšnjih investicij, saj ste zanje namenili kar 92 milijonov evrov. Največje vlaganje je bila naprava za kontinuirano vplivanje. Ali daje pričakovane rezultate?

"Izkušnje so zelo pozitivne. Omogoča nam proizvodnjo novih izdelkov z večjo dodano vrednostjo. Pričakovani rezultati bodo, ko bomo zagнали vse štiri velike investicije, saj je bil kontinuiran le ena od njih. Prav sedaj vroče testira-

mo nov stroj za brušenje slabov, ki bo omogočal velike energetske prihranke, v pogon pripravljamo vroč ravnalnik plošč, nove škarje, avtomatsko linijo za zlaganje in sortiranje plošč ter škarje za obrez, s katerimi nadomeščamo osemdeset let stare škarje. Za nas so ti praznični dnevi zaradi vseh teh pridobitev resnično praznični."

Glede ekoloških investicij ste že pred časom dejali, da ste rešili vse razen ureditve brežine Save, kar pa je odvisno od rekonstrukcije HE Moste. Kdaj to načrtujete in kdaj pričakujete, da boste dobili okoljevarstveno dovoljenje po evropskih standardih IPPC?

"V prihodnjem letu pričakujemo, da bomo ob izpraznitvi bazena HE Moste lahko uredili brežino Save. Za okoljevarstveno dovoljenje smo oddali vso potrebno dokumentacijo in izvajamo vse predpisane meritve. Okoljevarstveno dovoljenje pričakujemo ob začetku prihodnjega leta."

Kako pričakujete, da boste zaključili poslovno leto?

"Za zdaj ne morem komentirati, kakšen bo letošnji poslovni rezultat. Nedvomno je bilo to za našo panogo izjemno težko leto, zato naš rezultat nikakor ne bo pozitiven. Zelo smo zadovoljni, da nam je uspelo izpeljati tako velike investicije, ki se nam bodo v prihodnosti obrestovale."

Kakšna so vaša pričakovanja za leto 2010?

"Po napovedih analitikov naj bi bilo leto 2010 leto blage rasti. Velik presežek kapacitet v panogi pomeni nadaljnje pritiske na cene. Zastavili smo si optimističen načrt, ki ga bo težko uresničiti. Verjamemo v ljudi in novo opremo, ki jo imamo. Čeprav veljamo v Sloveniji za veliko podjetje, smo v panogi majhni, kar pa je v smislu gibljivosti, prilagodljivosti kupcem lahko tudi naša prednost."

Boste v letu 2010 tudi investirali?

"Pogovori tečejo o novem valjarniškem ogrodju (sedanje je staro 45 let) za valjanje plošč, kar bi bila investicija okoli 40 milijonov evrov. To bo večletna investicija in želimo si, da bi prihodnje leto podpisali pogodbo. V prihodnjem letu bodo torej predvsem manjše posodobitve po nekaj milijonov evrov, odvisno od razmer in odločitev lastnikov."

KRANJ

Sava in mali delničarji dosegli poravnavo

Družba Sava in Vseslovensko združenje malih delničarjev sta v torek na Okrožne sodišču v Kranju dosegli sodno poravnavo o dodatnem izplačilu odpravnine iztisnjenim - razlaščenim manjšinskim delničarjem Terme 3000. Dosegli so namreč kompromis, da bo vrednost izplačane delnice devet evrov, kar je za 0,71 evra več, kot je bila prvotna ponudba Save. Sodno poravnavo so v združenju malih delničarjev in sekciji Terme 3000 pozdravili ter izrazili zadovoljstvo nad racionalnim iztekom številnih sestankov in soočenj argumentov med upravo, cenilci in zastopniki Save ter predstavniki iztisnjenih malih delničarjev, so sporočili iz združenja malih delničarjev. Doseženi kompromis je po mnenju združenja malih delničarjev za nekdanje delničarje neprimerno boljši kot nadaljevanje dragih, zahtevnih in dolgotrajnih sodnih postopkov, obenem pa "predstavlja pomemben prispevek, svrilo in korektiv pogosto nebrzdanih praks razlastitev malih delničarjev", so med drugim še zapisali v sporočilu za javnost. Sava bo tako dodatno odpravnino razlaščenim delničarjem Terme 3000 na podlagi soglasja med udeleženci naroča ter sklenjene sodne poravnave izplačala v 30 dneh. Sava je ob izključitvi manjšinskih delničarjev družbe Terme 3000 že izplačala odpravnino v višini 612.456 evra, s to poravnavo pa bo izplačala 444 delničarjem še 51.176 evra. Š. Ž.

BEGUNJE

Potrjena reorganizacija Elana

V ponedeljek je bila v Begunjah skupščina družbe Skupina Elan, na kateri so sprejeli konsolidirano in revidirano poslovno poročilo za leto 2008 in potrdili predlog reorganizacije, ki jo je pripravila uprava. Iz poslovnega poročila za lani sedaj tudi uradno izhaja, da je imela Skupina Elan v lanskem letu izgubo v višini 8,5 milijona evrov, s predlagano reorganizacijo pa naj bi, po besedah predsednika uprave Roberta Ferka, dosegli bolj vitko in preglednejšo strukturo poslovanja. Kot je pojasnil, je bistvo predloga o reorganizaciji pripojitev družb Elan in Elan Marine k Skupini Elan. Na skupščini so spregovorili tudi o hipotekarni tožbi KIH banke v stečaju in Gorenjske banke ter tožbi nekdanjega predsednika uprave Uroša Kožeta. Te tožbe, ki so vredne kar nekaj deset milijonov evrov, namreč že dlje časa ogrožajo poslovanje Skupine Elan. Tokrat pa niso govorili o dokapitalizaciji v višini sedem milijonov evrov, ki jo Skupina Elan po sanacijskem načrtu potrebuje za preživetje. Š. Ž.

Probanka je darovala sredstva za nakup ultrazvočne sonde za slikanje otroške glave za Zdravstveni dom Kranj.

PROBANKA
finančna skupina

VOLKSBANK
KÄRNTEN SÜD
www.vbks.at

Zahvaljujemo se vam
za zaupanje v letošnjem letu.
Želimo vam lepe praznike in
veliko uspeha tudi v prihodnosti.

VOLKSBANK KÄRNTEN SÜD
Hauptplatz 6, 9170 Borovlje/Ferlach

Svetujemo vam v slovenskem jeziku!
Hermann Kelich, ++43 4227 3756-12, hermann.kelich@vbks.at
Maja Bradan, Mag., ++43 4227 3756-21, maja.bradan@vbks.at

BOROVLJE/FERLACH VELIKOVEC/VÖLKERMARKT CELOVEC/KLAGENFURT WOLFSBERG
SENTJAKOB/ST. JAKOB I.R. SMARJETA/ST. MARGARETEN I.R. SINCA VAS/KUHNSDORF

MEŠETAR

Tržne cene govejega mesa

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja v okviru tržno informacijskega sistema tudi tržno poročilo za goveje meso. Poglejmo, kakšne so bile cene v 49. letošnjem tednu, to je med 30. novembrom in 6. decembrom! K ceni so prišteti povprečni prevozni stroški v višini 3,43 evra na sto kilogramov hladne mase.

Cene klavnih trupov oz. polovic (v EUR/100kg)

Kakovostni Razred	Biki, stari do 24 mesecev	Biki, stari nad 24 mescev	Krave	Telice
U2	300,40	-	-	n. z.
U3	301,51	-	-	283,43
R2	287,69	-	-	274,01
R3	294,79	287,83	173,22	260,63
R4	-	-	189,35	253,75
O2	272,66	-	152,39	161,99
O3	273,12	-	160,09	197,83
O4	-	-	177,42	n. z.
P2	-	-	120,77	-
P3	-	-	117,05	-

KRANJ

Zahtevajo vpogled v informativni izračun

Svet Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije je v torek zasedal na kmetiji Podpečan v Galiciji pri Žalcu. Predsednik zbornice Ciril Smrkolj je ob obravnavi programa zbornice za leto 2010 dejal, da je program prilagojen težkim razmeram v kmetijstvu in znižanju članskega prispevka za 15 odstotkov. Ko je svet obravnaval predvidene spremembe razvrščanja kmetijskih gospodarstev na območjih z omejenimi dejavniki (OMD), je zahteval od ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da omogoči vsakemu kmetijskemu gospodarstvu vpogled v informativni izračun fiksnega in variabilnega dela plačila za OMD. Kar zadeva posodobitev grafičnih enot rabe zemljišč kmetijskih gospodarstev (Gerkov), zbornica vztraja pri tem, da se ob morebitni ukinitvi t. i. mostov in dolgih povezovalnih pasov zniža spodnja meja površine zemljišča, za katero bo še možno uveljavljati plačila. C. Z.

PRESKA

Izvolili bodo novo vodstvo in podelili priznanja

Člani Društva rejcev govedi črno-bele pasme v Sloveniji se bodo danes, v petek, ob 11. uri zbrali v Pastoralnem domu v Preski pri Medvodah na občnem zboru društva, na katerem bodo tokrat volili tudi novega predsednika ter nov upravni in nadzorni odbor. Še pred zborom bo v bližnjem osemenjalnem centru predstavitev plemenskih bikov črno-bele pasme, v strokovnem delu srečanja pa predstavitev ukrepov kmetijske politike, aktualne problematike v kmetijstvu in novosti na področju selekcije ter podelitev nagrad rejcem krav z življenjsko mlečnostjo sto tisoč kilogramov mleka. C. Z.

Donosnost mlekomata se začne pri 65 litrih

Na Gorenjskem je že prek dvajset mlečnih avtomatov (mlekomatov) za prodajo svežega surovega mleka. Zanimiva je izkušnja kmeta Jožeta Muleja s Sela pri Bledu, ki jih je postavil med prvimi, a je tri že prodal.

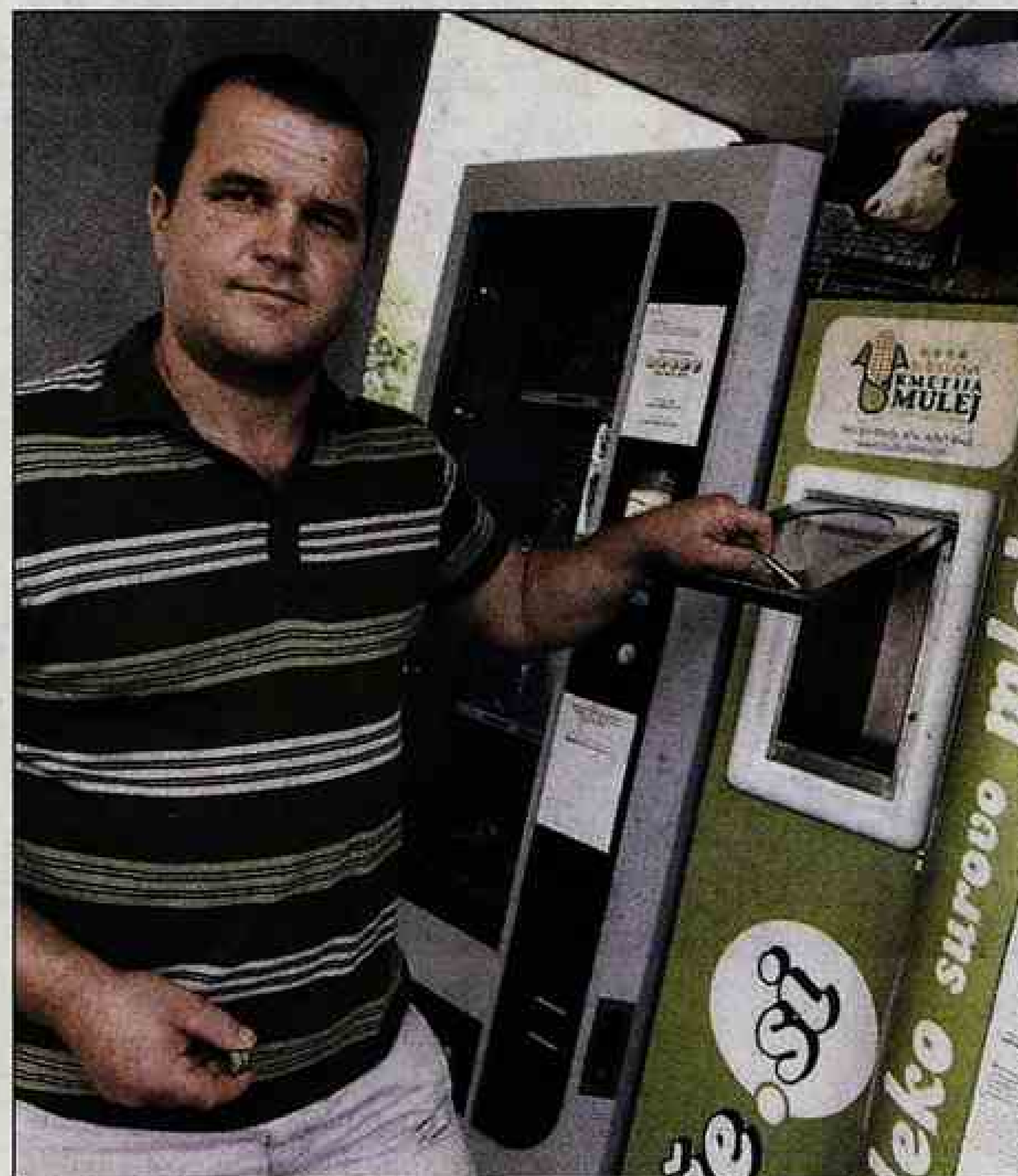
CVETO ZAPLOTNIK

Zakaj ste jih prodali?

"Poleti je naša kmetija neposredno pri proizvajalcu v Italiji kupila pet mlekomatov. Nameravali smo jih postaviti na Bledu, v Lescah, Radovljici, na Jesenicah in v Kranju. Ker smo imeli težave pri iskanju primernih lokacij in s priklopom elektrike, smo postavili le prve tri, dva pa prodali kmetijama v Šenčur in Škofjo Loko. Pred kratkim smo na Primorsko prodali še mlekomat iz Lesc, ker je bila prodaja mleka na tej lokaciji pod mejo rentabilnosti. Odziv kupcev na Bledu in v Radovljici je zadovoljiv, tam bomo prodajni mesti ohranili, poleg mlekomata pa smo postavili že tudi avtomata za prodajo izdelkov, vendar jih še ne prodajamo, ker je organizacija kar zahtevna."

Če ni poslovna skrivnost: koliko stane mlekomat, koliko mleka je treba dnevno prodati, da je naložba rentabilna ...?

"Pri naših mlekomatih je prag donosnosti pri prodaji 65 litrov mleka na dan po ceni en evro, vendar je pri tem treba upoštevati, da smo zaradi neposrednega nakupa investirali v eno prodajno mesto okrog dvajset tisoč evrov oz. bistveno manj kot pri posrednem nakupu. Če kmet v eno prodajno mesto vloži 30 ali celo 35 tisoč ev-

Jože Mulej ob mlekomatu na Bledu / Foto: Gorazd Kavčič

rov, je prag donosnosti presežen šele pri dnevni prodaji prek 85 litrov."

Med potrošniki je slišati tudi mnenje, da bi kmetje na mlekomatih lahko prodali več mleka, če bi bilo cenejše, torej manj kot en evro za liter ...

"Cena mleka en evro za liter je poštena tako za kmeta kot za potrošnika. Potrošniki, ki se zavedajo prednosti vsak dan svežega, naravnega mleka, brez kakršnihkoli dodatkov ali predelave, rade volje plačajo nekaj centov več kot v trgovini. Cena takšnega mleka je povsod po svetu viš-

ja, kot je cena sterilnega mleka, enako so tudi izdelki iz surovega mleka v višjem cenovnem razredu. Kupci se morajo zavedati, da je cena postavitev mlekomata visoka. Potem so tu še stroški vsakodnevnih oskrbe s hlajenim kombijem, ki mora imeti hidravlično dvigalo za nakladanje in razkladanje, pa stroški vsakodnevnega vračila mleka ..."

Kaj naredite z mlekom, ki ga ne prodate na mlekomatu?

"Ostanka ne zavržemo, porabimo ga za krmo teletom. Ko bomo registrirali dopolnilno dejavnost za predelavo,

bomo iz ostankov lahko naredili skuto in jo ponudili poleg mlekomatov."

Zdi se, da se mreža mlekomatov širi precej nenačrtno in da si kmetje v "boju" za lokacije in kupce celo medsebojno konkurirajo ...

"V zadnjem času se je pojavilo res veliko število mlekomatov. Mnogi kmetje ne preračunajo realno, kaj in kje se splača investirati. Po mojih izkušnjah trg prenese en mlekomat na res dobri lokaciji z zaledjem deset tisoč prebivalcev. Pri realni investiciji okrog dvajset tisoč evrov kmet lahko pričakuje, da se mu bo dolgoročno investicija izplačala in da bo za mleko dejansko prejel več, kot če bi ga prodajal v mlekarno."

Se lahko zgodi, da bo kakšnega kmeta zaradi mlekomata bolela glava?

"Pojavljajo se primeri, ko kmet na podlagi izračunov o prodaji 150 in več litrov mleka na dan kupi mlekomat na lizing za 35 tisoč evrov. Pol plača zdaj, pol bo čez eno leto. Pri takšnem nakupu se mu res lahko zgodi, da ga bo že čez en mesec bolela glava, ker bo spoznal, da pri nizki prodaji niti slučajno ne bo mogel prihraniti za drugo polovico, ki jo bo moral plačati čez eno leto. Kaj v takem primeru storiti? Bojim se, da bo na trgu čez eno leto precej mlekomatov po izredno ugodnih cenah."

Le še malo časa za vpis kopitarjev v register

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Letos je začel veljati evropski predpis, ki podrobno ureja identifikacijo kopitarjev. Po tem predpisu morajo lastniki za kopitarje - konje, osle, mule in mezge, rojene pred 1. julijem 2009, za katere nimajo identifikacijskega dokumenta (ID) ali potrdila o identifikaciji (PI), najkasneje do 31. decembra letos oddati vlogo za identifikacijo. Že znani lastniki so vlogo za vpis kopitarjev v register prejeli na dom, drugi pa jo lahko dobijo tudi na Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj. Izpolnjeno vlogo morajo poslati na Inštitut za

Reja kopitarjev, ki niso vpisani v register, ni dovoljena.

zdravstveno varstvo kopitarjev pri Veterinarski fakulteti Univerze v Ljubljani (Cesta v

Mestni log 47, 1000 Ljubljana) in za konje lipicanske pasme na naslov Kobilarna

Lipica, Lipica 5, 6210 Sežana, v obeh primerih pa je na pošto pošiljko treba pripisati "register kopitarjev". Če rejci ne bodo pravočasno oddali vloge za identifikacijo, za svoje živali ne bodo mogli pridobiti "statusa kopitarjev, ki so namenjeni za prehrano ljudi". Reja neregistriranih kopitarjev ni dovoljena, za rejce je zagrožena kazen od 120 do petsto evrov.

Za žrebeta in mladiče oslov ter za križance, ki so (bodo) rojeni med letošnjim 1. julijem in 31. decembrom, morajo lastniki oddati vlogo za identifikacijo najkasneje do starosti živali šest mesecev.

Radio Triglav
RADIO TRIGLAV, JESENICE, d.o.o., Trg Toneta Čufca 4, JESENICE
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Gozdno gospodarstvo Bled

Smo uveljavljeno podjetje z dolgoletno tradicijo. Za okrepitev naše delovne ekipe iščemo delavca za delovno mesto

ODKUPOVALEC LESA (m/ž)

od lastnikov gozdov na zgornjem Gorenjskem.

Za uspešno opravljanje dela je potrebna zaključena vsaj IV. stopnja izobrazbe, vozniški izpit kategorije B, lasten prevoz, spretnost pri komunikaciji z lastniki gozdov ter veselje do dela na terenu.

Ponujamo stimulatívno plačilo.

Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za določen čas, ter nato v primeru obojestranskega interesa za nedoločen čas.

Prijave z dokazili in življenjepisom pošljite na naslov GG Bled, d. o. o. - kadrovska služba, Ljubljanska cesta 19, 4260 Bled do 31. decembra 2009.

O izbiri vas bomo obvestili.

PLANINSKI IZLET: JAVORJEV VRH (1434 M)

Vmesni člen

Vrh, ki skrito počiva ob Cjanovci, je kljub nizki nadmorski višini vrh, za katerega se je potrebno potruditi in imeti nekaj kondicije, saj nanj vodi sicer tehnično nezahtevna, a občasno zelo strma pot. Od kod ime, če ob poti ni javorjev?

JELENA JUSTIN

Danes se bomo odpravili v Kamniške Alpe, v tisti del te gorske verige, ki leži nad Spodnjo Kokro. Najbolj priljubljeni izhodišči za Javorov vrh sta Preddvor in Spodnja Kokra. Iz Preddvora se nanj povzpemo preko Svetega Jakoba, iz Spodnje Kokre pa preko Čemšenika. Mi bomo izbrali drugo varianto.

Peljemo se proti Jezerskemu in tik pred vasjo Kokra parkiramo ob transformatorju. Markacija na drugi strani ceste nas usmeri mimo kmetije Polajnar, kjer zavijemo ostro desno. Takoj nas čaka približno sto metrov dolg vzpon po strmi, asfaltni cesti. Po petih minutah se pot zravna. Globoko desno pod gozdno cesto šumi Čemšeniški potok. Cesta poteka skoraj brez naklona, ko pa se le-ta pojavi, je tudi potok povsem ob nas, na naši desni strani.

Sledi prvo vodno zajetje. Pri prvem mostiču čez Čemšeniški potok gozdna cesta zavije desno k brunarici Milan, mi pa po nekoliko ožji in bolj razdrapani cesti levo, kamor kažejo kačipotji za Čemšenik (30 minut), Javorjev vrh, sicer znan kot Javorov (1 ura 50 minut), in Potoško goro (1 ura 40 minut). Cesta spet pridobi na strmini. Kmalu gremo mimo še enega vodnega zajetja, kjer nas čaka udobna klopca. Gozdna cesta se malo zravna, kmalu pa sledita oster levi in desni ovinek. Občutek, da mora biti Dom že blizu, nas ne prevara, saj pred seboj kmalu zagledamo streho. Do Čemšenika smo potrebovali 45 minut.

A sledi razočaranje! Na žalost je bil planinski dom, ki je v lasti PD Iskra Kranj, skoraj celotno letošnjo planinsko sezono zaprt, kar je velik minus za planinstvo v tem delu Kamniških Alp. In trenutno

ni nič drugače. V katerem grmu tiči zajec, lahko le ugrabim, a bojim se, da so kapitalistične in dobičkonosne lovke oplazile tudi planinske kočice.

Ob domu pot zavije po travniku proti Javorovemu oz. Javorjevemu vrhu in kmalu zavije v gozd. Na začetku zmerena strmina nas pripelje do hudourniške grape. Najprej poteka ob njej, se strmo dviguje, nato pa jo preči in ostro zavije desno. Sledi strm vzpon in grapa je globoko pod nami. Sledi vzpenjanje po gozdu, ki je kljub okljukom dokaj strmo, z občasnimi poravnanimi deli. Markacije nas pripeljejo na sedlo med Potoško goro na levi in Javorovim vrhom na desni strani. Nadaljujemo desno po poti zmerne strmine. Dosežemo jugozahodni greben Javorovega vrha, kjer je kmalu razcep: levo oz. naravnost zavije pot proti Cjanovci in Srednjemu vrhu,

mi pa zagrizemo strmo desno proti Javorovemu vrhu. V spodnjem delu je potrebna velika previdnost, sploh po deževju, kajti pot je spolzka in nevarna za zdrs. Sledi še delček strmega vzpona in že smo pri skinjici, kjer sta varno shranjena vpisna knjiga in žig. A to še ni vrh! Do njega nas loči še kakšnih deset korakov. Na vrhu je klopca, od katere se ponudi lep razgled, le dan mora biti *ta prav*. S Čemšenika do Javorovega vrha smo porabili 1 uro in 30 minut.

Z Javorovega vrha se lahko odpravimo naprej na Cjanovco, če pa nam je dovolj, se vrnimo po poti pristopa do sedla, kjer se zavije še na Potoško goro. Do tja bomo pa že še zmogli. Od sedla po gozdnega vrha Potoške gore je približno 15 minut zmerne strme hoje; gora pa žal nima nobenega razgleda, počitek na klopci ob drevesu pa dobro dene.

Vrnemo se na sedlo in potem po poti pristopa nazaj v dolino. Če pa so nam blizu tudi neoznačene poti, se pa s Potoške gore spustimo do *potoških vikendov* in od tam po grebenu nadaljujemo do Babe in se od tam spustimo nazaj na Čemšenik in naprej v dolino. Škoda le, da gospa Mire in njenega soproga ni več na Čemšeniku; in da se ne da okrepčati s slastnimi krofi.

Nadmorska višina: 1434 m

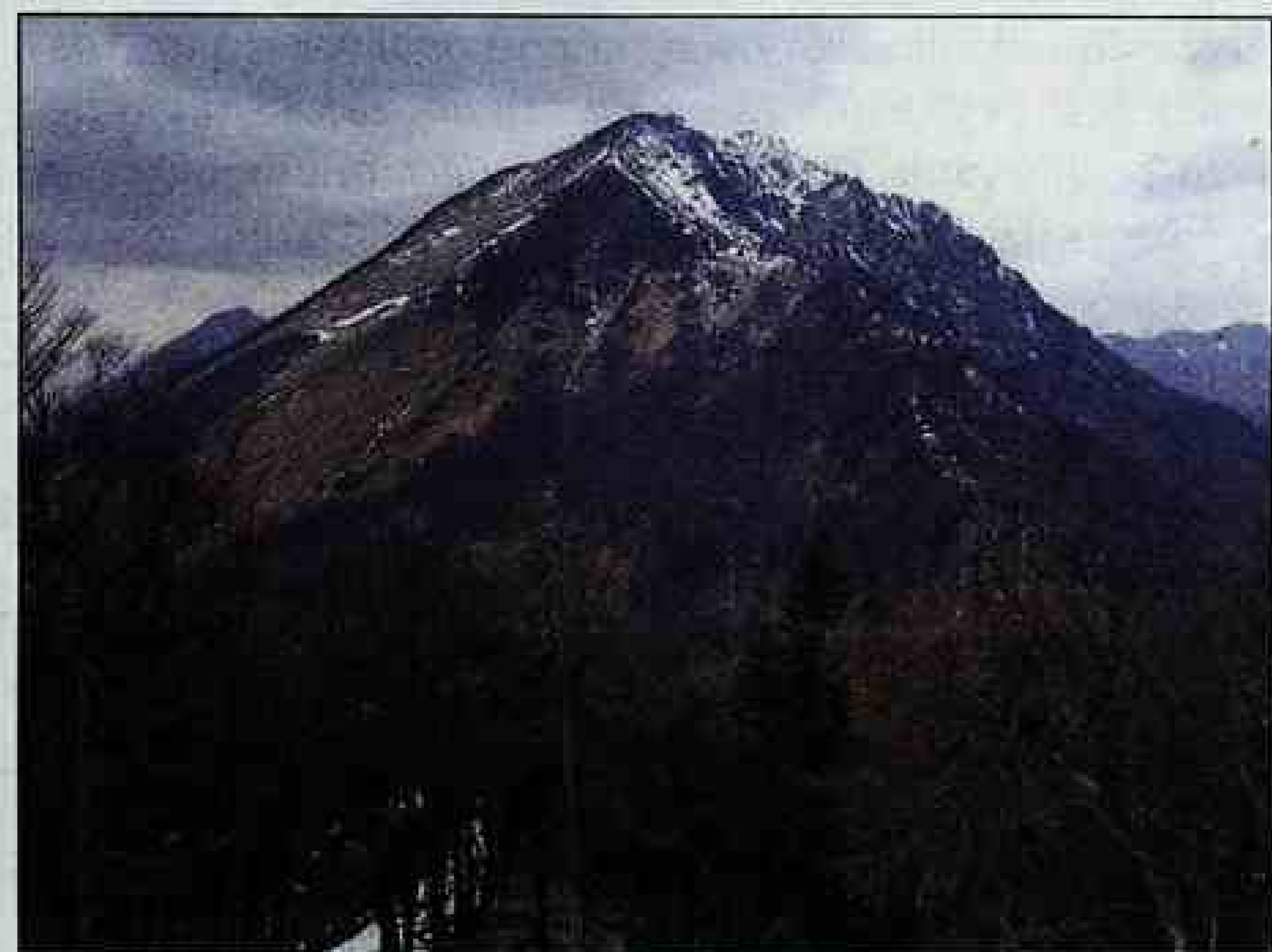
Višinska razlika:

Trajanje: 4 ure

Zahtevnost: ★★★★★

Vrh Javorovega vrha; zaviti v meglo

Z Javorovega vrha je sicer lep razgled na sosednjo Cjanovco, bolj znano kot Zaplato.

Pot se strmo vije skozi gozd.

V nekaterih državah sveta uporabljajo plastične bankovce. Vas zanima v katerih?

Vljudno vabljeni na ogled razstave **DENAR PRIHODNOSTI** v Mestno hišo, Glavni trg 4.

Veselim se vašega obiska!

GORENJSKI MUZEJ

Jedi za praznične dni

106

KUHARSKI RECEPTI

JANEZ ŠTRUKELJ

Drage gospodinje in gospodinjci, da boste lažje dočakali praznike, si dolge zimске dni zapolnite s peko peciva. Naj po stanovanju zadiši.

Vanilijevi rogljički

Sestavine: 0,65 dag moke, 15 dag masla ali margarine, 25 dag sladkorja, 7 rumenjakov, 1 jajce, vanilin sladkor, 1 pecilni prašek, nastrgana lupina polovice limone.

Priprava: Med moko zamešamo pecilni prašek in razdrobimo maslo. Dodamo rumenjake, jajce, sladkor, vanilin sladkor. Iz vseh sestavin na hitro zamesimo in

nato ugnemo testo. Na hladnem naj stoji pol ure. Nato na deski oblikujemo male rogljičke. Pekač obložimo s peki papirjem in nanj naložimo pripravljene rogljičke. Spečemo jih na hitro v srednje vroči pečici. Še vroče povaljamo v sladkorju v prahu. Pečica naj bo segreti na 180 stopinj Celzija.

Čokoladne rezine

Sestavine: 40 dag sladkorja, 1 dl vode, 12 dag masla ali margarine, 25 dag albert keksov, 10 dag kokosove moke, 1 dl ruma.

Obliv: 20 dag jedilne čokolade, 5 dag margarine in malo olja.

Priprava: Sladkor skuhamo v vodi do 6. stopnje v nit. Albert kekse zmeljemo na stroju za orehe. Vroči sladkor prelijemo po keksih in maslu, dodamo rum in dobro premešamo. Maso nalijemo v pekač, obložen s peki papirjem ali prozorno folijo. Maso poravnamo. Ohlajeno prelijemo z raztopljenjo čokolado. Ohlajeno razrežemo na primerne kose in jih poljubno okrasimo.

Linške rezine

Sestavine: 25 masla ali margarine, 25 dag sladkorja, 25 dag mletih mandljev, 30 dag moke, 2 rumenjaka, vino po potrebi,

malo cimeta, vanilin sladkor, lupina plovice limone, marelična marmelada za premaz.

Priprava: Iz navedenih sestavin naredimo krhko testo. Pustimo ga počivati pol ure. Testo razvaljamo pol centimetra na debelo, nekaj testa pustimo, da z njim naredimo mrežo. Testo denemo v pomaščen pekač. Marmelada nekoliko umešamo in razredčimo z rumovo vodo ter z njo premažemo testo. Iz preostalega testa naredimo male trakove in jih naložimo po marmeladi. Rezine spečemo v segreti pečici pri temperaturi 180 stopinj C. Dobro zapečene narežemo in posladkamo s sladkorjem

v prahu. Ohlajene poljubno narežemo na poljubne kose.

Navadni keksi iz strojčka

Sestavine za testo: 50 dag mehke moke, 20 dag masla ali margarine, 3 rumenjaki, 20 dag sladkorja, 1 dl hladne vode, 1 pecilni prašek, 1 zavitek vanilina, lupina polovice limone.

Priprava: Iz sestavin pripravimo krhko testo kot za vanilijeve rogljičke. Na hladnem pustimo počivati testo pol ure. Nato s strojčkom za kekse naredimo enakomerne kekse. Položimo jih na pomaščen pekač in spečemo v vroči pečici zlato rumeno.

KRANJ

Donacija Elektra Gorenjske Zavodu Korak

Foto: Gorazd Kavčič

Skupina Elektro Gorenjska je Zavodu Korak Kranj, ki skrbi za varstvo in rehabilitacijo oseb po poškodbi možganov, namenila šest tisoč evrov za nakup aparata za aktivno in pasivno razgibanje rok in nog ter drugih pripomočkov in opreme za fizioterapijo in delovno terapijo. Darilni bon sta direktorici Zavoda Korak Mateji Korošec predala predsednik uprave Elektra Gorenjska Jože Knavs in direktor Gorenjskih elektrarn Marko Čarman. **S. K.**

Razstava jasluc družin s Primskovega

Foto: Tina Doki

V župnijski cerkvi Marijinega vnebovzvetja na Primskovem je še do nedelje na ogled razstava jasluc, ki so jih prinesle družine s Primskovega. Danes in jutri si jih lahko ogledate po maši, v nedeljo pa od 8. do 12. ure in od 15. do 17. ure. **S. K.**

HALO - HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrтка do 11.00 ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki: Izredno ugodna.

JANEZ ROZMAN S.P. - ROZMAN BUS, LANCOVO 91, 4240 RADOVLJICA, TEL.: 04 53 15 249, FAX: 04 53 04 230

MADŽARSKE TOPLICE: 17. 12 - 20. 12; **ŽIVE JASLICE V RAZKRIŽJU:** 26. 12, 2. 1. 2010; **TRST:** 8. 1. 2010

OBVESTILA O DOGODKIH OBJAVLJAMO V RUBRIKI GLASOV
KAŽIPOT BREZPLAČNO SAMO ENKRAT.

PRIREDITVE

Luč miru iz Betlehema 2009

Kamnik - Luč miru iz Betlehema bo letos prišla v Kamnik jutri, v soboto, 19. decembra, ob 18. uri na Glavnem trgu. Verujoči so vabljeni, da se pridružite tudi sprejemu, ki bo sledil v Frančiškanski cerkvi ob 18.30, ko bodo skavti na njihov način oblikovali prihod Luči miru iz Betlehema.

Breznica - Brezniški skavtinje in skavti vabijo na sprejem Luči miru iz Betlehema, ki bo v nedeljo, 20. decembra, pri sveti maši ob 10. uri na Breznici. Od takrat naprej boste plamen lahko dobili v župnijski cerkvi in tudi pri vseh ključarjih podružničnih cerkva.

Jezusovo rojstvo

Kamnik - Skavti iz Kamnika želijo že devetič zapored pokazati njihovo predstavo o Jezusovem rojstvu, zato vabijo, da se jim pridružite v četrtek, 24. decembra, ob 18.30 pri otroški polnočnici in po njej v frančiškanskem samostanu. Zgodba letošnjih živih jasluc se bo začela ob 18.30 pri maši. Vsi, ki se ne bi želeli udeležiti maše, pa si lahko ogledate samo zunanji del igre, ki se bo začel ob 19.20 pred frančiškansko cerkvijo.

Veseli december v Trziču

Trzič - Turistično društvo Trzič in Občina Trziča vabita na prireditev Veseli december v Trziču v atrij Občine Trzič. Od petka, 18. decembra, do četrтка, 24. decembra, bodo obiskovalci na božičnem sejmu na 15 stojnicah izbirali med bogato ponudbo darilnega programa, izdelkov domače in umet-

nostne obrti in dobrot za praznične dni. Pripravljajo tudi bogat spremljevalni program.

Predstavitve Alpinističnega odseka Trzič

Trzič - Danes, v petek, 18. decembra, ob 19. uri bo v galeriji Ferda Majerja (paviljon NOB) slikovna predstavitev aktivnosti alpinističnega odseka Trzič s komentarji akterjev.

Koledovanje in razstava

Duplje - 10. Koledovanje pred dupljansko graščino, ki ga je pripravilo KTD Pod krivo jelko Duplje, in odprtje razstave Božični čas, ki so jo postavili likovniki občine Naklo - KD Dobrava, bo danes, v petek, 18. decembra, ob 18. uri.

Po stezah partizanske Jelovice

Kranj - Odsek za pohodništvo in vodništvo pri Planinskem društvu Kranj vabi na 53. spominsko prireditev Po stezah partizanske Jelovice, posvečeno 68. obletnici Dražgoške bitke, ki bo v nedeljo, 10. januarja 2010, ob 12. uri pri spomeniku v Dražgošah. Prijave na društvu niso potrebne, lahko pa tam dobite informacije o možnostih dostopa na prireditev.

Novoletni bazar

Šenčur - Društvo prijateljev mladine Šenčur vas vabi na novoletni bazar, ki bo danes, v petek, 18. decembra, od 16. do 19. ure in v soboto od 10. do 13. ure pred Domom krajanov v Šenčurju. Na stojnicah se bodo predstavili Turistično društvo, Društvo upokojencev, Klub mladih, Društvo prijateljev mladine, čebelarji, lectar in druge domače obrti. Poleg bazara si ob glavni cesti v Šenčurju (na Pipanovi ulici) lahko ogledate lepo okrašene smrečice, ki so jih okrasili otroci iz osnovne šole, vrtca in drugih šenčurških društev.

Za otroke v knjižnicah

Bled - Zimski pravljici lahko otroci prisluhnejo danes, v petek, 18. decembra, ob 17. uri.

Škofja Loka - Iz knjižnice Ivana Tavčarja vabijo otroke v torek, 22. decembra, ob 17.30 v Kaščo na Spodnji trg na zaključek ure pravljic v letu 2009 ter pravljico Zimska skrivnost.

PREDAVANJA

Spoznajmo Janeza Jalna

Javorje nad Škofjo Loko - Jutri, v soboto, 19. decembra, ob 18. uri bo v župnišču v Javorjah predavanje Spoznajmo Janeza Jalna. Pisatelja in njegovo delo bo predstavila Marjeta Žebovec.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj - Društvo prijateljev Svetega pisma vabi jutri, v soboto, 19. decembra, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo: Zakaj je Jezus Bog postal človek? Razgovor bo povezoval Horst Liebhauser.

O Škotski

Šenčur - Gledališče Šenčur vabi na potopisno predavanje o Škotski, ki bo danes, v petek, 18. decembra, ob 20. uri v Šenčurju.

Biseri Bližnjega vzhoda

Bled - Potopisno predavanje o Združenih arabskih emiratih, Bahrainu in Kuvajtu Štefana Reharja se bo v knjižnici Blaža Kumerdeja začelo danes, v petek, 18. decembra, ob 19.30.

KONCERTI

Jerbas domačih

Poljane - V nedeljo, 20. decembra, se bo ob 16. uri v telovadnici OŠ Poljane začel božični koncert Jerbas domačih.

MALI OGLASI

Obvestite Gorenjke in Gorenjce, kaj prodajate, kupujete, ponujate, menjate ...

Oddajte svoj mali oglas po tel.: 04/201 42 47, po faksu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglas@g-glas.si.

Gorenjski Glas

ZAHVALE, OSMRTNICE

Zalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po tel.: 04/201 42 47, po faksu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglas@g-glas.si.

Gorenjski Glas

DARILO NAROČNIKOM V LETU 2010

Cena časopisa in naročnine v letu 2010 ostajajo nespremenjene!

Vsi, ki boste letno naročnino prišli poravnat k nam, boste lahko izbirali med sedmimi darili. Na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju vas bomo pričakovali ob ponedeljkih, torkih in četrtek od 8. do 17. ure, ob sredah od 8. do 18. ure in ob petkih od 8. do 14. ure. Na začetku bo izbira največja, zato pohitite, saj ne moremo vedeti, za kateri izdelek se boste največ odločili.

Gorenjski Glas

Kdor živi v spominu drugih,
ni mrtev, je samo oddaljen.
Mrtev je tisti, ki ga pozabijo.
(Kant)

ZAHVALA

Ob slovesu od naše drage

MIRE TURK

se iskreno zahvaljujemo dragim sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom ter vsem drugim za vsestransko pomoč, podarjeno cvetje, sveče, izraze sožalja in ker ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni
Črnivec, 12. decembra 2009

Ugasnila je luč življenja,
se prižgala luč spomina,
ko ostaja v srcih tiha,
skrita bolečina.

ZAHVALA

V 90. letu nas je za vedno zapustil naš dragi

FRANČIŠEK DEBELAK

iz Stare Oselice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izkazano pomoč, izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Posebej se zahvaljujemo zdravnicama dr. Nadji Šubic in dr. Andi Perdan ter patronažni sestri Valeriji Šinkovec. Hvala gospodoma župnikoma Janezu Mesecu in Jakobu Kralju za doživetvo opravljen pogrebni obred in sveto mašo.

Žalujoci vsi njegovi

Celo življenje si garal,
za dom družino si se žrtvoval,
sledí ostale so povsod,
dela tvojih pridnih rok.

ZAHVALA

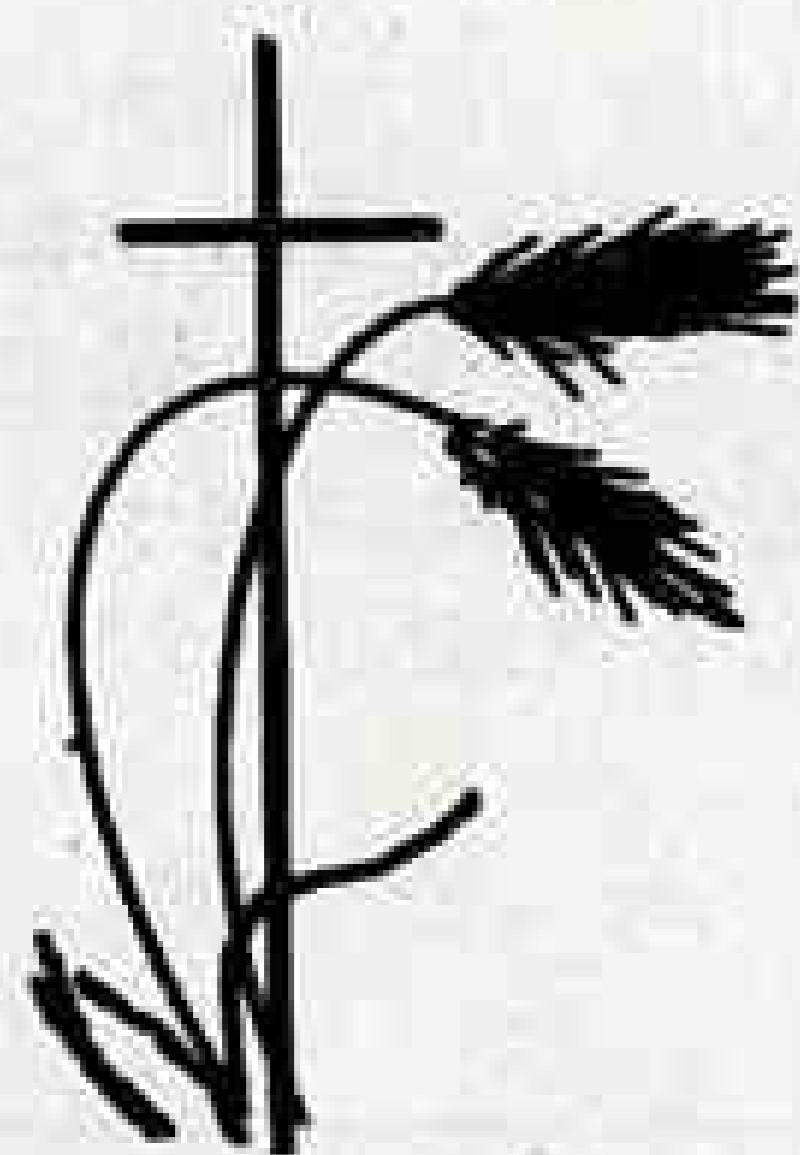
V 84. letu starosti je ugasnila luč življenja našemu dobremu in skrbnemu možu, očetu, bratu, stricu, staremu očetu, pradedku, tASTU, bratranču, botru in svaku

JANEZU PIRČU

iz Vogelj

Iskrena zahvala vsem za izrečena sožalja, sveče, cvetje, darovane maše in molitve. Hvala sorodnikom, prijateljem, sosedom, nosačem, pevcem za tako lepo petje, pogrebni službi Navček, trobentaču za zaigrano Tišino, vaščanom Vogelj in Voklega. Zahvala zdravnici Kuraltovi in sestri Mariji, patronažnima sestrama Lidiji in Barbari za lajšanje bolečin. Zahvala zavodu Draga-bivalna enota Vižmarje in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovo zadnjo pot. Hvala g. patru Piršu za prekrasen obred in spremstvo k večnemu počitku. Vsem, ki ste kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci vsi njegovi
Voglje, Mavčiče, Voklo, 8. decembra 2009

Ni smrt tisto, kar nas loči.
In življenje ni, kar druží nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas ...

ZAHVALA

V 56. letu je 23. novembra za vedno zaspal in odšel k Stvarniku naš ljubljani

MILAN ZMRZLIKAR

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom za vso pomoč, sorodnikom, znancem, sodelavcem, sošolcem, prijateljem in vaščanom za izraženo ustno in pisno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter darove za sv. maše. Posebej bi se radi zahvalili prijateljem in prav vsem, ki ste ga v njegovi bolezní obiskovali in nam stali ob strani. Iskrena hvala ORL kliniki, njegovi osebni zdravnici dr. Pogučnik Peternel za vso oskrbo in obiske na domu, prav tako celotni ekipi patronažne službe, posebej gospe Mateji Šenk za tople in sočutne obiske. Hvala g. župniku Urbanu Kokalju in g. Milošu Briškemu za pogrebni obred, pevcem in pogrebni službi Navček. Iskrena hvala vsem gasilskim društvom ter domačim gasilcem, še posebej g. Grašiču za lep poslovljni govor. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ste ga v tako velikem številu pospremili k mnogo prazgodnjemu večnemu počitku. Naj ostane v naših srcih še naprej.

Vsi njegovi
Hrastje, december 2009

ZAHVALA

V 56. letu starosti nas je nepričakovano, po kratki, a hudi bolezní zapustila draga hčerka, sestra, svakinja, teta in sestrična

HELENA KOŠIR

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom Papirnice, sošolkam, sodelavcem, prijateljem in znancem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče, za maše in domačo cerkev, nam pa izrekli sožalje. Posebno zahvalo izrekamo zdravnikom in medicinskim sestram Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani. Zahvaljujemo se tudi g. župniku dr. Alojziju Snoju za mašno daritev in pogrebni obred, pogrebni službi Akris, cerkvenim pevcem in organistu dr. Andreju Missonu. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: mama, brat z družino, sestrične in bratrance
Škofja Loka, december 2009

Živel si z zemljo in ljudmi,
gradil si dom z voljo, kot je ni,
bil preudaren si in pogumen,
za nikogar nikdar pretrujen.
Ko zdravje te je zapustilo,
si zmeraj upal, da se bo vrnilo.
Čeprav si mnogo pretrpel,
življenje zelo si rad imel.

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedek, tast, brat, stric, bratranec

GAŠPER JESENOVEC

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in darove. Ob težkih trenutkih ste sočustvovali z nami, se udeležili njegovega slovesa in se poslovili od njega. Vsem, ki ste ga spoštovali in se ga boste spominjali v dobrem, še enkrat hvala.

Žalujoci: vsi njegovi
Golnik, Škofja Loka, Ljubljana, Logatec, Mišače, Šenčur,
Kočevje, Maribor, Novo mesto, 8. decembra 2009

Hvala ti, mama, za rojstvo - življenje.
Hvala za čast, za ljubezen, skrbí.
Hvala za bisere, vikane v trpljenje.
Mama, naj večna ti lučka gori!
(Franc Ankerst)

ZAHVALA

V 95. letu starosti se je poslovila naša draga mama, babica, prababica, teta in tašča

MARIJA ZUPAN

Koceljnova mama iz Praprotnice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem za pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in mašne namene. Zahvala g. župniku Petru Miroslaviču za opravljen pogrebni obred, pevcem okteta KLAS za sodelovanje pri sveti maši in vse zapete pesmi ter pogrebni službi Dvorje za organizacijo pogreba. Hvala tudi vsem, ki niso imenovani, pa so nam kakorkoli pomagali in počastili njen spomin in jo pospremili k večnemu počitku.

Hčerka Majda, sinova Franc in Jože z družinami ter sin Marjan Praprotna Polica, Šenčur, Florida, 13. decembra 2009

Bolečina se ne da skriti,
pa tudi solza ni težko zatajiti,
le ljube skrbne mame in babice, ...
nihče nam ne more vrniti.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, tašče, stare mame, tete in babice

MARIJE KODRIČ

se iskreno zahvaljujemo bolnišnici Golnik - negovalni oddelek, dr. Urški Lunder in drugemu osebju. Iskrena hvala tudi osebnemu zdravniku dr. Bavdku za nesebično pomoč in obiske na domu. Vsem imenovanim in neimenovanim iskrena hvala za izrečena in pisna sožalja. Posebna zahvala gre tudi družini Beke, obenem pa tudi ge. Česnekovi. Hvala tudi gospodu prelatu Stanetu Zidarju za lepo opremljeni obred.

Žalujoca hčerka Milena z družino
Kranj, 12. decembra 2009

ANKETA

Zahteve delavcev
upravičene

BOŠTJAN BOGATAJ

Ministrstvo za delo je pred meseci izračunalo, da posameznik za preživetje potrebuje 562 evrov na mesec. Veliko delavcev (in upokojencev) danes dobi manj, ali je zahteva po povišanju na 600 evrov neto upravičena in izvedljiva? / Foto: Gorazd Kavčič

Jožica Zevnik:

"Če bi tovarne več delale, bi se obrnilo več denarja in bi bile tudi plače višje. Zahteve delavcev so torej upravičene, ne verjamem pa, da izvedljive. Treba je nahraniti javno upravo."

Milena Trebižan:

"Sram je lahko vsakogar, ki delavcu ne izplača vsaj 600 evrov. So družine, ki težko živijo, po drugi strani pa se bohota javna uprava, v kateri marsikdo le vedri. Proračun pa je vse manjši."

Mirko Žlogar:

"Zahteve so upravičene, koliko se lahko dvignejo najnižje plače, pa naj preračunajo pristojni. O tem delavci ne bodo odločali, sem pa proti temu, da bi šli zaradi tega na ulico ali stavkali."

Sandra Jalen:

"Seveda sem za povišanje najnižjih plač, nisem pa za delavske proteste ali stavke. V zadnjih dveh letih se je vse podražilo, življenjski stroški so se izredno povečali, zato je čas za dogovor."

Tatjana Mohorič:

"Stroški rastejo, zaradi evra se je vse dražilo. Zahteve delavcev so upravičene, a težko uresničljive. Delavci so preveč potrpežljivi in le čakajo na boljšo plačo. Malo bodo zagotovo boljše."

Nov upravnik Prešernove hiše

S Prešernovo in Finžgarjevo rojstno hišo bo upravljal Zavod za turizem in kulturo Žirovnica.

ANA HARTMAN

Žirovnica - Zavod za turizem in kulturo Žirovnica (ZTK) bo z novim letom kot edini prijavitelj na razpis ministrstva za kulturo prevzel upravljanje rojstnih hiš Franceta Prešerna v Vrbi in Frana Saleškega Finžgarja v Doslovčah. "Te novice smo se razveselili, seveda pa to pomeni tudi veliko obvezo," pravi Janez Dolžan, direktor ZTK, ki bo od dosedanjega upravljavca Gorenjskega muzeja prevzel tudi obe zaposleni. Obe hiši sta sicer obratovali z izgubo, zato Dolžan priznava, da bo v prvem letu težko poslovati pozitivno. "Hiši želimo upravljati še uspešneje kot Gorenjski muzej, ki je dobro opravljal to nalogo. Z dodatno ponudbo in aktivnostmi

bomo skušali privabiti čim več obiskovalcev, pripravljamo pa tudi novosti: od Poletne noči v Vrbi, Lova za zakladom po poti kulturne

dediščine, srečanj kulturnih organizacij, ki nosijo ime po Prešernu, do citrarskih in pravljicnih večerov. Finžgarjeva hiša bo po novem letu

odprta le še za najavljene skupine, a se bomo trudili, da bomo toliko povečali obisk, da bo lahko znova stalno odprta," je povedal Dolžan.

JESENICE

Topel dom v bivalni enoti

V sredo so na Jesenicah pripravili tudi uradno odprtje stanovanjske skupnosti na Jesenicah, v kateri že od oktobra živi sedem odraslih oseb z motnjami v razvoju. To je tretja enota Centra za usposabljanje, delo in varstvo (CUDV) Radovljica, namenjena bivanju odraslih, in prva na območju zgornje Gorenjske. Bivalna enota je v novem poslovno stanovanjskem objektu Rondo. Direktorica CUDV Radovljica Tea Beton je ob tem poudarila, da bivanje v stanovanjski skupnosti omogoča kar se da samostojno in kvalitetno življenje odraslim osebam z motnjami v razvoju. Slovesnosti se je poleg drugih gostov udeležila tudi jeseniška podžupanja Vera Pintar. U. P.

ŽIRI

Razveljavili gradbeno dovoljenje

Ministrstvo za okolje in prostor je ugodilo pritožbenikom, razveljavilo sklep o izdaji gradbenega dovoljenja za gradnjo doma za starejše v žirovskem Mršaku in naložilo Upravni enoti Škofja Loka ponovno odločanje o zadevi. Razlog za razveljavitev je ugotovitev ministrstva, da upravna enota strank v postopku ni obvestila o dopolnitvah vloge za izdajo gradbenega dovoljenja s strani investitorja. "Neugodna novica, vendar je vsaj rešeno. Če bi dovoljenje izdali prej in obravnavali vse pritožbe, bi že vsaj pol leta lahko gradili," nam je včeraj povedal župan Bojan Starman. "Ocenjujem, da se je s tem dejanjem postopek zavlekel za nadaljnjih nekaj mesecev," pa je povedal Bojan Kranjc, direktor Deosa. B. B.

KRANJ

Konec tedna odpirajo večino gorenjskih smučišč

Potem ko se je smučarska sezona že začela na Kravcu in v Kranjski Gori, ta konec tedna odpirajo tudi večino drugih gorenjskih smučišč. Na Voglu je 30 centimetrov snega, obratujeta pa štirisedežnici Orlove glave in Brunarica. Na Kobli bo jutri začela obratovati vlečnica Kozji hrbet, počasi pa bodo zasneževali proti vrhu smučišča. Na Starem vrhu bodo jutri zagnali sedežnico in vlečnico Kopa ter tekoči trak za otroke. Ta čas je na smučišču do 50 centimetrov naravnega in umetnega snega, ob odprtju smučarske sezone pa bo mogoče smučati za polovično ceno. Na Soriški planini še čakajo na ugodnejše vremenske razmere, saj je ta čas na smučišču zgolj 20 centimetrov snega, upajo pa, da bodo naprave lahko zagnali že do božiča. Tako kot minula leta bo prvi dan smuka brezplačna. V Cerknem so že minuli konec tedna začeli z zasneževanjem, tako da jutri odpirajo del prog. Če bodo vremenske razmere dovoljevale, bodo celotno smučišče odprli za božične praznike. Dokler ne bodo odprli vseh prog, bodo smučarske vozovnice cenejše za polovico. M. R.

KRANJSKA GORA

Družba Jasna je vložila kazenske ovadbe

Proti županu občine Kranjska Gora, direktorju občinske uprave ter vodji občinske službe za okolje in prostor je družba Jasna, ki ima v lasti apartmajski objekt ob jezeru Jasna v Kranjski Gori, pred kratkim vložila kazensko ovadbo. Kot so pojasnili, jih sumijo, da so jim z izrabo uradnega položaja in pravic povzročili veliko gospodarsko škodo in napovedujejo, da bodo proti občinskima uradnikoma in županu vložili tudi odškodninsko tožbo za dva milijona in pol evrov. V družbi Jasna so tožbe napovedali takoj, ko so letos jeseni prejeli odločitev upravnega sodišča. To je zavrnilo tožbo občine Kranjska Gora, s čimer je gradbeno dovoljenje za pred štirimi leti zgrajeni objekt postalo pravnomočno. Na občini Kranjska Gora z ovadbo uradno še niso seznanjeni, zato je zaenkrat še ne želijo komentirati. M. A.

KRANJ

Gorenjska razstava malih živali

V organizaciji Društva gojiteljev malih živali Kranj bo od danes, 18. decembra, do nedelje, 20. decembra, med 8. uro in 15.30 v šotoru ob trgovskem centru Qlandia potekal 11. slovenski super pokal za kunce in 14. gorenjska razstava malih živali. "Poleg slovenskih rejcev malih živali bodo razstavljali tudi rejci iz Avstrije in Italije. Predstavljenih bo prek 450 malih živali," je povedal Jože Ločniškar, vodja razstave. M. B.

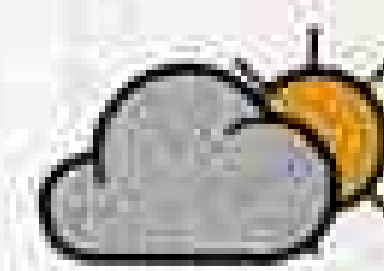
vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo delno jasno, v soboto pretežno oblačno z rahlim sneženjem, v nedeljo pa bo precej jasno in mrzlo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-9/-5°C

SOBOTA

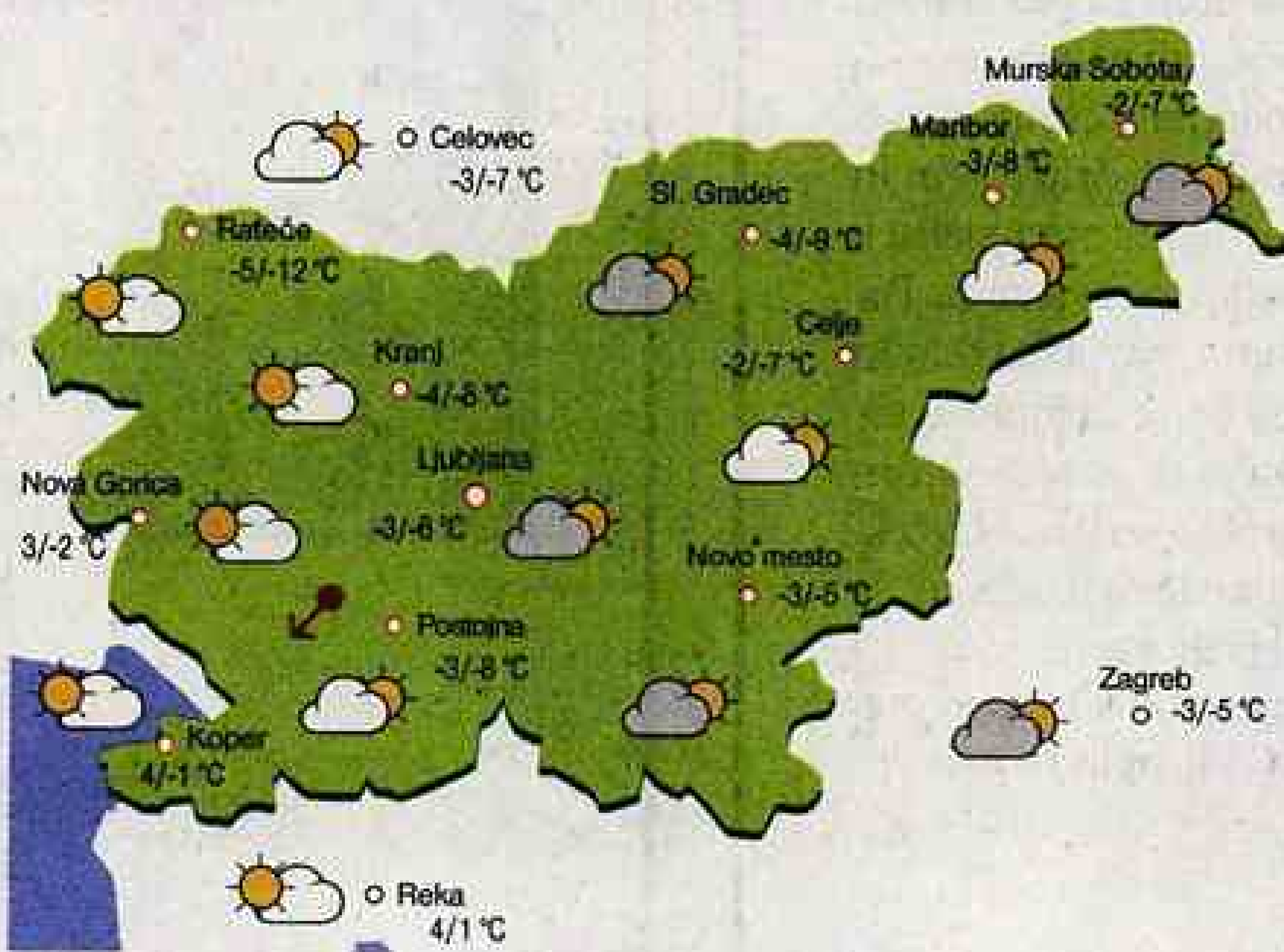

-8/-6°C

NEDELJA

-11/-4°C

PRI NAS POSLUŠAMO
RADIO KRANJ
97,3 MHz

RADIO KRANJ d.o.o.
Stritarjeva ul. 8. KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220 REDAKCIJA
(04) 281-2221 TRŽENJE
(04) 2022-222 PROGRAM
(051) 303-505 PROGRAM GSM

FAX:
(04) 281-2225 REDAKCIJA
(04) 281-2229 TRŽENJE

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si